Праграма тэлебачання на наступны тыдзень

20 КАНАЛАЎ

З гісторыі першага беларускага ордэна

СТАР. 6

Дыялог культур Беларусі і Туркменістана

СТАР. 6

Родная газета на роднай мове

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

25 ЛІПЕНЯ 2014 г. ПЯТНІЦА № 138 (27748) Кошт 1800 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

З 1 ЖНІЎНЯ ПАВЯЛІЧАЦЦА ПРАЦОЎНЫЯ ПЕНСІІ

У Беларусі з 1 жніўня павышаецца памер працоўных пенсій. Адпаведны ўказ № 366 «Аб павышэнні пенсій» 24 ліпеня падпісаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

«Указам прадугледжваецца правесці з 1 жніўня 2014 года карэкціроўку фактычнага заработку пенсіянераў і пераразлік працоўных пенсій», — праінфармавалі ў прэс-службе. У выніку з 1 жніўня 2014 года працоўныя пенсіі грамадзян павялічацца ў сярэднім на 7,3 працэнта.

■ Гарачая пара

ЗА КАМБАЙНАМІ ІДУЦЬ КАСЦЫ

Уборку збожжавых плануюць завяршыць за 20 дзён

«Я чалавек прымхлівы, таму дакладнай лічбы, якім будзе ўраджай збожжавых, называць не буду. Напрыклад, скажу 15 мільёнаў тон, а раптам атрымаецца менш?..», — кажа намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Уладзімір ГРАКУН. Дарэчы, летась было сабрана больш за 7,5 мільёна тон, а 15 мільёнаў — гэта зусім не жарт. Менавіта столькі, на думку старшыні Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Уладзіміра ГУСАКОВА, і павінна максімальна атрымліваць наша краіна.

НЕ ТОЕ, ШТО РАНЕЙ...

Нядаўна **міністр сельскай гаспадаркі Леанід ЗАЯЦ** называў лічбу больш за 10 мільёнаў (з улікам кукурузы). Пажывём — пабачым... Прагнозы даволі аптымістычныя: сярэдняя ўраджайнасць пакуль складае 38,7 цэнтнера з гектара, а гэта на 8 цэнтнераў вышэй за леташнюю! Дарэчы, асобныя гаспадаркі ўмудраюцца атрымліваць ад 50 да 93 цэнтнераў з гектара.

Цяпер гэтыя лічбы здаюцца звычайнымі, а ўсяго нейкіх два дзясяткі гадоў таму беларусы збіралі па два-тры мільёны тон збожжа пры сярэдняй ураджайнасці 10-12 цэнтнераў з гектара.

Дні для ўборкі зараз спрыяльныя. Убраць спелае збожжа з палёў (а гэта два з паловай мільёны гектараў) плануецца на працягу 20 дзён. Гэтаму паспрыяюць і 300 новых камбайнаў, якія на працягу тыдня паступяць у гаспадаркі. Каб у полі не прапала ніводнага зярнятка, на Брэстчыне за камбайнам, асабліва ў тых месцах, дзе каласы палеглі ад непагадзі і шквалістага ветру, ідуць касцы. Толькі за 23 ліпеня было ўбрана 90 тысяч гектараў. Каб паспець у тэрмін, трэба ўбіраць у сярэднім па 100-120 тысяч тон за дзень. Тэмпы ўборкі вырастуць, як толькі актыўна падключыцца Віцебшчына, якая традыцыйна выйшла на палі на два тыдні пазней. Ёсць ужо і першыя камбайнеры-тысячнікі. Так, экіпаж Васіля Коваля агракамбіната «Холмеч» Гомельскай вобласці намалаціў 1620 тон збожжа.

Ісці на рэкорды дазваляе дасканалае выкананне тэхналогіі, больш сучасны транспартны парк, правільная структура пасяўных плошчаў.

СТАР. 2

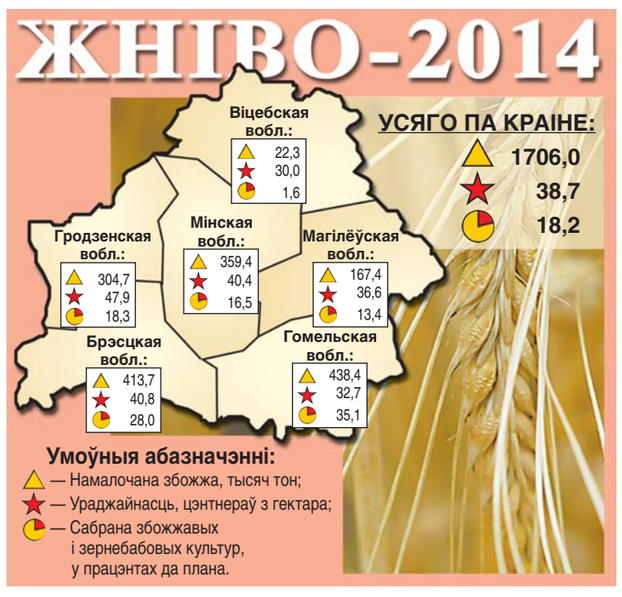

Ах, як пахнуць гаючыя травы!

У саўгаса «Вялікае Мажэйкава» Шчучынскага раёна пара цяпер не толькі гарачая, але і... духмяная. Больш за пяцьдзесят гадоў прадпрыемства спецыялізуецца на вырошчванні лекавых зёлак: рамонку, календулы, валяр'яны і сардэчніка. Гэта, дарэчы, адзінае ў краіне прадпрыемства, дзе гаючыя зёлкі вырошчваюць у прамысловым маштабе.

Фота БЕЛТА.

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ГОРВАЛЬ, начальнік упраўлення жыллёвай палітыкі Мінбудархітэктуры:

«У першым паўгоддзі ў краіне ўведзена ў эксплуатацыю 2 млн 709,5 тыс. кв.м агульнай плошчы жылля, што складае 54,2% да прадугледжанага задання на год і на 8,6% перавышае адпаведны ўзровень 2013 года. З выкарыстаннем дзяржаўнай падтрымкі пабудавана 1 млн 205,6 тыс. кв.м жылля для тых, хто мае патрэбу, з запланаваных на год 2,5 млн кв.м. Уведзена 96,9 тыс. кв.м (1754 кватэры) арэндnага жылля з гадавога плана ў аб'ёме 320 тыс. кв.м. Па дзяржзаказе пабудавана 12 шматкватэрных жылых дамоў, але асноўны ўвод запланаваны на 3-4-ы кварталы. Пры гэтым засталіся недабудаванымі 7 праблемных дамоў — 3 у Мінскай вобласці і 4 — у Мінску. На другое паўгоддзе ёсць пэўныя праблемы з інвеставаннем. Яны зараз разглядаюцца на ўзроўні ўрада, і будзе знаходзіцца рашэнне».

ПЕРШЫЯ ЗРУХІ

Да канца лета ў Полацку на месцы масавага пахавання ахвяр Вялікай Айчыннай вайны з'явіцца агароджа

Сумесны праект Полаччыны і газеты «Звязда»

«Урочышча Пяскі»

Гэты праект стартаваў у кастрычніку мінулага года. Восем публікацый, чатыры камандзіроўкі, размовы са сведкамі, «круглы стол», дзясяткі пісем... Дзеля таго, каб гістарычная справядлівасць перамагла. Каб агульная магіла дзясяткаў тысяч савецкіх ваеннапалонных, падпольшчыкаў, партызанаў і мірных жыхароў Полаччыны была, нарэшце, добраўпарадкавана, набыла выгляд, годны памяці тых, хто там ляжыць. З ініцыятарам праекта, дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Наталляй ГУЙВІК наша размова пра першыя зрухі ў гэтым накірунку.

— Наталля Васільеўна, якія галоўныя навіны сумеснага праекта газеты «Звязда» і грамадскасці Полаччыны па стварэнні мемарыяла «Урочышча Пяскі»?

— Пастанаўленнем Савета Міністраў ад 4 чэрвеня 2014 года №534 зацверджана Дзяржаўная праграма на 2015—2020 гады па ўвекавечанні загінулых абаронцаў Айчыны і захаванні памяці пра ахвяр вайны. У гэтай праграме прадугледжана заканчэнне будаўніцтва мемарыяльнага комплексу «Урочышча Пяскі» ў горадзе Полацку ў 2015—2017 гадах, заказчыкам з'яўляецца Віцебскі аблвыканкам, крыніца фінансавання — мясцовы бюджэт. Гэта — галоўная навіна і несумненная наша агульная перамога. Дзяржава прызнала неабходнасць дапамогі ў будаўніцтве гэтага мемарыяла.

— Колькі грошай ужо сабрана на будаўніцтва мемарыяла?

— На дабрачынны рахунак ад прыватных асоб і арганізацый з ліпеня 2010-га па ліпень 2014-га года было пералічана звыш 600 млн беларускіх рублёў, таксама 180 млн выдаткаваў Віцебскі аблвыканкам і 300 млн — Полацкі райвыканкам. Пасля старту сумеснага праекта з газетай «Звязда» на рахунак паступіла 150 млн рублёў. Па маёй просьбе правядзенне дабрачыннай акцыі па стварэнні мемарыяла падтрымала адміністрацыя расійскага горада Электросталь (пабраціма Полацка).

СТАР. 2

Дзед Вольгі Грышчанкі (на фота яна разам са сваімі ўнучкамі) Радзівон Пілюгін 70 гадоў лічыўся прапаўшым без вестак. Полацк, урочышча Пяскі, 9 мая 2014 года.

СПЯКОТА ЗАХАВАЕЦЦА ДА КАНЦА ЛІПЕНЯ

Пра гэта БЕЛТА паведаміла галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідраметэацэнтра Людміла Парашчук.

Тэмпература паветра ноччу складзе плюс 11-17 градусаў, у дзённыя гадзіны паветра прагрэецца да 24-29 градусаў. Ноччу месцамі па Віцебскай вобласці, днём у асобных раёнах краіны чакаюцца невялікія кароткачасовыя дажджы, магчымы навальніцы.

«У гэтыя выхадныя надвор'е па-ранейшаму будзе знаходзіцца пад уплывам цёплага антыцыклону, што перамяшчаецца са Скандынаўскага паўвострава праз Эстонію на Смаленскую вобласць», — адзначыла Людміла Парашчук. У сувязі з гэтым будзе пераважна без ападкаў, а паўднёва-ўсходні вецер прынясе ў Беларусь яшчэ больш цёплае паветра. Тэмпература паветра ноччу складзе плюс 12-19 градусаў, удзень чакаецца ад 26 да 32 градусаў вышэй за нуль. «Такі тэмпературны фон на 4-7 градусаў перавысіць кліматычную норму», — дадала галоўны сіноптык.

Гарачае надвор'е захаваецца ў Беларусі і ў апошнія дні ліпеня. З панядзелка па чацвер тэмпература паветра ноччу складзе плюс 14-20 градусаў, удзень прагназуецца ад 26 да 33 градусаў цяпла. Пры гэтым будзе пераважна без ападкаў, толькі ў заходніх раёнах, дзе пад уплывам маларухомага атмасфернага фронту, які знаходзіцца на тэрыторыі Польшчы, магчымы кароткачасовыя дажджы і навальніцы.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 25.07.2014 г.

Долар ЗША	10290,00	■
Еўра	13850,00	■
Рас. руб.	293,50	▼
Укр. грыўня	879,11	▼

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+26°
Віцебск	+25°
Гомель	+25°
Гродна	+26°
Магілёў	+25°
Мінск	+25°

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

САМАЛЁТ AIR ALGERIE ЎПАЎ КАЛЯ СТАЛІЦЫ НІГЕРА

Самалёт авіякампаніі Air Algerie, які знік з радараў учора раніцай, як мяркуецца, разбіўся каля сталіцы Нігера — горада Ніямей. Сувязь з авіялайнерам DC-9 была страчана праз 50 хвілін пасля вылету з аэрапорта сталіцы Буркіна-Фасо. Самалёт здзяйсняў рэйс Уагадугу — Алжыр. На яго борце знаходзіліся 110 пасажыраў і шэсць членаў экіпажа.

ЛІТВА ПЕРАХОДЗІЦЬ НА ЕЎРА З 1 СТУДЗЕНЯ 2015 ГОДА

Савет Еўрасаюза ў Бруселі прыняў канчатковае рашэнне аб далучэнні Літвы да зоны еўра з 1 студзеня 2015 года. «Мы прынялі рашэнне вітаць Літву з 2015 года ў якасці 19-га члена еўразоны, — заявіў італьянскі міністр па еўрапейскіх справах Сандра Гозі. — Літва будзе не проста новым членам еўразоны, але будзе вельмі надзейным яе членам, паколькі фінансава-эканамічныя працэсы ў Літве такія, што іх можна прыводзіць у прыклад». Па словах Гозі, бліжэйшыя паўгода краіна павінна выкарыстаць для належнай падрыхтоўкі да пераходу на агульнаеўрапейскую валюту. Як пастанавіў Савет ЕС, курс нацыянальнай валюты ў адносінах да еўра пры ўступленні Літвы ў еўразону застанецца ранейшым — 3,4528 літа за адзін еўра.

АРЭХІ ПРАДУХІЛЯЮЦЬ ЗАХВОРВАННІ СЭРЦА

Сардэчна-сасудзістыя захворванні з'яўляюцца асноўнай прычынай смерці ва ўсім свеце. Даследаванне ўніверсітэта навукі і тэхналогіі Хуа Чжун у Кітаі і Гарвардскай школы грамадскага здароўя паказала: ужыванне арэхаў можа знізіць рызыку ўзнікнення захворванняў сэрца амаль на трэць, перадае The Huffington Post. Эксперты выявілі, што штодзённая порцыя арэхаў зніжала рызыку сардэчна-сасудзістых захворванняў на 28-29%. Небяспека смерці ад любых іншых захворванняў таксама памяншалася на 17%. Арэхі неістотна ўплываюць толькі на рызыку развіцця дыябету і інсульту. У арэхах змяшчаюцца вітаміны, мінералы і ненасычаныя тлустыя кіслоты, якія зніжаюць узровень халестэрыну і памяншаюць запаленне ў арганізме. Раней Гарвардскай школай грамадскага здароўя было праведзена даследаванне аб уплыве арэхаў на рак падстраўнікавай залозы. У жанчын, якія елі жменю арэхаў два разы на тыдзень і часцей, рызыка развіцця раку падстраўнікавай залозы была на 35% ніжэйшая ў параўнанні з тымі, хто арэхаў не еў.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

РАДА УКРАІНЫ ЗАПУСЦІЛА ПРАЦЭС РОСПУСКУ

Спікер украінскага парламента Аляксандр Турчынаў на пасяджэнні 24 ліпеня абвясціў аб роспуску фракцыі Камуністычнай партыі Украіны ў Вярхоўнай радзе, паведамляе «Украінская праўда». «Гэта гістарычная падзея. Я спадзяюся, што ніколі больш камуністычных фракцый ва ўкраінскім парламенце не будзе», — таксама сказаў спікер Рады. Распусціць фракцыю камуністаў парламенту дазволіў падпісаны напярэдадні прэзідэнтам закон, згодна з якім старшыня парламента надзяляецца правам распусціць дэпутацкую фракцыю, склад якой налічвае менш вызначанай мінімальнай колькасці народных дэпутатаў. У Кіеве не ўтойвалі, што прынялі закон спецыяльна для роспуску фракцыі КПУ. Напярэдадні апаненты лідара КПУ Пятра Сіманенкі ў Вярхоўнай Радзе бесцырымонна выштурхалі яго з залы пасяджэнняў. Тым часам парламенцкія фракцыі «УДАР» і «Свабода» выйшлі з каліцыі большасці ў Вярхоўнай радзе Украіны. Такім чынам яны запусцілі працэс роспуску парламента і абвяшчэння пазачарговых выбараў.

КАРАТКА

Вядомае міжнароднае выданне аб банкаўскай індустрыі і фінансавых рынках The Banker апублікавала штогадовы рэйтынг «1000 буйнейшых банкаў свету». Беларусбанк палепшыў сваю пазіцыю, узняўшыся з 412-га месца на 399-е, і па-ранейшаму застаецца адзіным беларускім банкам у верхняй палавіне рэйтынгу.

Беларусь 23 ліпеня ў мэтах выканання сваіх абавязацельстваў па крэдыце стэнд-бай МВФ ажыццявіла чарговае пагашэнне асноўнага доўгу ў памеры 54,7 млн СДР, што эквівалентна $84,4 млн.

ЗША на парытэтнай аснове знізілі кошт віз для грамадзян Беларусі. З 1 чэрвеня 2014 года ўстаноўлены адзіны консульскі збор за разгляд хадайніцтваў аб выдачы грамадзянам ЗША ўязных віз усіх тыпаў і кратнасці ў памеры $160.

Беларусы змогуць атрымліваць пасылкі коштам да 200 еўра без аплаты пошлін з 25 кастрыніка.

РУПЛІЎЦАМ МОВЫ І ЗЯМЛІ ПАДАРУНАК АД «ЗВЯЗДЫ»

Выснова не з новых: найбольшае дасягненне газеты «Звязда» — ну вядома ж — яе чытачы!

Пасля ўручэння чарговага з прызоў гэтую фразу можна смела дапоўніць кароткім: «...і іх дзеці», бо проста цуд якой дзяўчыне аддалі днямі сушылку для агародніны!

Прыгажуня, гумарыстка, студэнтка, можна сказаць, без пяці хвілін архітэктарка — Зінаіда Ляшонак расказала (і, да гонару, на вельмі добрай беларускай мове!), што «Звязду» пастаянна выпісваюць яе бацькі, што матуля працуе ў Глыбоцкай гімназіі намесніцай дырэктара па вучэбнай працы, а бацька — у мясцовых электрасетках (прыносіць, так бы мовіць, святло ў хаты людзей); што жыве іх дружная сям'я ў прыватным доме, што прыім ёсць сад, пабудовы і, як у тога пана Быкоўскага, «з паўвалочкі» зямлі... Што, на вялізазны жаль, пайшоў з жыцця яе дзядуля — вядомы паэт Тамаш Ляшонак, але ж, дзякаваць Богу, жывыя ўлюбёныя бабулі — Зінаіда і Німфадора, што абедзве яны — таксама не беззямельныя. А значыць, звяздоўская сушылка для агародніны — гэта тое, што трэба!..

Мы пашкадавалі, што ў рэдакцыі няма вялікага пакета, каб пакласці яе, — зручней было б несці...

Зінаіда адказала, што абыдзецца: што вось так, на плячы, панясе наш прыз аж да дома: «Раптам з хлопцаў хто дапаможа?»

І, як падалося, той ніколі не пашкадуе! Прынамсі, які-ніякі пасаг з падачы «Звязды» ў дзеўкі ўжо ёсць... Апроч многага, многага іншага...

Валянціна ДОЎНАР.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ISSN 1990 - 763X

ПЕРШЫЯ ЗРУХІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Інфармацыя пра гэта размешчана на афіцыйным сайце горада, у СМІ. Кіраўнікам гарадскіх прадпрыемстваў Электрасталі былі разасланы пісьмы з просьбай падтрымаць ініцыятыву брацкага народа па ўвекавечанні памяці ахвяр фашызму. У выніку на рахунак Віцебскага аддзялення Беларускага фонду міру сталі паступаць расійскія грошы, на сёння іх каля 70 тысяч рублёў. Такім чынам за гэты час сабрана больш за 1 млрд беларускіх рублёў.

— Гэта пятая частка ад патрэбнай сумы?

— Так, усяго патрэбна каля 5 млрд рублёў. Уключэнне ў Дзяржаўную праграму — вельмі добрая навіна, але было б надзвычай лагічна адкрыць мемарыял 9 мая 2015 года, у дзень 70-годдзя Перамогі. Мы будзем хадайнічаць пра выдзяленне сродкаў з вобласці на наступны год, і разам з тым працягваем збор дабрачынных грошай. Вельмі хочацца падзякаваць жыхарам горада Наваполацка, якія за апошні год сабралі каля 200 млн рублёў. Значная заслуга ў гэтым старшыні гарвыканкама, сенатара Наталлі Качан, якая падтрымала стварэнне мемарыяла. Жыхары Полацка былі найбольш актыўнымі ў 2010 і 2011 гадах, і калі б не інфляцыя, мы б ужо пабудавалі мемарыял.

— Нагадайце, колькі там можа быць пахавана людзей?

— Дакументальна (згодна з пашпартам пахавання) пацверджана знаходжанне там астанкаў 38 тысяч савецкіх ваеннапалонных нямецкага перасыльнага лагера «Дулаг-125».

Аднак у акце надзвычайнай камісіі па ўсталяванні і расследаванні фактаў злачынстваў і зверстваў, здзейсненых нямецка-фашысцкімі захопнікамі і іх памагатымі ў перыяд часовай акупацыі з 15 ліпеня 1941 года па 4 ліпеня 1944 года ў горадзе Полацку, маецца наступная інфармацыя:

«Мірных савецкіх грамадзян і ваеннапалонных, у тым ліку хворых, асобы з нямецкага гестапа вывозілі на аўтамашынах на палігон 15 стралковага палка (урочышча Пяскі. — «Зв.») і сотнямі штодня расстрэльвалі. Адначасова праводзіліся масавыя расстрэлы мірных савецкіх грамадзян і ваеннапалонных на тэрыторыях лагераў. Забойствы ў асноўным былі праз расстрэл тыповым нямецкім прыёмам — стрэлам у патыліцу.

На тэрыторыі, якая прылягала да лагера, немцы рабілі масавыя пахаванні і потым спальванне трупаў. Большую частку трупаў немцы спальвалі на палігоне 15 стралковага палка. Усяго было спалена больш за 150 000 чалавек мірных савецкіх грамадзян і зняволеных».

Гэты дакумент датаваны 7 мая 1945 года. Інфармацыя ў ім грунтуецца на шматлікіх паказаннях сведак, савецкіх грамадзян, якія знаходзіліся ў лагерах, і відавочцаў зверстваў.

Дарэчы, 3 ліпеня гэтага года, падчас свята ў гонар вызвалення горада Полацка, да мяне падышла палачанка і папрасіла сустрэцца з яе бацькам, мама і тата якога ў гады акупацыі былі расстраляныя гестапа. Гэты чалавек упэўнены, што расстралялі іх ва ўрочышчы Пяскі, бо менавіта там звычайна адбываліся забойствы гараджан.

— Ці адноўлены работы па будаўніцтве мемарыяла?

— Цяпер на сабраныя сродкі вядуцца земляныя работы. Там ужо ёсць Сцяна памяці з усталяванымі імёнамі ахвяр, якія знайшлі спачын у гэтым месцы. Цяпер адбываецца вертыкальная планіроўка. Да канца лета плануецца ўсталяваць агароджу па перыметры 70 на 150 метраў. Работы курыруе намеснік старшыні Полацкага райвыканкама па архітэктуры і будаўніцтве Аляксандр Міхалевіч.

Дагэтуль косці савецкіх салдат можна знайсці на паверхні зямлі ва ўрочышчы Пяскі. Фота зроблена падчас мітынгу ў Дзень Перамогі 2014 года.

На жаль, дагэтуль дажджы размываюць косці пахаваных там людзей. 9 мая гэтага года ў памятным мітынгу на тэрыторыі ўрочышча Пяскі ўдзельнічала жыхарка расійскага горада Падольска Вольга Грышчанка, унучка Радзівона Пілюгіна, які па інфармацыі абагульненага камп'ютарнага банка звестак «Мемарыял» памёр у нямецкім лагеры «Дулаг-125» у студзені 1944 года. Вольга Сяргееўна прыехала разам з дачкой і ўнучкамі — на магілу Радзівона Пілюгіна ўпершыню прыйшлі нашчадкі ў другім, трэцім і чацвёртым пакаленні.

На пытанне дзяўчынак, чые гэта косці, жанчына адказала: «Магчыма, вашага прапрадзеда...» Такое не павінна адбывацца.

Больш за семдзесят гадоў сям'я нічога не ведала пра яго лёс, толькі ў 2014 годзе ўнучка даведалася, дзе пахаваны дзед і куды можна прыйсці і пакланіцца яму. Пасля мітынгу і ўскладання кветак ля Сцяны памяці Вольга Мікалаеўна разам з дачкой і ўнучкамі прайшлася па тэрыторыі ўрочышча і ўбачыла чалавечыя косці. На пытанне дзяўчынак, чые гэта косці, жанчына адказала: «Магчыма, вашага прапрадзеда...» Такое не павінна адбывацца, і мы, жыхары Полаччыны, разам з усімі нашчадкамі салдат той вайны, павінны пра гэта паклапаціцца.

У жніўні плануецца візіт у Полацк нашых сяброў з нямецкага горада-пабраціма Фрыдрыхсхафена, якія, па іх словах, сабралі 8 тысяч еўра на будаўніцтва мемарыяла. Яны жадаюць заключыць дагавор на будаўніцтва канкрэтнага элемента мемарыяла, каб відавочна абазначыць свой уклад у загладжванне віны сваіх бацькоў і дзядоў перад тымі, хто назаўсёды застаўся ляжаць у беларускай зямлі.

— Якая работа праводзіцца па аднаўленні імёнаў пахаваных ва ўрочышчы Пяскі?

— Удзельнікі «круглага стала», які прайшоў у рэдакцыі газеты «Звязда» (публікацыя за 10 мая 2014 года) і быў прысвечаны мемарыялу, распрацавалі канкрэтны план мерапрыемстваў, які прадугледжвае, у тым ліку, збор інфармацыі пра ваеннапалонных «Дулага-125» і пошук іх сваякоў.

Куратар праекта «Дулаг-125» у Расійскай Федэрацыі Рыгор СКВАРЦОЎ, Вольга ГРЫШЧАНКА (другая злева) з дачкой і ўнучкамі і дэпутат Палаты прадстаўнікоў Наталля ГУЙВІК (першая справа) ля Сцяны памяці ва ўрочышчы Пяскі. Полацк, 9 мая 2014 года.

Вырашана распрацаваць сайт, дзе будзе размешчана ўся інфармацыя, якая датычыцца ўрочышча Пяскі. Мы спадзяёмся, што ў гэтым нам дапаможа Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт. Прарэктар Дзяніс Дук, дэкан гісторыка-філалагічнага факультэта Наталля Лысава і загадчыца кафедры айчыннай і ўсеагульнай гісторыі Алеся Корсак пацвердзілі зацікаўленасць універсітэта ў рабоце з дакументамі Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусі на нямецкай мове. Работа па аднаўленні імёнаў пахаваных ва ўрочышчы Пяскі не закончыцца і пасля стварэння мемарыяла. Наша задача — яе пачаць.

Спадзяёмся на дапамогу італьянскага пасольства ў пошуку сваякоў італьянскіх ваеннапалонных, якія загінулі ў полацкім лагеры. Нам вядомыя пяць прозвішчаў італьянскіх вязняў «Дулага-125»: у 1993 годзе ва ўрочышчы былі знойдзены форменныя гузікі з мундзіраў італьянскіх салдат, а сёлета ў Полацку знайшлі салдацкі кацялок часоў Другой сусветнай вайны з надрапаным на ім распаўсюджаным італьянскім прозвішчам «Castello».

Мы папрасілі таксама пасольства Расіі звярнуцца да кіраўнікоў тых расійскіх рэгіёнаў, дзе фарміраваліся злучэнні 22-й арміі, якія ўдзельнічалі ў баях на Віцебшчыне летам 1941 года. Большая частка тых 38 тысяч ваеннапалонных, што пахаваны ў Пясках, былі ваеннаслужачымі злучэнняў 22-й арміі, якія фарміраваліся ў Башкартастане, Удмурціі, Пермскай, Чалябінскай, Маскоўскай, Смаленскай, Цвярской (тады Калінінскай), Варонежскай і Свярдлоўскай абласцях. У мясцовых архівах могуць захоўвацца спісы прызыўнікоў 1939-1941 гадоў, што значна дапамагло б у пошуку сярод іх ахвяр полацкага лагера. З 38 тысяч дакладна пахаваных у Пясках салдат мы сёння ведаем толькі 102 прозвішчы.

Яшчэ адна прапанова ўдзельнікаў «круглага стала» — стварыць міжнародную рабочую групу па вывучэнні архіўных дакументаў, звязаных з акупацыйным рэжымам у Полацку ў 1941—1944 гадах. Падобная рабочая група створана нямецкімі і расійскімі гісторыкамі. Ёсць звесткі, што ў тую вайну каля аднаго мільёна савецкіх грамадзян прапалі без вестак. Мы не павінны з гэтым мірыцца, неабходна зрабіць усё магчымае, каб даведацца пра лёс гэтых людзей і годна ўшанаваць іх памяць.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Грошы на стварэнне мемарыяла «Урочышча Пяскі» можна пералічваць у Віцебскае абласное аддзяленне ГА «Беларускі фонд міру» на рахунак

№ 3135411066036 (у беларускіх рублях), № 3135411066502 (у доларах), № 3135411066805 (у расійскіх рублях)

у дырэкцыі ААТ «Белінвестбанк» па Віцебскай вобласці, 153001739, УНП 300126736

ЗА КАМБАЙНАМІ ІДУЦЬ КАСЦЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ужо здадзена 60% збожжа па дзяржзаказе. Лідзіруе Брэсцкая вобласць, якая раней за ўсіх выйшла на палі. «Сёлета ўдалося павялічыць закупачную цану на піваварны ячмень, — праінфармаваў Уладзімір Гракун. — Было цяжка пераканаць канцэрн «Белдзяржхарчпрам». Цяпер тона ў залежнасці ад якасці каштуе ад 2 мільёнаў да 2 мільёнаў 600 тысяч рублёў. 150 тысяч тон збожжа, якое плануецца сабраць, павінна хапіць для нашых прадпрыемстваў».

ШМАТ ЧАМУ НАВУЧЫЛІСЯ

Гэты год атрымаўся не кукурузны. З самай вясны пасевы не цешылі аграрыяў. Падкормкі, хімпраполкі дапамаглі кукурузе пайсці ў рост. Аднак пра аддачу гаварыць пакуль рана.

Тое ж самае можна сказаць пра бульбу. Яе плануецца ўбраць каля 1 мільёна 600 тон. З улікам таго, што дапамогуць фермеры. Пакуль рана казаць пра ўраджайнасць, але стан і развіццё культуры добрыя.

Усяго нейкія два дзясяткі гадоў таму беларусы збіралі па два-тры мільёны тон збожжа.

Ідзе ўборка, якая сёлета таксама ранняя, азімага рапсу. Ураджайнасць нядрэнная — больш за 22 цэнтнеры з гектара. З 416 тысяч гектараў перазімавала 360 тысяч: значыць, загінула не больш за дзесяць «нарматыўных» працэнтаў.

Сёння ідэальныя ўмовы для льну: ідзе яго цярабленне. Брэсцчына практычна завяршыла гэтую працу. Ураджайнасць атрымалася вельмі добрая. Да 15 верасня лён цалкам плануецца ўбраць.

Летась было небагата яблыкаў. У гэтым жа годзе новыя сады плошчай 17 тысяч гектараў (усяго іх каля 43 тысяч) павінны забяспечыць патрэбы беларусаў і даць частку экспарту. «Вы заўважылі, якія прыгожыя, таварныя яблыкі айчыннай вытворчасці ў апошні час з'явіліся на прылаўках?» — адзначае з гонарам намеснік міністра.

Пра тое, што нашы аграрыі шмат чаму навучыліся за апошнія гады, сведчыць адно істотнае назіранне. Уладзімір Гракун асабіста бачыў у маскоўскім універсаме, як прадавалі беларускую бульбу пад выглядам галандскай, а айчынныя яблыкі выдавалі за польскія.

Аднак многія пытанні яшчэ патрабуюць вырашэння. Нездарма кіраўнік дзяржавы нядаўна падпісаў чатыры ўказы. Згодна з адным з іх плануецца рэарганізаваць калгасы: СВК пераўтворацца ў гаспадарчыя таварыствы або камунальныя ўнітарныя прадпрыемствы. Ужо запланавана вучоба эканамістаў гаспадарак.

Лана РУЖАНСКАЯ.

■ На кантролі

ПРАВЕРКІ ПАПЯРЭДЖВАЮЦЬ ПАРУШЭННІ

Пакуль аграрыі працягваюць жніво, кантралёры праводзяць маніторынг уборачнай кампаніі. У Камітэце дзяржкантролю Гомельскай вобласці расказалі аб першых выніках.

8 сельгасарганізацый Веткаўскага і Лоеўскага раёнаў трапілі ў поле зроку. У адной з іх выяўлена скажэнне аператыўнай справаздачнасці, у трох — непадрыхтаванасць складскіх памяшканняў і сушылак, у шасці — вагавай гаспадаркі. Так, у СВП «Свяцілавічы» Веткаўскага раёна сказілі аператыўную справаздачнасць пра колькасць намалочанага рапсу — завысілі ў аператыўнай інфармацыі на 08.07.2014 амаль на 30 тон, ці амаль 68% ад фактычна атрыманага.

У КСУП «Хальч» адно са збожжасховішчаў не было падрыхтавана да прыёмкі збожжа, а ў ЧСУП «Лоеўскага раёна не быў завершаны рамонт адзінай зернесушылкі СКУ-10. У КСУП «Бывалькі» гэтага ж раёна ўраджайнасць рапсу склала 11 ц/га, што на 39% ніжэй за сярэднюю па вобласці. Высветлілася, што апрацоўка пасеваў рапсу фунгіцыдамі і сродкамі ад лопання струкоў у гаспадарцы не праводзілася. Пра вынікі маніторынгу Камітэт дзяржкантролю вобласці праінфармаваў Гомельскі аблвыканкам для прыняцця аператыўных захадаў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

■

ДАВЕДКА ПРАЗ ІНТЭРНЭТ

У магіляўчан з'явілася магчымасць аператыўна замаўляць шэраг даведак, не выходзячы з дому.

Трэба толькі зайсці на сайт Магілёўскага цэнтра гарадскіх інфармацыйных сістэм, запоўніць спецыяльную форму і пакінуць свой нумар тэлефона. Дакумент можна будзе атрымаць у разлікова-касавым цэнтры ўжо на наступны дзень, трэба толькі не забыць дома пашпарт.

— Гэтая паслуга вельмі запатрабаваная, — адзначыла **дырэктар ЦГІС Алена БАЛЬШАКОВА.** — Анлайн-заяўка даведак дазволіць жыхарам горада аператыўна і без чаргі атрымліваць неабходныя дакументы, а спецыялістам разлікова-касавых цэнтраў (іх у Магілёве 5) — рацыянальна размяркоўваць свой працоўны час.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

■ Абітурыент-2014

УСКОЧЫЦЬ У АПОШНІ ВАГОН

У тых, хто хоча стаць студэнтам, яшчэ ёсць магчымасць трапіць на «бюджэт»

У Беларусі распачаўся дадатковы набор на вакантныя бюджэтныя месцы, якія засталіся незапоўненымі пасля першай, асноўнай, хвалі залічэння абітурыентаў.

Напрыклад, Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт дабірае абітурыентаў па трох спецыяльнасцях: «Матэматыка. Інфарматыка», «Фізіка. Інфарматыка» і «Пачатковая адукацыя» — усяго 68 чалавек.

Мазырскаму педагагічнаму ўніверсітэту таксама не ўдалося ўкамплектаваць спецыяльнасці «Матэматыка і інфарматыка», «Прыкладная матэматыка» (навукова-педагагічная дзейнасць), «Пачатковая адукацыя» і «Прафесійная адукацыя».

У Беларускім дзяржаўным тэхналагічным універсітэце засталіся незапоўненыя месцы на спецыяльнасцях «Машыны і абсталяванне для ляснога комплексу» (6), «Хімічная тэхналогія апрацоўкі драўніны» (16) і «Біяэкалогія» (8).

БНТУ дадаткова набірае абітурыентаў на бюджэтныя месцы па спецыяльнасцях «Тэхналагічнае абсталяванне машынабудаўнічай вытворчасці» (5 чалавек), «Металургічная вытворчасць і матэрыялаапрацоўка» (12 чалавек), «Пад'ёмна-транспартныя, будаўнічыя, дарожныя машыны і абсталяванне» (9 чалавек), «Шматфункцыянальныя гусенічныя і колавыя машыны» (11 чалавек).

У Інстытуце пагранічнай службы недабор склаў 21 чалавек. БДУ запрашае яшчэ 4 абітурыентаў на ваенны факультэт на спецыяльнасць «Хімія» (накірунак — радыяцыйная, хімічная і біялагічная абарона).

У Беларускім дзяржаўным універсітэце фізічнай культуры трэба запоўніць 12 месцаў.

У Беларускім дзяржаўным аграрным тэхнічным універсітэце дадатковы набор закрануў аж 10 спецыяльнасцяў, у тым ліку такія, як «Метралогія, стандартызацыя і сертыфікацыя», «Праектаванне і вытворчасць сельскагаспадарчай тэхнікі», «Аўтаматызацыя тэхналагічных працэсаў і вытворчасці», «Матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне АПК», «Энергетычнае забеспячэнне сельскай гаспадаркі» і іншыя.

А ў Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі незапоўненымі засталіся 16 спецыяльнасцяў. Тут дабіраюць 361 чалавека, але 227 месцаў прызначаны для «мэтавікаў».

Працягваецца набор і на бясплатныя месцы ў Міжнародны ўніверсітэт «МІТСО». Сёлета тут выдзелена 80 бясплатных месцаў для самых паспяховых абітурыентаў: ад 10 да 15 месцаў на ўсіх спецыяльнасцях дзённай формы навучання. Прэтэндаваць на бясплатныя месцы могуць усе абітурыенты з агульным балам 250 і большым.

Прэтэндаваць на вакантныя бюджэтныя месцы дзяржаўных ВНУ могуць абітурыенты, якія паступалі на іншую спецыяльнасць або ў іншую ВНУ, але не прайшлі там па конкурсе. Таксама да конкурсу на вакантныя месцы дапускаюцца і абітурыенты, якія не набралі на цэнтралізаваным тэсціраванні вызначаную мінімальную колькасць балаў. Для іх парог зніжаны на пяць балаў. Гэта значыць, што ў сертыфіктах па беларускай і рускай мове яны павінны мець 5 балаў і больш. Па матэматыцы, фізіцы, хіміі, і біялогіі — 10 балаў і больш. А па гісторыі Беларусі, сусветнай гісторыі найноўшага часу, грамадазнаўстве, геаграфіі, замежных мовах — 15 балаў і больш.

Для абітурыентаў, якія паступаюць у рамках дадатковага набору на ваенныя, спартыўныя і сельскагаспадарчыя спецыяльнасці, дастаткова мець у сертыфікаце ўсяго 3 балы. Прычым гэта тычыцца ўсіх экзаменацыйных дысцыплін цэнтралізаванага тэсціравання: рускай і беларускай мовы, матэматыкі, фізікі, хіміі, біялогіі, гісторыі Беларусі, сусветнай гісторыі найноўшага часу, грамадазнаўства, геаграфіі і замежных моў.

Тэрміны прыёму дакументаў на вакантныя бюджэтныя месцы на ваенныя спецыяльнасці — да 25 ліпеня, у «творчых» ВНУ — 27-28 ліпеня, а ва ўсіх астатніх ВНУ — з 23 па 28 ліпеня.

Больш падрабязную інфармацыю пра дадатковы набор абітурыенты могуць знайсці на інтэрнэт-сайтах вышэйшых навучальных устаноў.

Надзея НІКАЛАЕВА

■

■ Чулі?

ЗААХВОЦІЦЬ РУБЛЁМ

У Мінску спецыялістаў ЖЭСа плануюць стымуляваць павышэннем заробкаў.

Каб павысіць прэстыж прафесій у сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі, у сталіцы плануюць павялічыць заробкі супрацоўнікам ЖЭСаў. Так, міркуецца, што зарплата начальніка ЖЭСа будзе складаць не менш за 10 млн рублёў (цяпер яна складае каля 7 млн). Падняць заробкі плануецца і тым, хто займаецца бытавым абслугоўваннем насельніцтва: рабочым па комплексным прыборцы тэрыторый, сантэхнікам і іншым супрацоўнікам жыллёва-эксплуатацыйнай службы.

— Час ставіць перад намі неабходнасць такіх захадаў, бо мы маем дэфіцыт кадраў — дворнікаў, слесараў, — распавёў «Звязде» **начальнік упраўлення гарадской гаспадаркі і энергетыкі Мінгарвыканкама Дзмітрый ЯНЧЫК.**

Спецыяліст дадаў, што пакуль казаць пра канкрэтныя тэрміны павышэння заробкаў рана, адзначыўшы, што яно адбудзецца, «калі на гэта будуць сродкі».

Дзіяна СЕРАДЗЮК

■

ОАО «Амкодор-Дзержинск»

222720, Минская область, г. Дзержинск, ул. Фоминых, 19

Извещение о созыве внеочередного общего собрания акционеров

Собрание состоится 6 августа 2014 г. в 15.00 по адресу: Минская область, г. Дзержинск, ул. Фоминых, 19, кабинет директора Общества.

Регистрация участников Собрания производится в день и по месту проведения собрания с 14.00 до 14.55.

Дата составления списка акционеров, имеющих право на участие в Собрании, – 25 июля 2014 г.

Повестка дня:

1. Об увеличении уставного фонда ОАО «Амкодор-Дзержинск» за счет источников собственных средств.
2. О внесении изменений и дополнений в устав ОАО «Амкодор-Дзержинск».
3. Об увеличении уставного фонда ОАО «Амкодор-Дзержинск» путем выпуска дополнительных акций, размещаемых путем проведения закрытой подписки.
4. О досрочном прекращении полномочий члена Совета директоров Общества и доизбрании нового члена Совета директоров.

Основание созыва собрания – решение Совета директоров Общества от 23 июля 2014 года.

С информацией (материалами), подлежащими представлению акционерам при подготовке к проведению собрания, акционеры могут ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья) начиная с 29 июля 2014 г. в отделе кадров Общества с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания – по месту его проведения.

Участникам собрания при себе иметь документ, удостоверяющий личность (личный паспорт, для представителя акционера – доверенность или договор).

УНП 600005769

Совет директоров ОАО «Амкодор-Дзержинск»

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) ОАО «БЕЛАГРОПРОМБАНК»

с 26 августа 2014 г.

% годовых

Сумма депозита, ед. валюты	Вклады (депозиты) с плавающими процентными ставками. Срок, дни: 100	200	300	500	1 000	2 000	3 000	Вклады (депозиты) с фиксированными процентными ставками. Срок, дни: 100	200	300	500	1 000	2 000
Белорусские рубли													
1 – 1 000 000	27,50	28,50	28,80	30,00	30,30	30,60	30,90	9,00	9,50	10,00	10,50	11,00	11,50
1 000 001 – 10 000 000	27,60	28,60	28,90	30,10	30,40	30,70	31,00	9,25	9,75	10,25	10,75	11,25	11,75
10 000 001 и более	27,70	28,70	29,00	30,20	30,50	30,80	31,10	9,50	10,00	10,50	11,00	11,50	12,00
Доллары США													
1 – 500	4,00	4,10	4,40	4,70	5,00	5,25	5,40	3,00	3,80	4,40	4,80	5,20	5,60
501 – 5 000	4,00	4,20	4,50	4,80	5,10	5,30	5,45	3,30	4,00	4,60	5,00	5,40	5,80
5 001 и более	4,00	4,30	4,60	4,90	5,20	5,35	5,50	3,60	4,20	4,80	5,20	5,60	6,00
Евро													
1 – 500	4,00	4,10	4,40	4,70	5,00	5,25	5,40	3,00	3,80	4,40	4,80	5,20	5,60
501 – 5 000	4,00	4,20	4,50	4,80	5,10	5,30	5,45	3,30	4,00	4,60	5,00	5,40	5,80
5 001 и более	4,00	4,30	4,60	4,90	5,20	5,35	5,50	3,60	4,20	4,80	5,20	5,60	6,00
Российские рубли													
1 – 15 000	6,30	6,60	6,90	7,10	7,60	7,90	8,20	4,50	5,30	5,90	6,30	6,70	7,10
15 001 – 150 000	6,40	6,70	6,95	7,20	7,70	7,95	8,30	4,80	5,50	6,10	6,50	6,90	7,30
150 001 и более	6,50	6,80	7,00	7,50	7,80	8,00	8,50	5,10	5,70	6,30	6,70	7,10	7,50

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
время работы Контакт-Центра Банка
8.00 - 20.00 - рабочие дни
8.00 - 18.00 - выходные и праздничные дни
Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life:), velcom, МТС) - по тарифам операторов связи.
Консультации оказываются бесплатно.

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ СПОНСОР НАЦИОНАЛЬНОГО ОЛИМПИЙСКОГО КОМИТЕТА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ на период 01.08.2013-31.07.2017

www.belapb.by

белагропромбанк традиции будущего

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 от 26 мая 2014 года, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) «СИСТЕМА СБЕРЕЖЕНИЙ ЛИНИЯ РОСТА 2.0»

с 25 июля 2014 года.

% годовых

Сумма депозита, ед. валюты	Сроки: до 6 месяцев 90-180 дней	от 6 месяцев до 1 года 181-370 дней	от 1 года до 2 лет 371 – 740 дней	от 2 до 5 лет 741 – 2000 дней
Белорусские рубли				
1–10 000 000	**31,5**	**32,5**	**33,5**	**33,8**
10 000 001–50 000 000	**31,6**	**32,6**	**33,6**	**33,9**
50 000 001 и более	**31,7**	**32,7**	**33,7**	**34,0**
Доллары США, Евро				
1 – 500	**4,4**	**4,7**	**5,0**	**5,3**
501 – 5 000	**4,5**	**4,8**	**5,1**	**5,4**
5 001 и более	**4,6**	**4,9**	**5,2**	**5,5**
Российские рубли				
1 – 15 000	**8,40**	**8,80**	**9,10**	**9,30**
15 001 – 150 000	**8,50**	**8,90**	**9,15**	**9,40**
150 001 и более	**8,60**	**9,00**	**9,20**	**9,50**

Настоящие ставки применяются:

для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в белорусских рублях, заключенных с 01.08.2013 до 25.07.2014 – с 26.08.2014;

для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в белорусских рублях, заключаемых с 25.07.2014 – с 25.07.2014.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
время работы Контакт-Центра Банка
8.00 - 20.00 - рабочие дни
8.00 - 18.00 - выходные и праздничные дни
Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life:), velcom, МТС) - по тарифам операторов связи.
Консультации оказываются бесплатно.

www.belapb.by

белагропромбанк традиции будущего

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 от 26 мая 2014 года, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

ЭФІР І КОСМАС АЛЕГА ВІНЯРСКАГА

АКЦЁР І ВЯДУЧЫ ЛІЧЫЦЬ, ШТО РАДЫЁ МУСІЦЬ СПРЫЯЦЬ ГАРМОНІІ І РАТАВАЦЬ ДУШЫ

Ён пастаянна знаходзіцца ў пошуку новых магчымасцяў не толькі ў творчасці, але і ў самім сабе. Уласным прыкладам пацвярджае правіла — калі адны дзверы зачыняюцца, то трэба шукаць іншыя. Ужо не першы дзясятак гадоў гэты чалавек працуе на Першым нацыянальным канале Беларускага радыё. Вядомы слухачам як дыктар, вядучы праграм «Вясёлы эфір», «Ліставанні», «Духоўнае слова», «Сустрэчы з песняй», а таксама пастаноўшчык многіх радыёспектакляў. Алег Вінярскі параўнаў радыё «тады» і «цяпер», расказаў пра акцэнты ў творчасці і неверагодныя ўласцівасці чалавечага голасу.

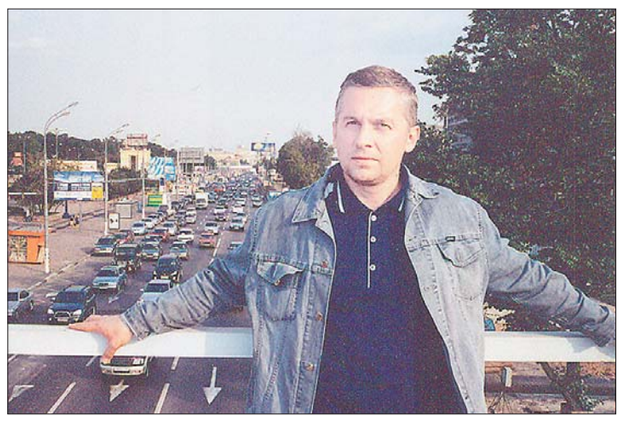

Разгадка нябачнага суразмоўцы

— У чым для вас прывабнасць працы на радыё, якой аддадзена столькі гадоў?

— Я на радыё прыйшоў у 1986 годзе, і цяпер здаецца, быццам шмат часу мінула, але для мяне ўсё прайшло амаль непрыкметна. Таму што кожны год я адкрываў нешта новае ў працэсе радыёмастацтва. Скажу шчыра, для мяне радыё стала разумелым толькі гадоў праз дзесяць. Раней яно здавалася апаратам, які, хочаш ты таго альбо не, станавіўся тваім нябачным суразмоўцам дома ці ў іншых месцах. Яго наяўную прысутнасць я разумеў толькі з цягам часу, калі прыйшоў на радыё працаваць.

Я не быў актыўным слухачом у той час, але спантанна знаходзіліся тыя перадачы, якія ўтрымлівалі мяне каля прыёмніка. Гэта мог быць голас, нейкая радыёпастаноўка, артыст ці проста цікавы дыялог, якія выклікалі жаданне стаць іх удзельнікам. І ўсё таму, што голас бывае больш важным за знешнасць. Як ні банальна прагучыць, але ён мае ўласцівасць па-асабліваму ўплываць на чалавека. Хочацца ўбачыць тых людзей, стаць саўдзельнікам прыгодніцкага і таямнічага працэсу.

Прамы эфір я параўноўваю менавіта з выхадам на прасторы Сусвету, дзе ты становішся ўладаром яго, і трэба даказваць на справе, што ты варты такой ролі, маючы мікрафон і паўгадзіны часу.

У савецкі час людзей адбіралі па конкурсе. І гэта была вельмі правільная сістэма, бо яна дазваляла ўбачыць магчымасці чалавека. Прафесія дыктара была адной з самых прэстыжных у той час. Дыктар лічыўся богам эфіру. Усе праграмы адбываліся з яго ўдзелам. Цяпер да іх змянілася стаўленне, а між тым дыктар — гэта школа прафесіяналізму. Сёння ж людзі часта прыходзяць да мікрафона без гэтай школы.

Быць на радыё стала модна. Аднак многія не разумеюць, што голас з'яўляецца зброяй, якая можа спрацаваць табе на карысць альбо супраць цябе. Калі ты не вызначыўся, на чыім баку ты змагаешся ў жыцці, то не зможаш расці. Таму што ўся інфармацыя, якая вырываецца ў навакольную прастору, некаму патрэбна і на нешта разлічана. І варта разумець, што зробленае табой на гэтай ніве інфармацыі мусіць працаваць на карысць. Каб спрыяць згодзе як у маштабах грамадства, так і асобнай сям'і.

Выйсці за межы

— Неяк вы казалі, што радыёспектаклі адкрылі для вас цэлы свет. Якія гэта былі адкрыцці?

— Радыёмастацтва — унікальная з'ява. Хочацца, каб яно знайшло не толькі свайго слухача, але і крытыка, які будзе ацэньваць нашы крокі, аналізаваць іх… Чытаць у прамым эфіры — гэта вам не чытанне дома на канапе. Сядаеш перад мікрафонам, бачыш, як загараецца чырвоная лямпачка — і разумееш: перад табой космас адкрываецца. Прамы эфір я параўноўваю менавіта з выхадам на прасторы Сусвету, дзе ты становішся ўладаром яго, і трэба даказваць на справе, што ты варты такой ролі, маючы мікрафон і паўгадзіны часу. Многія беларусы і сёння чакаюць радыё ў сваёй хаце, як мілага госця, які заўсёды падорыць добрыя адчуванні і думкі… Для мяне прамы эфір у мастацкім слове — гэта экзамен на чалавечую і прафесійную годнасць.

Мяне насцярожвае, што маладое пакаленне тэатральных акцёраў не імкнецца прыйсці на радыё, авалодаць майстэрствам і знайсці тут увагу аўдыторыі. Ёсць безліч прыкладаў вялікіх творцаў, напрыклад, Інгмар Бергман, шведскі рэжысёр, які шмат зрабіў для радыё, ён пісаў і ставіў радыёп'есы. Альбо Федэрыка Феліні, у якога кар'ера рэжысёра кіно склалася пасля таго, як ён пачаў ставіць на радыё серыялы са сваім сябрам Танінам Гуэрам. Такія выдатныя пісьменнікі, як Бёль, Мрожэк, Борген, Бекет не лічылі працу для радыё другаснай, выдавалі зборнікі радыёп'ес і з радасцю ўдзельнічалі ў творчых спаборніцтвах, конкурсах, фестывалях…

— Хто аказваў на вас уплыў у прафесіі?

— Такіх людзей шмат было. Напрыклад, Ігар Васільевіч Лапцінскі — мой хросны бацька ў радыёрэжысуры. Памятаю, як у 1986 годзе ён даверыў мне, непадрыхтаванаму яшчэ да акцёрства на радыё, галоўную ролю ў радыёспектаклі «Мой генерал» паводле аповесці Альберта Ліханава. Не ведаю, што ім рухала, але я такому рашэнню здзіўляўся. Мне, хлопцу 24 гадоў, трэба было стаць 12-гадовым

Уся інфармацыя, якая вырываецца ў навакольную прастору, некаму патрэбна і на нешта разлічана.

дзіцём. Ён прымусіў размаўляць мяне на верхнім рэгістры, каб дабіцца фальцэтнага голасу, і спатрэбілася безліч дубляў, пакуль атрымалася тое, што задумаў рэжысёр. Гэты эпізод я звязваю потым са сваім прыходам у рэжысуру, бо і тады ён падтрымліваў мяне, даваў ацэнку і заўсёды казаў, што рэжысёру трэба мець балючую кропку і знаходзіць належныя сродкі, каб выказаць тыя рэчы, якія цябе хвалююць.

Высоцкі, эмоцыі і важныя акцэнты

— Праграма «Сустрэчы з песняй» чым адметная асабіста для вас?

— Для мяне праграма «Сустрэчы з песняй» вельмі дарагая, таму што яна не толькі аднаўляе ў памяці старонкі з успамінамі людзей — яны вяртаюцца ў часы свайго дзяцінства, маладосці, закаханасці — а перш за ўсё з-за таго, што з намі дзеляцца набалелым у пісьмах. Калі так адбываецца — значыць, нам даверяюць, шукаюць у нас суразмоўцу. Я гэтым вельмі даражу. Перадаю думкі, пачуцці, трапятное стаўленне да мінулага, якое слухачы захавалі ў сваёй памяці і ў жыцці.

Людзі і сёння жывуць радыё. «Сустрэчы з песняй» — паказчык таго, што культура, музыка і слова жывуць і патрэбны людзям. Знаходзяць жа нашы героі час, каб напісаць пра свае ўспаміны, аднавіць нейкія сувязі для сябе… Пісьмы, якія прыходзяць да нас са словамі падзякі, — сведчанне недарэмнай працы. І я вельмі ўдзячны аўтару праграмы Таццяне Песнякевіч і гукарэжысёру Людміле Латушкінай, якія разам са мной спрабуюць знайсці месца ў душах слухачоў.

— Якія ў вас ёсць уласныя ўспаміны, звязаныя з песняй?

— Памятаю такі момант. Было гэта ў юнацтве. Аднойчы ў Кіеве стрыечны брат прапанаваў паставіць кружэлку з часопіса «Кругазор». Я пачуў песню «Кони привередливые» у выкананні Уладзіміра Высоцкага і не мог варухнуцца да яе заканчэння. У мае шматлікія музычныя захапленні (дзе пераважала заходняя музыка) уварваўся гэты голас-звон, які (як пазней зразумеў) быў сумленнем грамадства. Пачаў цікавіцца яго творчасцю, лёсам, адкрыўшы для сябе яго вялікі ўнутраны свет, уздзеянне якога не знікае з часам.

І ў нашай радыёпраграме мы стараемся як мага шырэй аказаць музычную палітру ў разнастайнасці імёнаў, жанраў.

— Ці складана прапускаць праз сябе чалавечыя эмоцыі?

— Пасля эфіру я не адчуваю стомленасці эмацыянальнай, а з'яўляецца свайго роду пад'ём, бо ў гэтых споведзях-успамінах я знаходжу для сябе натхненне.

— А не ўзнікае шкадавання, што аднойчы выбралі менавіта такую дарогу?

— У свой час я не вярнуўся ў тэатр Якуба Коласа, таму што хацелася рэалізоўваць сябе ў сталіцы. Прайшоўшы безліч проб і праглядаў, вырашыў знайсці працу. Дыктарскі пачатак сам прыцягнуў мяне… Не магу сказаць, быццам аддаліўся ад тэатральнай культуры і стаў зусім іншай справай займацца. Радыётэатр існуе ў маім жыцці паралельна з іншымі планамі і думкамі па іх рэалізацыі. Хочацца нешта паставіць і на тэатральнай сцэне. Цяпер я не толькі сяджу перад мікрафонам, але і паказваюся… Напрыклад, рэжысёр Наталля Родзіна, якая ўзначальвае тэатральную студыю «Дасканаласць», запрасіла мяне на ролю Лазара Богшы, аднавіўшы пастаноўку спектакля «Крыж» Аляксея Дударава. Мы ўжо некалькі разоў паказвалі яго на розных пляцоўках і атрымлівалі станоўчыя водгукі. Плюс мая дзейнасць ва ўласным тэатральным праекце «Кніжыца», дзе мы разам з калегамі працуем над спектаклем «М. Гогаль — С. Ясенін. Паміж двух партрэтаў». Плануем паказы на восень.

Мне хацелася б яшчэ многае зрабіць, у тым ліку і на тэатральнай сцэне. Безумоўна, калі знайду для гэтага час без адрыву ад сённяшняй працы. Творчая дзейнасць не спыняецца. Мне цікава адкрываць нешта новае ў сабе. Яшчэ студэнтам здымаўся ў выдатнага рэжысёра Віталя Дудзіна, а потым мая праца ў кіно спынілася. Былі нейкія запрашэнні на здымкі серыялаў, але я не разглядаю сябе ў якасці кінагероя і не бачу перспектыў на гэтым полі. Мяне больш цікавіць літаратура ў яе дачыненні да сцэнарна-рэжысёрскай дзейнасці.

Ёсць яшчэ фестываль хрысціянскіх фільмаў і тэлепраграм Magnificat» дзе я не толькі ўваходжу ў склад журы, але і агучваю замежныя фільмы. Гэтая дзейнасць таксама вельмі важная для мяне. Я лічу, яна павінна працягвацца незалежна нават ад колькасці прынятых на конкурс фільмаў, таму што так творцы маюць магчымасць уздзейнічаць на душы людзей. Так магчыма накіраваць чалавека шляхам любові, гармоніі, людской згоды, якія, мабыць, у нейкай ступені страчваюцца ў залежнасці ад часу. Важна падтрымаць імкненне творцаў вярнуць веру ў суразмоўцу, запомніць дэфіцыт чалавечага няўмення размаўляць. Мастацтва павінна вярнуць усіх нас да культуры правядзення вольнага часу, дзе галоўнае не забава, а імкненне спазнаць існасць з'яў, адысці ад мітусні і прыйсці да пазнання вечнага, дабіўшыся гармоніі ў душы. Думаеце, мара? Але толькі яна рухае сапраўднае мастацтва.

Алена ДРАПКО.

■ Векапомнае

Тое, што з намі было

Першую сусветную тыя, хто яе перажыў, называлі «Вялікай еўрапейскай вайной»

28 ліпеня на тэлеканале «Беларусь-1» стартуе цыкл хранікальна-дакументальных фільмаў «Вялікая вайна», прымеркаваны да 100-годдзя пачатку Першай сусветнай. Аўтары праекта паспрабавалі паказаць падзеі таго часу «вачамі відавочцаў» і «не згубіць чалавека».

— Нашы веды пра тую вайну часцей за ўсё зводзяцца да некалькіх дат, а што было паміж імі, мала хто ведае. Але для Беларусі тая вайна — адна з найважнейшых вех у гісторыі. Таму мяне як гісторыка цікавіла, што ж там насамрэч адбывалася, — дзеліцца **аўтар і кіраўнік праекта, аўтар сцэнарыя Ксенія ЛУЦКІНА.** — Самым складаным падчас працы было «ўкласці» падзеі аднаго года ў 39 хвілін. Вельмі цяжка было эмацыянальна, таму што, напрыклад, ваенных пахаванняў таго часу на Беларусі вельмі шмат. Нам вядома каля трохсот. І вось уявіце, мы сваімі нагамі прайшлі фактычна за год іх усе.

Вайна 1914–1918 гадоў — першы канфлікт, у які было ўцягнута насельніцтва практычна ўсяго свету. 38 дзяржаў, 4 тысячы кіламетраў фронту, 7 350 000 чалавек, мабілізаваных у армію, 20 мільёнаў параненых і амаль 10 мільёнаў забітых, а яшчэ больш за 5 мільёнаў загінулых ад голаду і эпідэмій сярод мірнага насельніцтва. Лічбы самі па сабе жудасныя, а за імі стаяць гісторыі забытых герояў, іх лёсы і боль. Сама назва «Першая сусветная» з'явілася ў гістарыяграфіі толькі ў 1939 годзе, пасля пачатку Другой сусветнай. У ваенны і пасляваенны перыяд яе называлі «Вялікай вайной», «Вялікай Айчыннай», «Вялікай еўрапейскай вайной» — гэтыя назвы паказваюць стаўленне насельніцтва да падзей таго часу…

— Мне здаецца, што гэта была апошняя высакародная вайна. Калі з палоннымі абыходзіліся больш-менш па-чалавечы, і працаўнікі практычна па-рыцарску ставіліся адзін да аднаго, — падзяліўся ўражаннямі пасля прагляду **намеснік галоўнага дырэктара галоўнай дырэкцыі тэлеканала «Беларусь-1» Сяргей ШЫШКО.** — І гэта не галаслоўныя сцвярджэнні. Мой дзед быў у палоне падчас Першай сусветнай. Я неяк убачыў фотаздымак, на якім ён стаіць у афіцэрскай форме з нейкай нашыўкай на грудзях, і пачаў распытваць, дзе ён знаходзіўся тады. Дзед расказаў, што быў у палоне, а месца на фота — бібліятэка. З той вайны ён прывёз падручнік першага расійскага імператарскага тэатральнага мастацтва, які ўзяў на памяць, калі іх вызвалілі. І гэтая кніга захоўваецца ў нас дома. Таму мая сям'я мае непасрэднае дачыненне да гістарычных падзей таго часу.

Аўтары праекта зазначаюць, што гісторый, падобных да вышэйпрыведзеных, было шмат. У нас амаль у кожнай сям'і там ваявалі дзед альбо прадзед. Якую ж памяць пакінула тая вайна ў людзей, як жыло мірнае насельніцтва ва ўмовах баявых дзеянняў і нямецкай акупацыі — гледачы змогуць даведацца ўжо зусім хутка.

Цыкл «Вялікая вайна» складаецца з чатырох серый, кожная з якіх адкрывае невядомыя старонкі гісторыі Першай сусветнай. Першы фільм «Ачышчальная навальніца» распавядае пра пачатак вайны з 28 ліпеня 1914 да 13 жніўня 1915 года: якія захады прымалі для забеспячэння парадку ў той час, пра шпіёнаманію, мабілізацыю, першыя баявыя дзеянні і іх удзельнікаў-беларусаў. Другі фільм «Вялікі выхад» пакажа перыяд з 14 жніўня 1915 года да пачатку 1916-га. Гледачы ўбачаць жыццё пад акупацыяй, даведаюцца пра тактыку «выпаленай зямлі» і пра тое, як пачыналася працяглая акопная вайна. Фільм «Вайна акопаў» пакажа супрацьстаянне працаўнікаў, калі нават сапёрная рыдлёўка стала зброяй. Стваральнікі праекта правядуць нас па месцах ваенных змаганняў і пакажуць сляды «акопнай вайны». У чацвёртым фільме «Крах імперый» аўтары задаюцца пытаннем: ці пачыналі б манархі тую вайну, калі б загадзя ведалі, які лёс іх чакае пасля яе завяршэння? Ці былі ў ёй пераможцы і пераможаныя?..

У фільме часткова прысутнічае рэканструкцыя. З ёй дапамагалі ўдзельнікі ваенна-патрыятычнага клуба «Грэнадзёр». Вось што расказвае яго кіраўнік **Аляксандр БУРАНКО** пра ўдзел у аднаўленні ваенных падзей:

— Нават штыкавая атака, калі ведаеш, што і зарады халастыя ў працаўніка, і ў форме нямецкіх салдат такія ж беларусы, як мы, — усё роўна працэс вельмі эмацыйна перажываецца. Тая вайна была вельмі жорсткай у дачыненні да салдат, і мяне былі там безабароннымі. Іх труцілі газамі, не было належнай абароны ад авіяцыі. Таму, перажываючы тое, праз што ім даводзілася праходзіць, адчуваеш і страх, і жудасць. Пачынаеш сапраўды разумець, колькі забыта сапраўдных герояў той вайны.

Прэм'ера хранікальна-дакументальнага цыкла «Вялікая вайна» адбудзецца 28 ліпеня ў 21:45 на тэлеканале «Беларусь-1».

Алена ДРАПКО

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

З рэканструкцыяй падзей стагадовай даўнасці дапамагалі ўдзельнікі ваенна-патрыятычнага клуба «Грэнадзёр».

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

ПАНЯДЗЕЛАК, 28 ЛІПЕНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.40** Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 0.20 Зона Х.
9.10 Галоўны эфір.
10.05 «Мая праўда». «Boney M. Ашуканцы ў стылі «дыска».
11.00, 19.55 Серыял «Адвакатэсы».
12.10 «Зорнае жыццё». «Кантракт на каханне».
13.10 Камедыя «Усё могуць каралі».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Баявік «Выратаваць або знішчыць». 1-я серыя.
16.30 Нашы.
16.45 Драма «Вершнік па імені Смерць».
19.20 Арэна.
21.00 Панарама.
21.45 «Вялікая вайна». Дак. фільм. 1-я серыя.
22.25 Серыял «След».
0.05 Актуальнае інтэрв'ю.
0.55 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
8.00, 10.00, 21.20 Тэлебарометр.
8.05, 17.55 Серыял «План «Б».
10.30, 1.10 Серыял «Справа Дойлаў».
11.35, 23.40 Баявік «Паляванне». 1-я серыя.
12.40 Фільм-казка «Кароль Дроздабарод».
13.50 «Два з паловай кухары. Адкрытая кухня».
14.25 Камедыя «Запавет».
16.45, 0.30 «Перазагрузка». Маладзёжнае ток-шоу.
17.25 «Кіпень».
18.55 Серыял «Каханне на раёне».
19.50 Серыял «Смерць у раі». 1-я серыя.
20.50 Рэальны свет.
21.25 КЕНО.
21.30 Сітком «СашаТаня».
22.30 Серыял «Атэль «Вавілон».
23.35 Хачу ў тэлевізар!

БЕЛАРУСЬ 3

7.30, 12.50, 18.50, 21.00, 23.55 «Калейдаскоп».
7.40, 13.00, 19.00 «Сімвалы эпохі». Палацы піянераў.
7.50 «Хачу ўсё ведаць!».
8.05, 11.15, 14.10, 19.15 «Размаўляем па-беларуску».
8.10 Дзіцячы фільм. «Дзе ты, Багіра?».
9.25, 21.15 «Сышчык Пуцілін». Маст. фільм.
10.20, 22.05 «Сімвал Перамогі». Латвія. Лагер «Саласпілс».
10.50, 23.25 «Святло далёкай зоркі». Памяці пісьменніка, публіцыста і грамадскага дзеяча Уладзіміра Карпава.
11.20 Сусветнае кіно. «Ідэальная пара».
13.15 «Калі змоўкла сегідылля». Дак. фільм.
14.15 Серыял «Мегрэ».
19.20 Дзіцячы фільм. «Дзеці капітана Гранта». Маст. фільм.
20.45 Калыханка.
22.35 Хіт-парад. «Сто песень для Беларусі».

БЕЛАРУСЬ 5

8.10 Футбол. Міжнародны Кубак чэмпіёнаў. «Ліверпуль» — «Алімпіякас».
10.00, 21.30 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету сярод юніёраў.
13.20 Футбол. Міжнародны Кубак чэмпіёнаў. «Мілан» — «Манчэстэр Сіці».
15.10 Воднае пола. Чэмпіянат Еўропы. Мужчыны. Матч за 3-е месца.
16.30 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу. Коста-Рыка — Грэцыя.
19.30 Воднае пола. Чэмпіянат Еўропы. Мужчыны. Фінал.
20.45 Час футбола.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Контуры.
10.00 «Жыць здорава!».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 Серыял «Ясмін».
13.10 «След».
13.55 «Модны прыгавор».
15.00 «Сам-насам з усімі».
16.15 «Фазэнда».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 «Адваротны адлік. «Рэклама па-савецку. Праца за траіх».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Анёл або дэман».
22.50 Серыял «Пад прыкрыццём».
23.50 Маст. фільм «Масква — любоў мая!».
1.35 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Мінішчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30 «Тыдзень».
9.45 «Чыстая праца».
10.40, 17.30 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.35 «Не хлусі мне!».
13.50 «Вялікі горад».
14.30 «Ежа багоў».
15.40 «Іншая краіна». «Там, дзе Еўропа сустракаецца з AZией».
16.20 «Наша справа».
16.50 «Следакі».
18.30 «Рэальная кухня».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Баявік «Пароль «Рыба-меч».
22.10 «Глядзець усім!».
23.00 «Ваенная тайна».

МІР

5.00 «180 хвілін на снеданне».
8.15 Серыял «Група шчасця».
10.05, 23.30 Маст. фільм «Дом на дзюнах».
11.30, 23.05 «Агульны інтарэс».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 Серыял «Гібель імперыі».
14.10 Дак. серыял «Забытая вайна».
15.20, 21.15 «Слова за слова».
16.10 Серыял «Гісторыі генерала Гурава».
18.20, 2.30 Серыял «Ненармальная».
20.40 Маст. фільм «Фокуснік».
0.35 Серыял «Спальны раён».
1.35 Дак. фільм «Дзённік назіранняў Сяргея Маёрава».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае».
15.40 Да 100-годдзя з дня нараджэння архімандрыта Аліпія (Воранава). «Савецкі Архімандрыт».
16.40 «Касманаўтыка».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакуль стаіць спіць».
20.50 Серыял «Учора скончылася вайна».
22.50 Серыял «Абаронца».
23.40 Закрыццё Міжнароднага конкурсу маладых выканаўцаў «Новая хваля-2014».
01.25 Серыял (каляровая версія) «Сямнаццаць імгненняў вясны».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.35 «Да суда».
9.30, 10.20 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50 «Суд прысяжных».
13.20 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.20 «Пракурорская праверка».
15.15 «Ядзім дома!».
15.40, 18.30 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
20.00 Серыял «Дэльта».
21.45 Серыял «Тры зоркі».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.50 Серыял «Глухар. Працяг».

8 КАНАЛ

7.00, 12.20, 19.00, 20.55, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультпарад.
7.30 Фантастыка «Вайна светаў».
9.15 «Кінаблакнот».
9.30, 17.55 Серыял «Рэванш».
10.15 Драма «Развод Надзеры і Сімін».
12.25 Серыял «Пуаро Агаты Крысці».
14.10 Серыял «У чым віна Фатмагуль».
16.30 «Мой любімы гадаванец».
17.00 Серыял «Паліцыя Гаваяў».
18.45 «Тэлемагазін».
19.05 Серыял «Добрая жонка».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Камедыя «Мексіканец».
23.15 Серыял «Да смерці прыгожая».

ВТВ

6.00, 1.00 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 18.05, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00 «Спытайце кухара».
10.00 «Паспець за 24 гадзіны».
11.00 Серыял «Свацця».
12.00 «Кіно ў дэталях».
13.00, 23.10 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
14.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
15.00 Серыял «Дзетка».
16.00 Камедыя «Шалёныя грошы».
18.30, 0.30 «Лаві момант».
19.00 Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».
20.00 Серыял «Паласатае шчасце».
21.10 Меладрама «Бландзінкі з амбіцыямі».

КУЛЬТУРА

6.00 «Ералаюс».
9.00, 14.00, 18.00, 22.00 Навіны культуры.
9.20 «Прызнанне ў каханні». Маст. фільм.
11.35 Невядомы Пецяргоф. «Дзюма ў Пецяргофе».
12.00 «Хор Жарава». Дак. фільм.
12.30 «Багач, бядняк...». Серыял. 1-я серыя.
13.45, 1.40 «Сусветныя скарбы культуры».
14.10 Тэатральны фестываль тэлеканала «Культура». Малы тэатр. Людміла Паляконава, Яўгенія Глушэнка, Васіль Бачкароў у спектаклі «Праўда добра, а шчасце лепш».
16.35 «Эпізоды». Людміла Палякова.
17.15 XXII Музычны фестываль «Зоркі белых начэй».
18.15 «Аляксандр Велядзінскі. Я прыйшоў, каб дараваць табе». Дак. фільм.
18.55 Восем вечароў з Венямінам Смехавым. «Я прыйшоў да Вас з вершамі...». Сяргей Ясенін і Аляксандр Твардоўскі.
19.50 «Добрай ночы, малыя!».
20.05 «Старцы». Дак. серыял.
20.35 Прыступкі цывілізацыі. «Вялікі выбух — пачатак часоў». Дак. фільм.
21.30 «Пакажам люстэрка прыродзе...». Прафесар Таццяна Чарнігаўская аб праблемах мыслення. Частка 1-я.
22.20 «Тайна Брайля». Маст. фільм. 1-я серыя.
23.55 «Гісторыя жыцця». Дак. серыял.
0.40 «Наглядальнік. Выбранае».

НАСТАЛЬГІЯ

5.00, 11.00 «КіВіН-90» Першы Усесаюзны фестываль каманд КВЗ у Днепрапятроўску. 1990 год.
6.00, 12.10 «Песня-88».
7.30 Дак. фільм «Сустрэчы з Яўгенам Еўсцігнеевым».
9.00 Маст. фільм «Патрэбныя людзі».
10.30 «Давай пагаворым». Канцэртная праграма. 1991 год.
13.25 «Пакуль усе дома». 1993 год.
14.00 Маст. фільм «Усміхніся суседу».
15.00 «Тэатральныя сустрэчы». Год 60-годдзя камсамола. 1978 год.
16.00 «Ты, зямля, такая адна». Творчы вечар кампазітара Ігара Лучанка. 1990 год.
17.05 «...да 16 і старэйшым». 1988 год.
17.55 «Спявае Людміла Зыкіна». 1961 год.
18.30 Маст. фільм «Жанчыны, якім пашанцавала».
20.00, 2.00 «Мінулы час».
21.00 «Народжаныя ў СССР».
22.15 «Вакзал мары». 1994 год.
23.00 «Уладзімір Этуш». Перадача да 70-годдзя акцёра. 1993 год.
23.45 «Магчыма ўсё». Музычная віктарына. 1993 год.
0.20 Тэлефільм «Следства вядуць Знатакі».
3.00 «Колба часу». «Любімы від адпачынку ў СССР».
4.00 «Кінапанарама» «Міжнародны кінафестываль у Рыміні». 2-я частка. 1990 год.

EUROSPORT

9.30, 13.30, 0.15 Веласпорт. Тур дэ Франс.
10.30, 15.30, 2.15 Веласпорт.
10.45 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету сярод юніёраў.
12.30 Футбол. Чэмпіянат Еўропы (U-19). Жанчыны. Фінал.
15.45 Веласпорт. Нацыянальны тур Валоніі.
18.45, 21.00 Футбол. Чэмпіянат Еўропы для гульцоў (U-19).
0.00 WATTS.

КАМЕДЫЯ

5.00, 9.00, 13.30, 2.10 Серыял «Бет!».
5.45 Меладрама «Яго дзяўчына П'ятніца».
7.25 Камедыя «Помста пухнатых».
9.45 Камедыя «Мытня дае дабро».
11.35 Камедыя «Алмазны сабака».
14.20 Камедыя «Жаніх вяртаецца».
16.10, 21.50, 4.40 Скетчком «Паміж намі».
16.30, 21.00 Серыял «Месяцовы хлопчык». 1—2 серыі.
17.20 Камедыя «Шчырая гуторка».
18.55 Камедыя «Крама ліхвяра».
19.20 Камедыя «Шпіёнскія страсці».
22.10 Меладрама «Па-вар'яцку закаханы».
23.50 Камедыя «Вечар у тэатры».
0.15 Камедыя «Джэнтльмены, удачы!».
1.55 Камедыя «Мейбл за рулём, або Гарачы фінал».
3.00 Камедыя «Няма чаго дэкляраваць».

ТБ3

6.00 М/ф.
8.15 «Сардэчна запрашаем дадому!».
8.55, 18.30, 2.50 «Цудоўнае стагоддзе». Серыял.
10.30 «Паненка і кулінар».
11.00, 4.25 «Па справах нявыканаўцаў». Дак. серыял.
12.45, 17.30 «Справа Астахава». Дак. серыял.
13.40, 17.00 «Простыя складанасці». Дак. серыял.
14.10 «Жонка. Гісторыя кахання». Яўгенія Дабравольская.
15.30 «Сто пытанняў дарославу». Святлана Журава.
16.15, 22.15 «Зорныя гісторыі». Дак. серыял.
20.15 «Самара». Серыял.
21.10, 1.55 «Брыгада». Серыял. Заключная серыя.
23.05 «Паляўнічыя на чужых». Серыял.
23.55 «Асцярожна, махляры!».
0.20 «Часова даступны». Чулпан Хаматава.
1.15 «Без падману».

ТБ1000

5.00 Драма «Успаміны няўдачніка».
7.00 Меладрама «Добрая дзяўчынка».
8.50 Драма «Олівер Твіст».
11.10 Камедыя «Нагледзеўшыся дэтэктываў».
13.00 Драма «Імператарскі клуб».
15.00 Трылер «Пералом».
17.00 Фантастыка «Філосафы: Урок выжывання».
19.00 Трылер «Зыходны код».
20.45 Драма «Паляванне».
22.50 Драма «Джэры Магуаер».
1.20 Драма «Тысяча акраў».
3.20 Драма «Мацярык».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

6.00 Камедыя «Вусаты нянь».
7.30 Камедыя «Свята Нептуна».
8.35 Камедыя «Той яшчэ Карласан!».
10.15 Меладрама «Улетку я аддаю перавагу вяселлю».
12.00 Казка «Чароўная лямпа Аладзіна».
13.30 Мюзікл «Стылягі».
16.00 Маст. фільм «1812: Уланская балада».
18.00 Драма «Вышыня 89».
20.00 Камедыя «На здрадзе».
21.40 Меладрама «Паралельныя міры».
23.30 Камедыя «Нянькі».
1.20 Мюзікл «Нябесныя ластаўкі».
4.00 Камедыя «Імяніны».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 Інжынерныя ідэі.
6.00, 12.00, 19.00 Зрабі або памры.
8.00, 13.00 Космас: прамы эфір.
9.00, 14.00 Жыццё ў космасе.
10.00 Машыны: разабраць і прадаць.
11.00 Разбагацей або памры на прыіску.
15.00 Дзікая прырода Амазонкі.
16.00 Дзікая прырода Расіі.
17.00, 2.00 Супербудаванні Трэцяга рэйха.
18.00 Золата Юкана.
20.00, 0.00, 3.00 Рэальнае паранармальнае.
21.00, 1.00, 4.00 Паранармальнае.
22.00 Эвакуацыя Зямлі.
23.00 Турэмныя цяжкасці.

DISCOVERY

7.00 Майстры выжывання.
7.50 Што ў вас у гаражы?
8.40, 13.15, 20.35 Як гэта ўстроена?
9.10, 13.40, 20.05, 4.45 Як гэта зроблена?
9.35 Асаблівае меню ад Беара Грылса.
10.30, 5.10 Залатая ліхаманка.
11.25, 16.25 Каралі аўкцыёнаў.
12.20, 0.55 Top Gear.
14.10, 3.55 Хуткія і гучныя.
15.05, 6.05 Махінатары.
16.00 Пятая перадача.
17.20 Горад навыварат.
18.15 Выратавальны яд.
19.10 Круцей не прыдумаеш.
21.00 Голыя і напалоханыя.
22.00 Чыгунка Аляскі.
23.00 Рачныя монстры.
0.00, 3.05 Паляўнічыя на рэліквіі.
1.50 Сапраўдныя аферысты.
2.40 Маланкавыя катастрофы.

АЎТОРАК, 29 ЛІПЕНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 1.10** Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 0.35 Зона Х.
9.10, 22.25 Серыял «След».
10.55, 19.55 Серыял «Адвакатэсы».
12.10, 1.40 Дак. серыял «Містычныя гісторыі».
13.10 Серыял «Востраў непатрэбных людзей».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Баявік «Выратаваць або знішчыць».
16.35 Серыял «Вольф Месінг: Бачыў скрозь час».
17.40 Серыял «Сямейныя меладрамы».
19.20, 0.55 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45 «Вялікая вайна». Дак. фільм.
0.05 Вечар цяжкага дня.
1.30 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
8.00, 21.20 Тэлебарометр.
8.05, 17.55 Серыял «План «Б».
10.05 Беларуская кухня.
10.45, 0.30 Серыял «Справа Дойлаў».
11.40, 23.40 Баявік «Паляванне».
12.40, 19.50 Серыял «Смерць у раі».
13.50, 18.55 Серыял «Каханне на раёне».
14.50, 21.40 Сітком «Саша-Таня».
15.50, 22.35 Серыял «Атэль «Вавілон».
16.55 Вышэй за дах.
17.30 «Кіпень».
20.50 Рэальны свет.
21.25 КЕНО.

БЕЛАРУСЬ 3

7.30, 12.55, 18.55, 21.00, 0.30 «Калейдаскоп».
7.40, 13.05, 19.05 «Сімвалы эпохі». Аўтамат для газіроўкі.
7.50 «Хачу ўсё ведаць!».
8.05, 11.20, 13.45, 19.20 «Размаўляем па-беларуску».
8.10 Дзіцячы фільм. «Дзеці капітана Гранта». Маст. фільм.
9.35 «Сышчык Пуцілін». Маст. фільм, заключная серыя.
10.25, 22.05 «Сімвал Перамогі». Эстонія. Бронзавы салдат.
10.55, 0.05 «Святло далёкай зоркі». Памяці опернага рэжысёра Сямёна Штэйна.
11.25 «Справа Артамонавых». Маст. фільм.
13.20 «Любча. Восем дзён лета». Дак. фільм.
13.50 «Беларускі народны каляндар». Купалле.
14.05 Серыял «Мегрэ».
19.25 Дзіцячы фільм. «Без сына не прыходзь».
20.45 Калыханка.
21.10 «Маёр Ветраў». Маст. фільм. Частка першая.
22.35 «Дэпутат Балтыкі». Маст. фільм.

БЕЛАРУСЬ 5

8.10 Час футбола.
8.55 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу. Францыя — Нігерыя.
10.45 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу. Германія — Алжыр.
13.20 Воднае пола. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны. Матч за 3-е месца.
14.35 Воднае пола. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны. Фінал.
15.55 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу. Аргенціна — Швейцарыя.
18.30 Спорт-кадр.
19.00 Тэніс. Уімблдон. Фінал. Мужчыны.
23.30 Фактар сілы.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 Серыял «Ясмін».
13.10 «След».
13.55 «Модны прыгавор».
15.00 «Сам-насам з усімі».
16.15 «Фазэнда».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 Серыял «Деффчонкі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Анёл або дэман».
22.50 Серыял «Пад прыкрыццём».
23.50 «Гамора».
1.50 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
9.00 «Дзіўная справа».
10.00 «Цэнтральны рэгіён».
10.40, 17.30 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.35 «Не хлусі мне!».
13.50 Маст. фільм «Хроніка аднаго кахання».
15.50 «Далёкія сваякі».
16.50 «Следакі».
18.30 «Рэальная кухня».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Камедыя «Смяротная зброя 3».
23.00 «Разумней не прыдумаеш».
23.55 «Аўтапанарама».
0.15 Маст. фільм «Хроніка аднаго кахання».

МІР

5.00 «180 хвілін на снеданне».
8.15 Серыял «Група шчасця».
10.05, 23.10 Дэтэктыў «Блакітны карбункул».
11.30 «Зроблена ў СССР».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 Серыял «Гібель імперыі».
14.10 Дак. серыял «Забытая вайна».
15.20, 22.20 «Слова за слова».
16.10 Серыял «Гісторыі генерала Гурава».
18.20, 2.40 Серыял «Ненармальная».
20.40 Маст. фільм «Фокуснік-2».
0.25 Серыял «Спальны раён».
1.45 Дак. фільм «Дзённік назіранняў Сяргея Маёрава».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Дзяўчаты».
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае».
15.40 «Каханне, падобнае на сон. Ігар Крутой».
16.40 «Уся Расія».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакуль станіца спіць».
20.50 Серыял «Учора скончылася вайна».
22.50 Серыял «Абаронца».
23.40 «Стварыць групу «А». Загінуўшыя і жывыя».
0.30 «Ад Пампеі да Ісландыі. Хто наступны?».
1.20 Серыял (каляровая версія) «Сямнаццаць імгненняў вясны».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.35 «Да суда».
9.30, 10.20 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50 «Суд прысяжных».
13.20 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.20 «Пракурорская праверка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
20.00 Серыял «Дэльта».
21.45 Серыял «Тры зоркі».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.50 Серыял «Глухар. Працяг».

8 КАНАЛ

7.00, 12.30, 19.00, 20.55, 23.40 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультпарад.
7.30 Маст. фільм «Раскрытая сінь».
9.30, 17.55 Серыял «Рэванш».
10.15 «Кінаблакнот».
10.30 «Падарожжа са смакам».
11.00, 19.05 Серыял «Добрая жонка».
12.35, 16.30 «Тэлемагазін».
13.30 Серыял «У чым віна Фатмагуль».
15.15, 22.50 Серыял «Да смерці прыгожая».
17.00 Серыял «Паліцыя Гаваяў».
18.45 «Твае здароўе». «Артэрыяльны ціск».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Камедыя «Віктар».

ВТБ

6.00, 1.00 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 18.00, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 19.00 Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».
10.00 «Практычная магія».
11.00 Серыял «Свацця».
12.00, 20.00 Серыял «Палацатае шчасце».
13.00, 23.00 Скетч-шоу «Дашэш моладзь».
14.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
15.00 Серыял «Дзетка».
16.00 Меладрама «Бландзінкі з амбіцыямі».
18.30, 0.30 «Лаві момант».
21.10 Меладрама «Пастка для нявесты».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00, 14.00, 18.00, 22.00 Навіны культуры.
9.20, 22.20 «Тайна Брайля». Маст. фільм.
11.00 «Вобразы вады». Дак. фільм.
11.15 Невядомы Пецяргоф. «Выпадак у Бельведэры».
11.40, 23.50 «Гісторыя жыцця». Дак. серыял.
12.30 «Багач, бядняк...». Серыял.
13.45 «Сусветныя скарбы культуры».
14.10 Тэатральны фестываль тэлеканала «Культура». Малы тэатр. Эліна Быстрыцкая, Васіль Бачкароў, Барыс Клюеў у спектаклі «Любоўнае кола».
16.25 «Эпізоды». Васіль Бачкароў.
17.10 Выдатныя рускія кампазітары. М. Глінка.
18.15 «Больш, чым каханне». Клеменціна і Уінстан Чэрчыль.
18.55 Вялікая сям'я. Авангард Лявонцьеў.
19.50 «Добрай ночы, малыя!».
20.05 «Старцы». Дак. серыял.
20.35 Прыступкі цывілізацыі. «Іншапланетныя буры». Дак. фільм.
21.20 «Еранім Босх». Дак. фільм.
21.30 «Пакажам люстэрка прыродзе...».
0.35 «Вячэрні звон». Канцэрт ААРНІ УДТРК пад кіраўніцтвам Н. Някрасава.
0.55 «Наглядальнік. Выбранае».

НАСТАЛЬГІЯ

5.00, 23.00 «КіВіН-90» Першы Усесаюзны фестываль каманд КВЗ у Днепрапятроўску. 1990 год.
6.10, 0.00 «Песня-88».
7.25 «Пакуль усе дома». 1993 год.
8.00 Маст. фільм «Усміхніся суседу».
9.00 «Тэатральныя сустрэчы». Год 60-годдзя Камсамола. 1978 год.
10.00 «Ты, зямля, такая адна». Творчы вечар кампазітара Ігара Лучанка. 1990 год.
11.05 «...да 16 і старэйшым». 1988 год.
11.55 «Слявае Людміла Зыкіна». 1961 год.
12.30 Маст. фільм «Жанчыны, якім пашанцавала».
14.00, 20.00 «Мінулы час».
15.00, 21.00 «Народжаныя ў СССР».
16.15 «Вакзал мары». 1994 год.
17.00 Дак. фільм «Іслам у СССР».
17.30 Фільм-канцэрт «Рытмы Апшэрона». 1970 год.
18.35 Маст. фільм «Кватэра». 1—2 серыі.
22.00 «Да і пасля паўночы». 1-я частка. 1988 год.
1.30 Дак. фільм «Сустрэчы з Яўгенам Еўсцігнеевым».
3.00 Маст. фільм «Патрэбныя людзі».
4.30 «Давай пагаворым». Канцэртная праграма. 1991 год.

EUROSPORT

9.30, 15.00, 1.15 Веласпорт. Нацыянальны тур Валоніі.
10.30 Веласпорт. Тур дэ Франс.
12.30, 18.45 Веласпорт.
12.45 Футбол. Чэмпіянат Еўропы для гульцоў (U-19).
19.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету сярод юніёраў.
20.45 Бокс. E. Maccarinelli (Злучанае каралеўства) — Ю. Брэмер (Германія).
22.45 Бокс. J. Makabu (Конга) — Г. Глен Джонсан (ЗША).
23.30 Мотакрос. Чэмпіянат свету.
0.00 Аўтагонкі. Серыя Blancpain Endurance Spa.
1.00 Аўта- і мотаспорт.

КАМЕДЫЯ

5.00, 9.10, 2.10 Серыял «Бет!».
5.45 Камедыя «Помста пухнатых».
7.25 Камедыя «Алмазны сабака».
9.50 Камедыя «Жаніх вяртаецца».
11.50 Камедыя «Шчырая гутарка».
13.30, 16.30, 21.00 Серыял «Месяцовы хлопчык».
14.20 Меладрама «Па-вар'яцку закаханы».
15.55 Камедыя «Яго новая праца».
17.20 Камедыя «Шпіёнскія страсці».
19.10 Камедыя «Паміж анёлам і чортам».
21.50, 4.40 Скетчком «Паміж намі».
22.10 Меладрама «Больш, чым сябар».
23.45 Камедыя «Валацуга».
0.15 Камедыя «Мытня дае добро».
3.00 Камедыя «Джэнтльмены, удачы!».

ТБ3

6.00 М/ф.
8.30, 14.30 «Доктар І..».
8.55, 18.30, 1.30 «Цудоўнае стагоддзе». Серыял.
10.30, 4.25 «Па справах нявыканаўцаў». Дак. серыял.
12.15, 17.30 «Справа Астахава». Дак. серыял.
13.10, 17.00, 3.05 «Простыя складанасці». Дак. серыял.
13.40, 20.20 «Самара». Серыял.
15.00, 0.40 «Тайны следства». Серыял.
16.00, 22.10, 3.30 «Зорныя гісторыі».
21.15, 23.55 «Чырвоная капэла». Серыял.
23.05 «Паляўнічыя на чужых». Серыял.

ТБ1000

5.00, 11.20 Драма «Джэры Магуаер».
7.25 Драма «Тысяча акраў».
9.20 Камедыя «Дзеці сексу не перашкода».
13.45 М/ф «Дом-монстр».
15.25 Камедыя «Дзённікі нянькі».
17.20 Трылер «Зыходны код».
19.00 Камедыя «Гатэль рамантычных спатканняў».
21.00 Драма «Заганныя сувязі».
22.50 Драма «Бяспека не гарантуецца».
0.40 Камедыя «Ну што, прыехалі?».
2.55 Драма «Дрэва».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

6.00 Меладрама «Мегаполіс».
7.35 Камедыя «Жаніцьба».
9.20 Меладрама «Клоўны».
11.15 Дэтэктыў «Прыгоды Шэрлака Холмса і доктара Ватсана. 20 стагоддзе пачынаецца».
14.10 Прыгоды «Вяртанне мушкецёраў, або Скарбы кардынала Мазарыні».
16.40 Камедыя «Нянькі».
18.20 Меладрама «Ён, яна і я».
20.00 Трылер «Самнамбула».
21.40 Фантастыка «Артэфакт».
23.30 Камедыя «Імяніны».
1.20 Драма «Дом з вежкай».
3.00 Драма «Юнкеры».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 Найцяжэйшы ў свеце рамонт.
6.00, 12.00, 19.00, 0.00, 3.00 Зрабі або памры.
7.00 Займальная навука.
8.00, 13.00 Паранармальнае.
9.00, 14.00 Рэальнае паранармальнае.
10.00 Мегазаводы.
11.00 Скарбашукальнікі.
15.00 Дзікая прырода Амазонкі.
16.00 Дзікая прырода Расіі.
17.00, 2.00 Супердрэвы.
18.00 Машыны: разабраць і прадаць.
21.00, 1.00, 4.00 Паядынак непераможных.
22.00 Навуковыя недарэчнасці.
23.00 Турэмныя цяжкасці.

DISCOVERY

7.00 Асаблівае меню ад Беара Грылса.
7.50 Хуткія і гучныя.
8.40, 13.15, 20.35 Як гэта ўстроена?
9.10, 13.40, 20.05, 4.45 Як гэта зроблена?
9.35 Рэальныя дальнабойшчыкі.
10.30, 5.10 Чэмпіянат свету па футболе: як гэта зроблена?
11.25, 16.25 Паляўнічыя на рэлікві.
12.20, 0.55 Top Gear.
14.10, 16.00, 3.55 Пятая перадача.
15.05, 6.05 Махінатары.
17.20 Рачныя монстры.
18.15 Чыгунка Аляскі.
19.10 Голыя і напалоханыя.
21.00 Што ў вас у гаражы?
22.00 Мотабітва.
23.00 Аўтападполле.
0.00, 3.05 Дылеры.
1.50 Сапраўдныя аферысты.
2.40 Маланкавыя катастрофы.

СЕРАДА, 30 ЛІПЕНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.40** Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 0.20 Зона Х.
9.10, 22.25 Серыял «След».
10.55, 19.55 Серыял «Адвакатэсы».
12.10, 1.10 Дак. серыял «Містычныя гісторыі».
13.10 Серыял «Востраў непатрэбных людзей».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Баявік «Выратаваць або знішчыць».
16.35 Серыял «Вольф Месінг: Бачыў скрозь час».
17.35 Серыял «Сямейныя меладрамы».
19.20 Спецыяльны рэпартаж.
21.00 Панарама.
21.45 «Вялікая вайна». Дак. фільм.
0.10 Актуальнае інтэрв'ю.
0.55 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
8.00, 21.35 Тэлебарометр.
8.05, 17.55 Серыял «План «Б».
10.05 Беларуская кухня.
10.50, 0.40 Серыял «Справа Дойлаў».
11.40, 23.45 Баявік «Паляванне».
12.40, 19.50 Серыял «Смерць у раі».
13.50, 18.55 Серыял «Каханне на раёне».
14.50, 21.40 Сітком «Саша-Таня».
15.50, 22.35 Серыял «Атэль «Вавілон».
17.00 Рэпарцёр.
20.55 Рэальны свет.
21.25 Спортлато 5 з 36.
21.30 КЕНО.

БЕЛАРУСЬ 3

7.30, 12.55, 18.25, 21.00, 0.30 «Калейдаскоп».
7.40, 13.05, 18.35 «Сімвалы эпохі». Вялікі тэатр.
7.55 «Хачу ўсё ведаць!».
8.05, 11.15, 14.40, 17.00, 19.35 «Размаўляем па-беларуску».
8.10 Дзіцячы фільм. «Без сына не прыходзь».
9.30, 21.15 «Маёр Ветраў». Маст. фільм.
10.25, 22.05 «Сімвал Перамогі». Польшча. Загінуўшым на Одэры.
10.50, 0.05 «Святло далёкай зоркі». Памяці рэжысёра тэатра юнага гледача Андрэя Андросіка.
11.25 «Дэпутат Балтыкі». Маст. фільм.
13.20 Сімфанічны «IP-аркестр» і Алег Мінакоў.
14.45 «Шамбала». Дак. фільм.
15.15 «Нацыянальнай бібліятэцы Рэспублікі Беларусь — 90 гадоў». Дак. фільм.
15.30 «Падарожжа са смакам». Вена.
16.05 «Мая настаўніца Айша». Дак. фільм.
16.20 Серыял «Пракляты ўтульны дом».
17.10 «Душа мая з імем жаночым». Дак. фільм.
17.30 «Стальныя звяры». Дак. фільм.
18.50 М/ф.
19.40 Дзіцячы фільм. «Прыгоды Пятрова і Васечкіна, звычайныя і неверагодныя». 1-я серыя.
20.45 Калыханка.
22.35 «Гусарская балада». Маст. фільм.

БЕЛАРУСЬ 5

8.10, 17.15 Футбол. Міжнародны Кубак чэмпіёнаў. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Інтэр».
10.00, 19.10, 23.05 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард.
12.05, 21.15 Футбол. Міжнародны Кубак чэмпіёнаў. «Рэал» — «Рома».
13.55 Спорт-кадр.
14.25 «Козел пра футбол».
14.40 Воднае пола. Чэмпіянат Еўропы. Мужчыны. Паўфіналы.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 Серыял «Ясмін».
13.10 «След».
13.55 «Модны прыгавор».
15.00 «Сам-насам з усімі».
16.15 «Фазэнда».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 Серыял «Деффчонкі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Анёл або дэман».
22.50 Серыял «Пад прыкрыццём».
23.50 «Гамора».
1.35 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.55 «Нам і не снілася»: «Чорныя цені Галівуда».
9.55 «Афрамасквіч». Серыял.
10.40, 17.30 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.35 «Не хлусі мне!».
13.50 Камедыя «Смяротная зброя 3».
16.00 «Далёкія сваякі».
16.50 «Следакі».
18.30 «Рэальная кухня».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Маст. фільм «Халасцяк».
22.10 «Глядзець усім!».
23.00 «Сакрэтныя тэрыторыі».
23.55 «Скардзіцца дазваляецца».
0.15 Маст. фільм «Фламенка, фламенка».

МІР

5.00 «180 хвілін на снеданне».
8.15 Серыял «Група шчасця».
10.05, 23.25 Камедыя «Выбраннік лёсу».
11.30 «Любімыя акцёры».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 Серыял «Гібель імперыі».
14.10 Дак. серыял «Забытая вайна».
15.20, 22.35 «Слова за слова».
16.10 Серыял «Экстранны выклік. Лішні сведка».
18.20, 2.35 Серыял «Ненармальная».
20.40 Маст. фільм «Папса».
0.40 Серыял «Спальны раён».
1.40 Дак. фільм «Дзённік назіранняў Сяргея Маёрава».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Дзяўчаты».
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае».
15.40 «Балканская пастка. Тайна Сараеўскага замаху».
16.40 «Уся Расія».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакуль станіца спіць».
20.50 Серыял «Учора скончылася вайна».
22.50 Серыял «Абаронца».
23.40 «Танкі. Уральскі характар».
1.20 Серыял (каляровая версія) «Сямнаццаць імгненняў вясны».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.35 «Да суда».
9.30, 10.20 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50 «Суд прысяжных».
13.20 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.20 «Пракурорская праверка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
20.00 Серыял «Дэльта».
21.45 Серыял «Тры зоркі».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.50 Серыял «Глухар. Працяг».

8 КАНАЛ

7.00, 12.30, 19.00, 20.55, 23.40 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультпарад.
7.30 Маст. фільм «Раскрытая сінь».
9.30, 17.55 Серыял «Рэванш».
10.15 «Кінаблакнот».
10.30 «Падарожжа са смакам».
11.00, 19.05 Серыял «Добрая жонка».
12.35, 16.30 «Тэлемагазін».
13.30 Серыял «У чым віна Фатмагуль».
15.15, 22.50 Серыял «Да смерці прыгожая».
17.00 Серыял «Паліцыя Гаваяў».
18.45 «Твае здароўе». «Артэрыяльны ціск».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Трылер «Гарадскія легенды».

ВТБ

6.00, 1.00 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 18.00, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 19.00 Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».
10.00 «Практычная магія».
11.00 Серыял «Свацця».
12.00, 20.00 Серыял «Палацатае шчасце».
13.00, 23.10 Скетч-шоу «Дашэш моладзь».
14.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
15.00 Серыял «Дзетка».
16.00 Меладрама «Пастка для нявесты».
18.30, 0.30 «Лаві момант».
21.10 Камедыя «Прыгоды Філібера».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00, 14.00, 18.00, 22.00 Навіны культуры.
9.20 «Дзіцячы сакрэт». Маст. фільм.
10.55, 13.40 «Сусветныя скарбы культуры».
11.15 Невядомы Пецяргоф. «Лізавета і Растрэлі».
11.40, 0.10 «Гісторыя жыцця». Дак. серыял.
12.30 «Багач, бядняк...». Серыял.
14.10 Тэатральны фестываль тэлеканала «Культура». Малы тэатр. Ірына Мураўёва, Аляксандр Ермакоў, Яўген Самойлаў у спектаклі «Лес».
16.40 «Эпізоды». Ірына Мураўёва.
17.20 Выдатныя рускія кампазітары. М. Рымскі-Корсакаў. Балет «Шахеразада».
18.15 «Віктар Шклоўскі і Раман Якабсон. Жыццё як раман». Дак. фільм. Частка 2-я.
18.55 «Галіна Уланава. Незададзеныя пытанні». Дак. фільм.
19.50 «Добрай ночы, малыя!».
20.05 «Старцы». Дак. серыял.
20.35 Прыступкі цывілізацыі. «Скрозь кратовую нару з Морганам Фрыменам». Дак. серыял.
21.20 «Луцый Аней Сенека». Дак. фільм.
21.30 «Пакажам люстэрка прыродзе...».
22.20 «За мяжой цішыні». Маст. фільм.
0.55 «Наглядальнік. Выбранае».

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 Дак. фільм «Іслам у СССР».
5.30 Фільм-канцэрт «Рытмы Апшэрона». 1970 год.
6.35, 12.40, 18.30 Маст. фільм «Кватэра».
8.00, 14.00, 20.00, 2.00 «Мінулы час».
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Народжаныя ў СССР».
10.00, 16.00 «Да і пасля паўночы». 1988 год.
11.00 Дак. фільм «Устань, зборная!». 1988 год.
11.35 Мульт-хіт-парад «Раніча-каю». 1990 год.
13.40 Фільм-канцэрт «Гэта было, было...». Танцавальныя рытмы 1960-х гадоў.
17.00 Дак. фільм «Два партрэты на гукавой дарожцы».
18.10 Фільм-канцэрт «Гэта было, было... Уцёсаў, Адэса і мора». 1989 год.
22.15 «Тэма» з У. Лісцьевым: «Прыватызацыя». 1992 год.
23.00 «...да 16 і старэйшым». 1988 год.
23.55 «Слявае Людміла Зыкіна». 1961 год.
0.30 Маст. фільм «Жанчыны, якім пашанцавала».

EUROSPORT

9.30, 14.15, 15.30, 22.30, 1.30 Веласпорт. Нацыянальны тур Валоніі.
10.30 Футбол. Чэмпіянат Еўропы для гульцоў (U-19).
11.30, 23.30 Скачкі на лыжах з трамплінаў. Летні Гран-пры.
12.30, 0.30 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат свету сярод юніёраў.
15.15, 22.10 Веласпорт.
18.30 Барацьба. Залаты Гран-пры. Фінал.
19.35, 22.05 Выбранае па серадах.
19.40 Конны спорт.
20.45 All Sports.
20.50 Гольф. Тур PGA.
21.50 Гольф-клуб.
21.55 Яхт-клуб.

КАМЕДЫЯ

5.00, 2.10 Серыял «Бет!».
5.45 Камедыя «Алмазны сабака».
7.25 Камедыя «Шчырая гутарка».
9.00, 13.30, 16.30 Серыял «Месяцовы хлопчык».
9.50 Меладрама «Па-вар'яцку закаханы».
11.30, 4.45 Скетчком «Паміж намі».
11.45 Камедыя «Шпіёнскія страсці».
14.20 Меладрама «Больш, чым сябар».
16.00 Камедыя «Уцёкі ў аўтамабілі».
17.20 Камедыя «Паміж анёлам і чортам».
19.20 Дэтэктыў «Сутэнёр».
21.00 Серыял «Як не варта жыць». 1—2 серыі.
22.10 Камедыя «Мой хлопец — Анёл».
23.40 Камедыя «Яго новая праца».
0.15 Камедыя «Жаніх вяртаецца».
3.00 Камедыя «Мытня дае добро».

ТБ3

6.00 М/ф.
8.30, 14.30 «Доктар І..».
8.55, 18.30, 1.30 «Цудоўнае стагоддзе». Серыял.
10.30, 4.25 «Па справах нявыканаўцаў». Дак. серыял.
12.15, 17.30 «Справа Астахава». Дак. серыял.
13.10, 17.00, 3.05 «Простыя складанасці». Дак. серыял.
13.40, 20.20 «Самара». Серыял.
15.00, 0.40 «Тайны следства». Серыял.
16.00, 22.10, 3.30 «Зорныя гісторыі».
21.10, 23.45 «Чырвоная капэла». Серыял.
22.55 «Паляўнічыя на чужых». Серыял.

ТБ1000

5.00, 11.00 М/ф «Дом-монстр».
7.00, 20.50 Камедыя «Ну што, прыехалі?».
8.55 Меладрама «Трыстан і Ізольда».
13.15 Меладрама «Добрая дзяўчынка».
15.10 Драма «Дрэва».
17.10 Камедыя «Нагледзеўшыся дэтэктываў».
19.00 Камедыя «А вось і Полі!».
22.40 Камедыя «Піпец».
0.45 Драма «Рэйчал выходзіць замуж».
3.00 Камедыя «Голы кароль».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

6.00 Мюзікл «Нябесныя ластаўкі».
8.40 Меладрама «Ён, яна і я».
10.20 Драма «Арэлі».
12.00 Меладрама «Кароткія сустрэчы».
13.55 Фантастыка «Артэфакт».
15.30 Драма «Юнкеры».
18.20 Дэтэктыў «Пярэварацень у пагонах».
20.00 Меладрама «Са мною вось што адбываецца».
21.30 Драма «Дом з вежкай».
23.10 Камедыя «Заза».
1.05 Камедыя «Дзед 005».
2.55 Прыгоды «Вяртанне мушкецёраў, або Скарбы кардынала Мазарыні».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 Інжынерныя ідэі.
6.00, 8.00, 12.00, 19.00 Зрабі або памры.
7.00 Займальная навука.
9.00, 14.00 Паядынак непераможных.
10.00 Мегазаводы.
11.00 Скарбашукальнікі.
15.00 Дзікія жывёлы Поўначы.
16.00 Дзікая прырода Расіі.
17.00, 2.00 Супердрэвы.
18.00, 22.00 Машыны: разабраць і прадаць.
20.00, 0.00, 3.00 Расплаўленыя грошы.
21.00, 1.00, 4.00 Дзікая будоўля.
23.00 Турэмныя цяжкасці.

DISCOVERY

7.00 Рэальныя дальнабойшчыкі.
7.50 Пятая перадача.
8.40, 13.15, 20.35 Як гэта ўстроена?
9.10, 13.40, 20.05, 4.45 Як гэта зроблена?
9.35 Ашалелая рыбалка.
10.30, 5.10 Найбуйнейшы ў свеце карабель.
11.25, 16.25 Дылеры.
12.20, 0.55 Top Gear.
14.10, 3.55 Новае жыццё рэтра-аўтамабіляў.
15.05, 6.05 Махінатары.
16.00 Пятая перадача.
17.20 Аўтападполле.
18.15 Калекцыянеры аўто.
19.10 Што ў вас у гаражы?
21.00, 0.00, 3.05 Паляўнічыя на склады.
22.00 Майстры патаргавацца.
23.00 Ліквідатар.
1.50 Сапраўдныя аферысты.
2.40 Маланкавыя катастрофы.

ЧАЦВЕР, 31 ЛІПЕНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.00** Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 0.35 Зона Х.
9.10, 22.25 Серыял «След».
10.55, 19.55 Серыял «Адвакатэсы».
12.10, 1.40 Дак. серыял «Містычныя гісторыі».
13.10 Серыял «Востраў непатрэбных людзей».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Баявік «Выратаваць або знішчыць». Заключная серыя.
16.35 Серыял «Вольф Месінг: Бачыў скрозь час».
17.35 Серыял «Сямейныя меладрамы».
19.20, 0.55 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45 «Вялікая вайна». Дак. фільм. Заключная серыя.
0.05 Вечар цяжкага дня.
1.30 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
8.00, 21.35 Тэлебарометр.
8.05, 17.55 Серыял «План «Б».
10.05 Беларуская кухня.
10.50, 0.40 Серыял «Справа Дойлаў».
11.40, 23.45 Баявік «Паляванне».
12.40, 19.50 Серыял «Смерць у раі».
13.50, 18.55 Серыял «Каханне на раёне».
14.50, 21.40 Сітком «Саша-Таня».
15.50, 22.35 Серыял «Атэль «Вавілон».
16.55 Вышэй за дах.
17.30 «Кіпень».
20.50 Рэальны свет.
21.25 КЕНО.

БЕЛАРУСЬ 3

7.30, 12.40, 18.10, 21.00, 0.40 «Калейдаскоп».
7.40, 12.50, 18.20 «Сімвалы эпохі». Духі «Красная Масква».
7.50 «Хачу ўсё ведаць!».
8.00, 11.05, 14.00, 16.10, 19.30 «Размаўляем па-беларуску».
8.10, 19.35 Дзіцячы фільм. «Прыгоды Пятрова і Васечкіна, звычайныя і неверагодныя».
9.15, 21.10 «Маёр Ветраў». Маст. фільм.
10.10, 22.05 «Сімвал Перамогі». Балгарыя. Алёша.
10.40, 0.10 «Святло дал

ПЯТНІЦА, 1 ЖНІЎНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.10** Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.20 Зона Х.
9.10, 22.25 Серыял «След».
10.55 Серыял «Адвакатэсы». Заключная серыя.
12.10, 0.45 Дак. серыял «Містычныя гісторыі».
13.10 Серыял «Вострыя непатрэбных людзей».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Серыял «Вольф Месінг: Бачыў скрозь час».
16.25 Серыял «Сямейныя меладрамы».
17.20 «Зорнае жыццё». «Слёзы клоўна».
18.10 «Terra incognita». Беларусь невядомая.
19.55 Серыял «Земскі доктар». 1-я серыя.
21.00 Панарама.
21.45 Нашы.
21.55 Трылер «Тры дні на ўцёкі».
0.30 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
8.00, 21.20 Тэлебарометр.
8.05, 17.55 Серыял «План «Б».
10.05 Беларуская кухня.
10.45 Мазгавы штурм.
11.20 «Два з паловай кухары».
11.55 Маст. фільм «Зямля Саннікава».
13.40 Серыял «Смерць у раі».
14.45 Серыял «Каханне на раёне».
15.40 Сітком «СашаТаня».
16.40 Серыял «Атэль «Вавілон».
18.55 «Кіпень».
19.15 Баявік «Дрэнныя хлопцы».
21.25 КЕНО.
21.30 «Comedy Батл. Без межаў».
22.35 Рэпарцёр.
23.20 Трылер «Незнаёмец».

БЕЛАРУСЬ 3

7.30, 12.50, 18.00, 21.10, 1.40 «Калейдаскоп».
7.40, 13.00, 18.10 «Дазвольце расказаць». Рыгор Гладкоў.
7.50 «Хачу ўсё ведаць!».
8.05, 11.10, 17.05, 19.05 «Размаўляем па-беларуску».
8.10 Дзіцячы фільм. «Прыгоды Пятрова і Васечкіна, звычайныя і неверагодныя». 2-я серыя.
9.20, 21.20 «Маёр Ветраў». Маст. фільм.
10.15, 22.15 «Рэха далёкай вайны». Дак. фільм.
10.40, 1.15 «Святло далёкай зоркі». Памяці дырыжора, народнай артысткі Беларусі Таццяны Каламійцавай.
11.15 «Царазабойца». Маст. фільм.
13.15 А. Еранькоў. «Анджэла і іншыя». Рок-опера Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя М. Горкага.
15.30 «Беларускі балет. Гісторыя». Дак. фільм.
16.20 Серыял «Пракляты ўтульны дом».
17.10 «Чорная рука». Дак. фільм.
18.25 М/ф.
19.10 Дзіцячы фільм. «Зусім прапашчы».
20.45 Калыханка.
22.40 Сусветнае кіно. «Легенды восені».
0.45 «АРТіШОК». Гурт «Рэлікт».

БЕЛАРУСЬ 5

8.10 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард.
14.15 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/4 фіналу. Нідэрланды — Коста-Рыка.
17.05 Футбол. Чэмпіянат свету. Паўфінал. Нідэрланды — Аргенціна.
19.55 Футбол. Чэмпіянат свету. Паўфінал. Бразілія — Германія.
21.45 Футбол. Міжнародны Кубак чэмпіёнаў. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Інтэр».
23.40 Еўрапейскі покерны тур.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 Серыял «Ясмін».
13.10 «След».
13.55 «Модны прыгавор».
15.00 «За і супраць».
16.15 Ералаш.
16.30 Камедыя «Пустая мітусня».
18.20 «Чакай мяне. Беларусь».
18.55 «Поле цудаў».
20.00 Час.
21.05 «Кропля ў кроплю».
23.55 «Версія класічная: Дарога да Першай сусветнай».
0.55 «Версія альтэрнатыўная: Першы стрэл Першай сусветнай».
1.55 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.55 «Нам і не снілася»: «Пятля для мільянера».
9.55 «Афрамасквіч». Серыял.
10.40, 17.30 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.35 «Не хлусі мне!».
13.50 Фантастыка «Вавілон 5».
15.35 «Мае цудоўныя...».
16.50 «Следакі».
18.30 «Рэальная кухня».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Камедыя «Шоу пачынаецца».
22.05 «Глядзець усім!».
23.00 «Ежа багоў».
0.00 «Вялікая гульня». Покердуэль.
0.45 Жахі «Кашмар на вуліцы Вязаў 2: Помста Фрэдзі».

МІР

5.00 «180 хвілін на снеданне».
8.15 Серыял «Група шчасця».
10.05 Маст. фільм «Гараджане».
11.30 «Простыя лікі».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 Серыял «Гібель імперыі».
14.10 Дак. серыял «Забытая вайна».
15.20 Дак. фільм «З нагоды. Радасць мая».
16.10 Серыял «Экстранны выклік. Доктар Смерць».
18.20 Серыял «Няма выратавання ад кахання».
21.40 «Залаты патэфон».
23.25 Маст. фільм «Папса».
1.20 «Яшчэ не разам».
1.55 Дак. фільм «Дзённік назіранняў Сяргея Маёрава».
2.50 «Прыгоды Македонскай».
3.05 Маст. фільм «Оскар».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Дзяўчаты».
13.50, 16.50, 19.50, 0.15 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае».
15.40 «Першая сусветная. Самагубства Еўропы».
16.40 «Уся Расія».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакуль стаіць спіць».
21.00 Маст. фільм «Чалавек-прынада».
0.25 «Вялікі цуд Серафіма Сароўскага».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.35 «Да суда».
9.30, 10.20 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50 «Суд прысяжных».
13.00 Сёння.
13.20 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.20 «Пракурорская праверка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
20.00 Серыял «Дэльта».
21.45 Серыял «Тры зоркі».
23.20 Серыял «Глухар. Працяг».

8 КАНАЛ

7.00, 12.30, 19.00, 20.55, 23.50 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультпарад.
7.30 Баявік «Залатое вока».
9.40, 17.55 Серыял «Рэванш».
10.25 «VR-дайджэст».
11.00, 19.05 Серыял «Добрая жонка».
12.30 Серыял «Пуаро Агаты Крысці».
13.35 Серыял «У чым віна Фатмагуль».
15.15, 23.00 Серыял «Да смерці прыгожая».
16.30 «Адшукваецца адпачынак».
17.00 Серыял «Паліцыя Гаваяў».
18.45 «Тэлемагазін».
19.05 Серыял «Страла».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Камедыя «Два стваллы».

ВТБ

6.00, 1.00 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 17.45, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00 Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».
10.00 «Практычная магія».
11.00 Серыял «Свацця».
12.00 Серыял «Паласатае шчасце».
13.00, 23.10 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
14.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
15.00 Серыял «Галыгін.ru».
16.00 Баявік «13-ы раён».
18.30, 0.30 «Лаві момант».
19.00 «Нерэальная гісторыя».
20.00 Скетч-шоу «ВалераТБ».
21.10 Камедыя «Вясельная вечарынка».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00, 14.00, 18.00, 22.25 Навіны культуры.
9.20 «За мяжой цішыні». Маст. фільм.
11.15 «Жывыя карцінкі. Тамара Палеціка». Дак. фільм.
11.55 «Гісторыя жыцця». Дак. серыял.
12.45 «Шумі гарадок». Маст. фільм.
14.10 Тэатральны фестываль тэлеканала «Культура». Малы тэатр. Алена Харытонава, Вячаслаў Язэпаў, Вольга Пашкова ў спектаклі «Тайны мадрыдскага двара».
16.45 «Тэатральны летапіс». Юрый Саломін.
17.40, 0.40 «Сусветныя скарбы культуры».
18.15 Да 100-годдзя пачатку Першай сусветнай вайны. «Нефрантавыя нататкі». Дак. серыял.
18.45 «Героям Першай сусветнай прысвячаецца...». Юрый Башмет, Барыс Березоўскі і ГСА «Новая Расія». Канцэрт у КЗЧ.
19.55 «Украіна». Маст. фільм.
21.30 «Лінія жыцця». Галіна Канавалава.
22.45 Вялікі джаз.
0.55 «Жыхары даліны Вагі». Дак. фільм.

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 Дак. фільм «Устань, зборная!».
5.35 Мульт-хіт-парад «Раніча каю». 1990 год.
6.40, 12.30, 0.35 Маст. фільм «Кватэра».
7.40 Фільм-канцэрт «Гэта было, было...». Танцавальныя рытмы 60-х гадоў.
8.00, 14.00, 20.00, 2.00 «Мінулы час».
9.00, 15.00, 3.00 «Народжаныя ў СССР».
10.00, 4.00 «Да і пасля паўночы». 1988 год.
11.00 Дак. фільм «Два партрэты на гукавой дарожцы».
12.10 Фільм-канцэрт «Гэта было, было... Уцёсаў, Адэса і мора». 1989 год.
16.15 «Тэма» з У. Лісцьевым: «Прыватызацыя». 1992 год.
17.00 Творчы вечар Гелены Велікананавай у Тэатры Эстрады. 1991 год.
18.30 Тэлефільм «Следства вядуць Знаткі».
21.00 «Колба часу». «Самыя папулярныя чуткі ў СССР».
22.00 «Кінапанарама». 1963 год.
22.40 Канцэрт замежнай эстрады.
23.00 Дак. фільм «Іслам у СССР».
23.30 Фільм-канцэрт «Рытмы Апшэрона». 1970 год.

EUROSPORT

9.35, 14.30, 17.30, 1.30 Футбол. Чэмпіянат Еўропы для гульцоў (U-19). Фінал.
11.00 Веласпорт. Нацыянальны тур Валоніі.
12.00, 16.00 WATTS.
13.00 Чэмпіянат свету ў класе Турынг.
13.30 Скачкі на лыжах з трамплінаў. Летні Гран-пры.
19.00 Конны спорт. Кубак нацый.
20.30 Бокс. Е. Maccarinelli (Злучанае каралеўства) — Ю. Брэмер (Германія).
21.00 Бокс. D. Chudinov (Расія) — N. Nielsen (Данія).
23.00, 1.00 Баявыя мастацтвы.

КАМЕДЫЯ

5.00, 9.15, 2.10 Серыял «Месяцовы хлопчык».
5.45 Камедыя «Шпіёнскія страсці».
7.25 Камедыя «Паміж анёлам і чортам».
10.05 Камедыя «Мой хлопец — Анёл».
11.40 Дэтэктыў «Сутэнёр».
13.20, 16.20, 21.00 Серыял «Як не варта жыць».
14.20 Камедыя «Вясельны пярэпалах».
16.00, 19.00, 20.40, 1.50, 4.40 Скетчком «Паміж намі».
17.20 Камедыя «Джэнтльмены аддаюць перавагу блондзінкам».
19.20 Камедыя «Тры дні з прыдуркам».
22.10 Меладрама «Двое — гэта занадта».
0.15 Меладрама «Больш, чым сябар».
3.00 Меладрама «Па-вар'яцку закаханы».

ТБ3

6.00 М/ф.
8.30, 14.30 «Доктар І..».
8.55, 18.30, 2.30 «Цудоўнае стагоддзе». Серыял.
10.30, 4.25 «Па справах нявопнагадовых». Дак. серыял.
12.15, 17.30 «Справа Астахава». Дак. серыял.
13.10, 17.00, 4.00 «Простыя складанасці». Дак. серыял.
13.40 «Самара». Серыял.
15.00, 1.40 «Тайны следства». Серыял.
16.00, 22.00 «Зорныя гісторыі».
20.15 «Круты татачка». Маст. фільм.
22.45 «Гісторыі выратавання».
23.15 «Залегчы на дно ў Бругу». Маст. фільм.
0.55 «Белы каўнерык». Серыял.

ТБ1000

5.00, 12.45 Камедыя «Ужо хто б гаварыў 3».
6.45 Драма «Мацярык».
8.25, 16.40 Драма «Праз Сусвет».
10.45 Драма «Залатое стагоддзе».
14.30 Меладрама «Трыстан і Ізольда».
19.00 Камедыя «Вампіршы».
20.50 Камедыя «Піпец».
23.00 Драма «Каханне і гонар».
1.00 Трылер «Хаціна ў лесе».
3.00 М/ф «Дом-монстр».

РУССКОЕ КИНО ТВ1000 РУСКАЕ КІНО

6.00 Прыгоды «Вяртанне мушкецёраў, або Скарбы кардынала Мазарыні».
8.40 Драма «Вышыня 89».
10.40 Камедыя «На здрадзе».
12.20 Драма «Маленькая Вера».
14.40 Трагікамедыя «Кококо».
16.20 Камедыя «Горка!».
18.20 Драма «Слон».
20.00 Камедыя «Самка».
21.30 Камедыя «Апельсінавы сок».
23.15 Дэтэктыў «Пярэварацень у пагонах».
0.50 Драма «Якія сышлі з нябёсаў».
2.20 Меладрама «Улетку я аддаю перавагу вяселлю».
4.00 Трагікамедыя «Вяселле».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 Інжынерныя ідэі.
6.00, 12.00, 19.00 Зрабі або пампы.
7.00 Займальная навука.
8.00, 13.00 Дзікі тунец.
9.00, 14.00 Экстрэмальнае падарожжа.
10.00 Суперзбудаванні.
11.00 Скарбашукальнікі.
15.00 Дзікія жывёлы Поўначы.
16.00 Самыя небяспечныя жывёлы.
17.00, 2.00 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
18.00 Машыны: разабраць і прадаць.
20.00, 0.00, 3.00 Эвакуацыя Зямлі.
21.00, 1.00, 4.00 У чаканні канца свету.
22.00 Навуковыя недарэчнасці.
23.00 Турэмныя цяжкасці.

DISCOVERY

7.00 Чыгунка Аляскі.
7.50 Круты цюнінг-2013.
8.40, 13.15, 20.35 Як гэта ўстроена?
9.10, 13.40, 20.05, 4.45 Як гэта зроблена?
9.35 Майстры выжывання.
10.30, 5.10 Не спрабуйце паўтарыць.
11.25, 16.25 Ліквідатар.
12.20, 0.55 Top Gear.
14.10, 3.55 Што ў вас у гаражы?
15.05, 6.05 Махінатары.
19.10 Смяротны ўлоў.
21.00 Горад навыварат.
22.00 Выратавальны яд.
23.00 Цуды Сонечнай сістэмы.
0.00, 3.05 Каралі аўкцыёнаў.
1.50 Сапраўдныя аферысты.
2.40 Маланкавыя катастрофы.

СУБОТА, 2 ЖНІЎНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

7.20 Існасць.
7.45 Меладрама «Малахольная».
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.45, 23.25 Серыял «Сваты 5».
10.55 «Пра ежу!».
11.25 Дача.
12.10 Давярай і правярай.
12.50 «Terra incognita». Беларусь невядомая.
13.30 Да 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. «Яны спявалі за Радзіму». Фільм 3-і.
14.10 Вакол планеты.
15.15 Навіны рэгіёна.
15.30, 0.35 «Вялікая розніца».
17.15 Меладрама «Гувернантка».
19.10, 21.40 Меладрама «Мой любімы геній».
21.00 Панарама.
0.25 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.10 Фільм — дзецям «Прыгоды Тома Соера».
8.35 М/с «Клуб Винкс. Школа чараўніц».
8.50 Беларуская кухня.
10.25, 21.05 Тэлебарометр.
10.30, 21.40 Серыял «Універ. Новы інтэрнат».
12.30 «Два з паловай кухары».
13.00 Маст. фільм «Зямля Саннікава».
14.50 Вышэй за дах.
15.25 Камедыя «Вялікі Бак Ховард».
17.10 Камедыя «Паляўнічыя на прывідаў».
19.15 Ваша лато.
19.55 Латарэя «Пяцёрачка».
20.05 Пад грыфам «Вядомыя».
21.00 КЕНО.
21.10 Рэальны свет.
23.35 Фантастыка «Невідзімка».
1.40 Футбол. Міжнародны Кубак чэмпіёнаў. «Ліверпуль» — «Мілан».

АНТ

7.00 «Суботняя раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 20.30 Нашы навіны.
9.05 М/с «Смяшарыкі». Новыя прыгоды.
9.20 «Здароўе».
10.25 «Смак».
11.05 «Ідэальны рамонт».
12.05 «ТБ-таксі».
12.30 «Народная медыцына».
13.25 Драма «Інтэрдзяўчынка».
16.15, 21.00 Навіны спорту.
16.20 «Луі дэ Фюнес. Чалавек-аркестр».
17.20 Камедыя «Рэстаран спадара Сепціна».
19.00 «КВЗ». Прэм'ер-ліга.
21.05 «Паўтары!».
23.20 Фестываль жывой музыкі «МОСТ».
0.30 Маст. фільм «Звар'яцелае сэрца».

СТБ

6.15 «Турысты». Серыял.
7.45 «Анфас».
8.00 Камедыя «Шоу пачынаецца».
9.45 «Чыстая праца».
10.40 «Уявіце сабе».
11.30 «Мінск і мінчане».
12.05 «Прыгоды дылетанта».
12.40 «Сакрэтныя тэрыторыі».
13.35 Баявік «У зоне асаблівай увагі».
15.20 «Ваенная тайна».
16.30, 19.30 «24 гадзіны».
16.45 «Наша справа».
17.00 «Вялікі горад».
17.40 «Такі лёс».
18.35 «Разумней не прыдумаеш».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Маст. фільм «Золата дурняў».
22.10 «Зорны рынг». «Замежныя хіты».
23.10 Драма «Рока і яго браты».
2.05 «Глядзець усім!».

МІР

5.00 М/ф.
6.10 Маст. фільм «Гараджане».
7.35 «Мільён пытанняў пра прыроду».
7.50 «Ой, мамачкі».
8.15 «Эксперыментатары».
8.30 «Мар! Дзейнічай! Будзь!».
9.00, 15.00 Навіны (бягучы радок).
9.10 «Любімыя акцёры».
9.40 Маст. фільм «Вас чакае грамадзянка Ніканорава».
11.05 Серыял «Няма выратавання ад кахання».
15.10 Серыял «Чырвоная капэла».
21.25 Маст. фільм «На краі стаю».
22.55 Трылер «Ружы для Эльзы».
0.45 Маст. фільм «Хагі-Тралер».
2.20 Дак. фільм «Дзённік назіранняў Сяргея Маёрава».
3.20 Камедыя «Свінарка і пастух».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 Камедыя «Недатыка».
10.10 «Сам сабе рэжысёр».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.15 «Смехапанарама».
11.45 «У свеце жывёл».
12.20 М/ф.
13.00 «Сусветны рынак».
14.15 «Масфільм». 90 крокаў».
14.30 «Пакой смеху».
15.00 Маст. фільм «Перад экзаменам».
16.20 Меладрама «Восеньскі ліст».
18.10 Меладрама «Маміна каханне».
21.00 «Нядзельны вечар».
22.40 Дэтэктыў «Прыватны дэтэктыў Таццяна Іванова. Дарагая мая служанка».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.25 Серыял «Порах і шрот».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.25 Серыял «Порах і шрот».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 «Урачэбныя тайны +».
8.50 «Іх норавы».
9.25 «Справа густу».
10.20 «Галоўная дарога».
10.50 «Кулінарны паядынак».
11.55 «Кватэрнае пытанне».
13.20 Маст. фільм «Аферыстка».
15.05 «Справа цёмная». Гістарычны дэтэктыў.
16.20 «Следства вялі...».
17.15 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
20.00 «Самыя гучныя рускія сенсацыі».
21.45 «Ты не паверыш!».
22.35 Серыял «Грамадзянка начальніца. Працяг».
0.15 «Як на духу».

8 КАНАЛ

9.00, 11.55, 19.00, 21.00, 23.45 «Надвор'е».
9.05 «Мультпарад».
9.25 Серыял «Страла».
11.00 «Даведнік па краінах і кантынентах».
11.10 Серыял «Да смерці прыгожая».
12.00 Камедыя «Два стваллы».
13.50 Драма «Харысты».
15.30 «Тэлемагазін».
16.00 «Адшукваецца адпачынак».
16.30 Фантастыка «Чужы супраць драпежніка».
18.15 Серыял «Паліцыя Гаваяў».
19.05 Трылер «Пустэльнік».
20.45 «Вечарніца».
21.05 Меладрама «Маці і дзіця».
23.20 «Кінаблакнот».

ВТБ

6.00, 1.00 «PLAY».
8.30 М/ф «Смяшарыкі».
9.00 Серыял «Татавы дочкі».
10.00 «Міксер».
12.00 «Спытайце кухара».
13.00 Серыял «Аманда О».
15.00 Камедыя «Вясельная вечарынка».
17.00, 0.00 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
17.30 «Уральскія пельмені».
19.00 Серыял «Васьмідзясятыя».
20.30 Камедыя «Вялікі Стэн».
22.45 Скетч-шоу «6 кадраў».
23.30 «Нерэальная гісторыя».
0.30 «Лаві момант».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00 «Звычайны канцэрт».
9.35 «Украіна». Маст. фільм.
11.05 Вялікая сям'я. Павел Чухрай.
12.05 Пернікавы домік. «Драўляныя карункі».
12.30, 0.55 «Жывая прырода Францыі». Дак. серыял.
13.25 «Красуйся, горад Пятроў!».
13.55 Фальклорны фестываль «Уся Расія».
15.10 «Жыхары даліны Вагі». Дак. фільм.
16.05 «Больш, чым каханне». Уладзімір Васільеў і Кацярына Максімава.
16.50 «Рамантыка рамансаў». Саліст Марыінскага тэатра Васіль Герэла.
17.40 «Астравы». Яўген Еўсцігнееў.
18.20 «Дзямідавы». Маст. фільм.
20.50 Па слядах тайны. «Ці была ядзерная вайна да нашай эры? Індыйскі след».
21.35 «Белая студыя». Сяргей Бязрукаў.
22.15 Кіно на ўсе часы. «Сарабанда». Маст. фільм.
0.05 «Луі дэ Фюнес назаўжды». Дак. фільм.
1.50 «Абулькасім Фірдаусі». Дак. фільм.

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 Дак. фільм «Два партрэты на гукавой дарожцы».
6.10 Фільм-канцэрт «Гэта было, было... Уцёсаў, Адэса і мора». 1989 год.
6.30, 0.40 Маст. фільм «Кватэра».
8.00, 14.00, 2.00 «Мінулы час».
9.00, 3.00 «Народжаныя ў СССР».
10.15 «Тэма» з У. Лісцьевым: «Прыватызацыя». 1992 год.
11.00 Творчы вечар Гелены Велікананавай у Тэатры Эстрады. 1991 год.
12.30 Тэлефільм «Следства вядуць Знаткі».
15.00 «Колба часу». «Самыя папулярныя чуткі ў СССР».
16.00 «Кінапанарама». 1963 год.
16.40 Канцэрт замежнай эстрады.
17.00 «Вячэрняе музычнае кафэ запрашае». 1992 год.
18.25 «Што? Дзе? Калі?». 1-я міжнародная гульня. 1-я частка. 1988 год.
19.30 «У коле сяброў. Уладзімір Вінакур». 1986 год.
20.50 Маст. фільм «Неверагодны заклад, або Сапраўднае здарэнне, якое шчаслі ва завяршылася сто гадоў таму».
22.10 Тэлешоу «50/50». 1990 год.
23.00 Дак. фільм «Устань, зборная!».
23.35 Мульт-хіт-парад «Раніча каю». 1990 год.
1.40 Фільм-канцэрт «Гэта было, было...». Танцавальныя рытмы 1960-х гадоў.
4.00 «Да і пасля паўночы». 2-я частка. 1988 год.

EUROSPORT

9.30, 11.30, 13.30, 18.30 WATTS.
15.30 Веласпорт. Нацыянальны тур Валоніі.
16.30, 1.00 Веласпорт. Веланогка ў Сан-Себасцьяне.
19.00 Конны спорт.
20.30, 2.00 Чэмпіянат свету ў класе Турынг.
22.00 Баявыя майстэрствы. Суперкомбат.

КАМЕДЫЯ

5.00, 13.25, 2.05 Камедыя «Жанчына».
5.25, 13.50, 2.30 Камедыя «Кантралёр універмага».
5.55 Камедыя «Паміж анёлам і чортам».
7.45 Дэтэктыў «Сутэнёр».
9.15, 16.25, 21.00 Камедыя «Вандроўнік».
9.40, 16.50, 21.30 Камедыя «Імігрант».
10.05 Камедыя «Вясельны пярэпалах».
11.45 Камедыя «Джэнтльмены аддаюць перавагу блондзінкам».
14.20 Меладрама «Двое — гэта занадта».
17.20 Камедыя «Тры дні з прыдуркам».
18.40 Камедыя «Яго новая праца».
19.20 Камедыя «Закінутыя ў лесе».
20.45, 21.50, 1.50, 4.40 Скетчком «Паміж намі».
22.10 Меладрама «Нявеста, якая ўцякла».
0.15 Камедыя «Мой хлопец — Анёл».
3.00 Меладрама «Больш, чым сябар».

ТБ3

6.00 М/ф.
10.00, 5.35 «Залатая цешча». Серыял.
11.00 «Сардэчна запрашаем дадому!».
11.45 «Гісторыі выратавання».
12.15, 1.20 «Тайны нашага кіно. «Карнавал».
12.45, 1.50 «Карнавал». Маст. фільм.
15.20, 23.15 «Космас, які пакарылі». Дак. фільм.
16.45 «Гобі». М/ф.
18.10, 4.15 «Як прыручыць голад». Дак. фільм.
19.40 «Першы пасля Бога». Маст. фільм.
21.30 «Прадчуванне». Маст. фільм.
0.35 «Белы каўнерык». Серыял.

ТБ1000

5.00 Драма «Праз Сусвет».
7.40, 1.10 Фільм жахаў «Страшыдлы».
9.50, 15.20 М/ф «Дом-монстр».
11.40 Камедыя «Алекс і Эма».
13.30 Камедыя «Міс Петыгру».
17.05 Камедыя «Гатэль рамантычных спатканняў».
19.00 Драма «Глыбокае сіняе мора».
20.50 Трылер «Тормаз».
22.30 Фантастыка «Вяртанне Супермена».
3.10 Трылер «Праўда пра Чарлі».

РУССКОЕ КИНО ТВ1000 РУСКАЕ КІНО

6.00 Трагікамедыя «Душка».
8.05 Трагікамедыя «Вяселле».
10.00 Камедыя «Самка».
11.30 Камедыя «Не хадзіце, дзеўкі, замуж».
12.50 Меладрама «Аднойчы праз дваццаць гадоў».
14.20 Меладрама «Паралельныя светы».
16.00 Камедыя «Канікулы строгага рэжыму».
18.00 «Ты ў мяне адна».
20.00 Баявік «Брыгада: Наследнік».
21.50 Трылер «Самнамбула».
23.20 Драма «Слон».
1.00 Меладрама «Са мною вось што адбываецца».
2.25 Драма «Год сабакі».
4.50 Камедыя «Свята Нептуна».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 Інжынерныя ідэі.
6.00 Цяжкае золата Аляскі.
7.00 Навуковыя недарэчнасці.
8.00 Займальная навука.
9.00 Космас: Прастора і час.
10.00 Рэальнае паранармальнае.
11.00 У пошуках Атлантыды.
12.00 Вялікія ўцёкі.
13.00 Нямецкая армія Чэрчыля.
14.00 Невядомае падарожжа Дарвіна.
15.00 Астравы.
16.00 Экстрэмальнае падарожжа.
17.00, 2.00 Дзікі тунец.
18.00 Зрабі або пампы.
19.00, 2.00 Голая навука.
20.00, 0.00, 3.00 Космас: прамы эфір.
21.00, 1.00, 4.00 Жыццё ў космасе.
22.00 Навука будучыні Стывена Хокінга.
23.00 Расследаванні авіякатастроф.

DISCOVERY

7.00 Як гэта ўстроена?
7.25, 14.35 Што ў вас у гаражы?
8.15 Голыя і напалоханыя.
9.10, 2.40 Рачныя монстры.
10.05 Смяротны ўлоў.
11.00, 6.05 Ліквідатар.
11.50, 16.25, 18.15, 20.35 Паляўнічыя на склады.
12.45, 5.10 Майстры патагавацца.
13.40 Мотабітва.
15.30 Аўтападполле.
21.00 Самагоншчыкі.
22.00 Вершнікі пекла.
23.00 Мафія амішаў.
0.00 Выратавальны яд.
0.55 Горад навыварат.
1.50 Цуды Сонечнай сістэмы.
3.30 Дзённікі вялікай вайны.
4.20 Маланкавыя катастрофы.
4.45 Як гэта зроблена?

НЯДЗЕЛЯ, 3 ЖНІЎНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

7.25 Камедыя «Цырк».
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Арсенал.
9.40, 0.10 Серыял «Сваты 5».
10.50 «Пра ежу!».
11.25 «Terra incognita». Беларусь невядомая.
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «Зона Х». Вынікі тыдня.
13.10 Каробка перадач.
13.45 Да 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. «Яны спявалі за Радзіму». Фільм 4-ы.
14.25 Дыялогі аб цывілізацыі.
15.15 Твой горад.
15.30 «Зорнае жыццё». «Слёзы клоўна».
16.40 Меладрама «У люстэрка два тварыы».
19.05 Меладрама «Малахольная».
21.00 Галоўны эфір.
21.55 Навіны надвор'я.
22.15 Меладрама «Копія верная».

БЕЛАРУСЬ 2

7.20 Фільм-казка «Галёшы шчасця».
8.55 М/с «Клуб Винкс. Школа чараўніц».
10.05 Мазгавы штурм.
10.35, 20.25 Тэлебарометр.
10.40, 21.40 Серыял «Універ. Новы інтэрнат».
12.40 «Два з паловай кухары. Адкрытая кухня».
13.15 Баявік «Дрэнныя хлопцы».
15.25 Пад грыфам «Вядомыя».
16.00 Фантастыка «Невідзімка».
18.05 «Comedy Батл. Без межаў».
19.15 Суперлато.
20.05 «Кіпень».
21.00 Спортлато 5 з 36.
21.05 КЕНО.
21.10 Рэальны свет.
23.40 Камедыя «Вялікі Бак Ховард».

БЕЛАРУСЬ 3

8.00, 13.20, 21.05, 1.00 «Калейдаскоп».
8.10 «Таямніца душы».
8.40 «Размаўляем па-беларуску».
8.45 Серыял «Мегрэ».
13.30 Хіт-парад. «Сто песень для Беларусі».
14.20 «Старажытнае паданне. Калі сонца было богам». Маст. фільм.
16.40 «Залаты Віцязь. Мікалай Бурляеў». Дак. фільм.
17.40 «Аўтограф». Валянцін Краўцоў — кіраўнік Гомельскага сімфанічнага аркестра.
18.10, 22.40 «Культпрасвет».
18.35 Сусветнае кіно. «Легенды восені».
20.45 Калыханка.
21.15 «Ад сэрца да сэрца...». Рамансы ў выкананні заслужанай артысткі Рэспублікі Беларусь Тамары Пячынскай.
23.10 А.М. Астроўскі. «Банкрут». Спектакль Беларускага дзяржаўнага маладзёжнага тэатра.

БЕЛАРУСЬ 5

7.55, 16.55 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард. Паўфіналы.
12.00 Більярд. Чэмпіянат Еўропы.
14.05 Футбол. Міжнародны Кубак чэмпіёнаў. «Ліверпуль» — «Мілан».
16.00 «Рыа-2014».
18.55 Футбол. Беларусбанк — Чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Мінск) — БАТЭ.
20.50 Футбол. Міжнародны Кубак чэмпіёнаў. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Рэал».
22.50 Аўтаспорт. Velcom — Чэмпіянат Беларусі па дрыфтынгу.
0.00 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард. Фінал.

АНТ

7.00 «Нядзельная раніца».
8.00, 9.00, 16.00 Нашы навіны.
9.05 Нядзельная пропавядзь (з субцітрамі).
9.20 М/с «Смяшарыкі. ПІНкод».
9.35 «Бесталковыя нататкі».
9.55 «Пакуль усе дома».
10.40 «Фазэнда».
11.10 «ТБ-таксі».
11.35 «Ідэальны рамонт».
12.30 «Ералаш».
12.55 Маст. фільм «Да мяне, Мухтар!».
14.20 Камедыя «Не можа быць!».
16.15 Навіны спорту.
16.20 «Па слядах вялікіх рускіх падарожнікаў».
17.20 «Асяроддзе пражывання».
18.20 «Хвіліна славы».
20.00 Контуры.
21.05 «Клуб

РАДЗІМА — І КРЫЛЫ, І КРЫНІЦА ДЛЯ НАТХНЕННЯ

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Беларусь у Расійскай Федэрацыі Ігар Петрышэнка ўручыў у Маскве медаль Францыска Скарыны вядомаму расійскаму і беларускаму пісьменніку Валерыю КАЗАКОВУ.

У апошнія гады толькі ў Мінску пабачылі свет шэсць кніг таленавітага паэта, празаіка, публіцыста. А літаратурны шлях Валерыя Казакова пачынаўся з падтрымкі, добрых слоў такіх пісьменніцкіх славутасцяў Расіі, як Андрэй Вазнясенскі, Юна Морыц... Сярод мінскіх выданняў нашага земляка — «Выбранае» ў серыі «Беларускі кнігазбор». Адна з кніг — «Прагнутыя нябёсы» аддрукавана як па сённяшнім часе надзвычай вялікім накладам — 7000 экзэмпляраў. Валерый Мікалаевіч — член Саюза пісьменнікаў Беларусі. За ўклад у інтэграцыйныя працэсы пісьменніцкіх супольнасцяў адзначаны медалём СПБ «За вялікі ўклад у літаратуру».

Уручаючы дзяржаўную ўзнагароду нашаму суайчыннику (Валерый Мікалаевіч нарадзіўся на Магілёўшчыне), Ігар Петрышэнка падкрэсліў шматгранную работу пісьменніка ў грамадзе беларускай дыяспары ў Расіі, звярнуў увагу на многія ініцыятывы нашага земляка ў грамадска-палітычных, культурна-асветніцкіх стасунках народаў Расіі і Беларусі. Выставы ў музеях, падтрымка кнігавыдавецкай дзейнасці, перадача мастацкіх каштоўнасцяў, якія маюць дачыненне да Беларусі, з розных мастацкіх скарбніц Расіі — гэта далёка не поўны пералік добрых спраў старшыні Федэральнай нацыянальна-культурнай аўтаноміі «Беларусы Расіі» Валерыя Казакова.

Пра адчуванні ў сувязі з высокай адзнакай, самім фактам уручэння ўзнагароды карэспандэнт запытаўся ў самога Валерыя Мікалаевіча:

— Якія могуць быць адчуванні, акрамя радаснай удзячнасці?.. А пра што думаецца ў звязку з гэтым... Ды, відаць, і пра тое, што Радзіма для кожнага з нас, як творчага чалавека, так і звычайнага, — і крылы, і крыніца натхнення. Да роднай старонкі заўсёды цягне, таму і дом у мяне ёсць у Беларусі, таму і цікавіць мяне справы ў роднай Айчыне, за якую перажываю, за якую думкамі і словамі малюся.

Мікола БЕРЛЕЖ.

■ Госці да нас

ПРЫВІТАННЕ АД ЗЕМЛЯКОЎ МАХТУМКУЛІ

Беларусь і Туркменістан сябруюць культурамі

Дні культуры Туркменістана ў Рэспубліцы Беларусь адкрыліся ў Белдзяржфілармоніі канцэртнай праграмай. Але ёй папярэднічала выкананне гімнаў дзвюх краін. Што цікава: туркмены, якія былі ў зале, слухалі іх, паклаўшы руку на сэрца. Вось жа павага да традыцый, да гаспадароў, падумалася ў той момант. А потым — цягам канцэрта — думка пра традыцыі і павагу да іх толькі ўмацавалася — з пераносам у наш, беларускі бок, з думкамі пра сваю, беларускую культуру: іншыя нас цікавяць яшчэ і тым, што даюць магчымасць зразумець, што такога адметнага (і каштоўнага) ёсць у нас.

Дэлегацыя Туркменістана прадумала, якую праграму весці ў Беларусь: цудоўнае выкананне Шапэна на фартэпіяна прадэманстравала высокі ўзровень сучаснай прафесійнай культуры гэтай краіны. Эстрадныя песні дыскатэчнага гучання паказалі, што развіваецца напрамак моладзевай музыкі, прычым туркменскія артысты ў модных строях (хлопцы і дзяўчаты) спявалі песні ў сучасных рытмах на роднай мове. Але ўсё ж, калі ёсць магчымасць пазнаёміцца з культурай іншых народаў, то больш за ўсё кранае тое, чаго няма ў нас. Нездарма ж традыцыйная песня «Напаі мяне» з вялікім размоўным пралогам па-туркменску выклікала ў зале сярод беларусаў ці не найбольшыя авацыі. У іншай культуры цікавае тое, што ёсць толькі ў ёй і больш нідзе. Нездарма на адкрыцці Дзён культуры Туркменістана ў Беларусі **Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Туркменістана ў Беларусі Мурад ЯЗБЯРДЗІЕЎ** падкрэсліў:

— Базай любых цывілізаваных чалавечых адносін з'яўляецца культура. Таму кіраўнікі нашых дзяржаў падкрэсліваюць важнасць культурных кантактаў. У выніку правядзенне такіх мерапрыемстваў стала традыцыйным і ўзаемным... У цяперашнім глабалізаваным свеце знаёмства з культурнымі традыцыямі адно аднаго спрыяе яшчэ большаму збліжэнню нашых краін і іх культурнаму ўзбагачэнню. У Туркменістане развіццё культуры і мастацтваў з'яўляецца адным з дзяржаўных прыярытэтаў, які ўплывае на дасягненні ў эканоміцы і сацыяльнай сферы. Вядома, што культура ўплывае на адукацыю і эстэтычнае выхаванне людзей, то бок на чалавечы фактар. Таму прыемна адзначыць, што ў сістэме адукацыі Беларусі цяпер навучаецца больш за 9000 грамадзян Туркменістана. Патэнцыял культурнага ўзаемадзеяння нашых народаў вялізны. І ў гэтыя дні адбудуцца цікавыя сустрэчы, што стане глебай для развіцця кантактаў і новых культурных праектаў.

Насамрэч культурныя стасункі з Туркменістанам у нас сапраўды плённыя — і не скажаш, што вялікая адлегласць паміж нашымі краінамі. У нас, у Беларусі, выходзяць кнігі, напрыклад, зборнік твораў сучасных пісьменнікаў Беларусі і Туркменістана «Сугучча сэрцаў», выходзяць творы класіка туркменскай літаратуры, паэта (а для яго народа — нават прарока) Махтумкулі ў перакладзе на беларускую мову нашых творцаў. Ёсць шмат іншых праектаў, якія ажыццяўляюцца на дзяржаўным узроўні. Напрыклад, Дні культуры Туркменістана ў Беларусі адбыліся ў 2010 годзе, у 2012-м быў візіт у адказ беларускай дэлегацыі з Днямі культуры. Былі Дні беларускага кіно ў Туркменістане. І зноў — госці да нас. І што тут гадаць наконт сакрэту нашай асаблівай блізкасці, нягледзячы на геаграфічную адлегласць?..

Міністр культуры Рэспублікі Беларусь Барыс СВЯТЛОЎ адзначыў:

— Дні культуры падмацоўваюць стасункі паміж краінамі і іх кіраўнікамі. Мы выконваем асаблівую місію па ўмацаванні дружбы паміж народамі Беларусі і Туркменістана. Беларускі і туркменскі народы валодаюць унікальным гістарычным вопытам і багатымі культурнымі традыцыямі, частка з якіх сфарміравана іх сумеснымі намаганнямі. Знаёмства з нацыянальнай спадчынай адно аднаго здольнае яшчэ больш узбагаціць нашы краіны. Адметна, што цяперашняе мерапрыемства праводзіцца ў год 70-годдзя вызвалення Беларусі. Нас звязвае агульная памяць: у мемарыяльнай зале Перамогі музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны РБ ушанаваныя імёны туркменаў, якія атрымалі званні Герояў Савецкага саюза за мужнасць і гераізм, праяўленыя ў баях на беларускай зямлі.

Фота БЕЛТА.

Гісторыя — цікавая з'ява. Мы гаворым пра адзіную, але пры гэтым маем на ўвазе, што кожны народ праходзіў усё ж свой вялікі шлях, няпросты, але адметны менавіта з-за тых умоў, у якіх існаваў. Пра адметнасць туркменскай культуры ў яе гістарычным развіцці можна паразважаць, наведаўшы выставу з фондаў Марыйскага велаяцкага гісторыка-краязнаўчага музея, якая размясцілася ў Нацыянальным гістарычным музеі Беларусі.

Ларыса ЦІМОШЫК

■ Неасабісты суб'ектыў

ТРАВА ПРЫ ДАРОЗЕ

Нават некалькіх імгненняў, калі дзіця сам-насам з навакольным светам, дастаткова, каб здарылася непапраўнае

На нашых мясцовых могілках, акурат «у галавах» маіх бацькі і бабулі, ляжыць хлопчык Саша. Пад маленькім крыжыкам з фота, на якім пазірае ўсмешлівы гарэзлівы тварык. Кожны раз, наведваючы родных, я ў нейкі момант пачынаю ўглядацца ў яго, спрабуючы ўявіць, якім бы гэты навечна чатырохгадовы хлапчук стаў цяпер, кім бы працаваў, ці былі б у яго дзеці: ён усяго на чатыры гады маладзейшы за мяне. Пэўна, быў бы ўжо мажным мужчынам, апорай сваёй ужо цяпер зусім нямоглай маці, дапамогай і сябрам братам і сястры...

Я памятаю, як Саша загінуў. Гэта было ў першыя дні летніх канікул, калі ўся вясковая дзятва гуляла на вуліцы. Конь, запрэжаны ў воз, які нёсся шалёным намётам па нашай цяхай спакойнай вуліцы, не разбіраючы дарогі, выскачыў нечакана, нібы з пекла. (Аказалася, на яго напалі ці то авадні, ці то пчолы, і жывёліна проста звар'яцела, абарвала прывязь і панеслася наўздагад, шукаючы паратунку). Вясковыя дзеці, прывучаныя з маленства, што конь — гэта не толькі дапамога, але і небяспека, мы кінуліся ўроссып на ўзбочыны вуліцы. Саша аказаўся на іншым баку, чым сястра з братам, і вырашыў да іх перабегчы. Не паспеў — трапіў якраз пад капыты ашалелай жывёлы. Цяжкі капыт з лёгкасцю праламаў чатырохгадоваму дзіцяці галаву.

Па Сашу галасіла ўся вёска, бацькі над маленькай дамавінай пачарнелі ад гора. Іх не было побач з дзецьмі ў той трагічны момант, як не было і ўвогуле нікога са старэйшых, хто мог бы спыніць таго каня. Усе былі на працы, дзеці былі самі па сабе: ні дзіцячага сада, ні дзіцячага лагера ў школе (да якой да таго ж тры кіламетры) тады не было. На месцы хлопчыка Сашы мог быць любы з нашай стракатай дзіцячай кампаніі. Летам мы раслі фактычна як трава пры дарозе: кінутыя ў лепшым выпадку на глухаватых і падслепаватых бабуль-прабабуль, ад якіх з лёгкасцю збягалі ў пошуках прыгод, ці на ненашмат старэйшых сясцёр-братоў, якія і самі супроць прыгод нічога не мелі. Успамінаючы сёння гэтыя самыя прыгоды, разумееш, што анёлахоўнік быў тады пільнай нянькай, і толькі дзякуючы яму мы перажылі тое сваё небяспечнае дзяцінства...

Мінула больш за трыццаць гадоў, шмат што змянілася, над маленькімі грамадзянамі краіны гэта самая краіна, без перабольшвання, калоціцца: каб усё было бяспечна, каб кожны быў заняты і дагледжаны, каб бацькі маглі спакойна займацца сваёй справай, не хвалюючыся, ці не ўлезла дзіця ў якую шкоду. Летнікі, групы падоўжанага дня, гурткі, клубы па інтарэсах — нават у вясковых невялікіх школах гэтыя пацыі не выглядаюць фантастычнымі. Працуе (і эфектыўна працуе!) цэлая сістэма...

... Але чаму тады на кладах штогод з'яўляюцца свежыя невялікія магілкі з усмешлівымі дзіцячымі тварыкамі на помніках? За апошнія пяць дзён іх у нашай невялікай краіне — як мінімум пяць. Як засведчыла б абыякавая статыстыка — у сярэднім па адным смяротным выпадку за дзень. Маю на ўвазе, калі здарылася не непазбежнае, а недарэчна-выпадковае. У Пінскім раёне шасцігадовы хлопчык перабягаў вуліцу перад грузавіком. Вадзіцель, убачыўшы дзіця, ударыў па тармазах, але гружаная цяжкая машына кацілася яшчэ некалькі метраў і пераехала кволую фігурку. Перад гэтым у Пінску дзесяцігадовая дзяўчынка патанула, ратуючы сяброўку. Купаліся яны ў небяспечным і не прыдатным да купання месцы, дабрацца да якога ўвогуле можна толькі на лодцы або аб'ехаўшы 20 кіламетраў. Дзяўчынку да месца яе гібелі прывёз ў чоўне... уласны дзядуля. У Маларыцкім раёне дванадцацігадовы хлопчык прыехаў з бацькамі купацца (зноў жа ў месцы, дзе рабіць гэта забаронена) і выратаваць яго не ўдалося. У Рагачове ў Дняпры (а хто быў там, ведае, што рака там шырокая, уся «пабітая» вірамі) патануў васьмігадовы хлапчук: ён наогул купаўся без дарослых. 12-гадовую дзяўчынку, якая прыехала пплюхацца ў запоўненым вадой кар'еры з сяброўкамі, вадалазы паднялі з глыбіні 13(!) метраў... Гэты жалобны і жудасны спіс мог бы папоўніцца яшчэ двума выпадкамі: у Гомелі з акна трэцяга паверха выпаў двухгадовы малы, а ў Гомельскім раёне з другога паверха — шасцігадовая дзяўчынка. Дзякуй Богу, дзеці не загінулі, але моцна пакалечыліся, і ад аднаго толькі ўяўлення, як балюча цяпер гэтым маленькім чалавечкам, нават у спёку працінае холад.

Як балюча іх бацькам, родным тых, што загінулі, — страшна нават думаць. Пэўна, стукае ў скроні горкая праўда, якая цяпер з імі будзе назаўжды: не дагледзелі, не засцераглі, пакінулі (няхай сабе і на некалькі хвілін) адных... Нашы дзеці па-ранейшаму — і сёння ў большай ступені, чым трыццаць гадоў назад, менавіта па віне сваіх самых блізкіх дарослых людзей — як трава пры дарозе. Нават некалькі імгненняў, калі яны сам-насам з навакольным светам — і здараецца непапраўнае. Адзіная ў жыцці сітуацыя, якую ніяк не зменіш...

Колькі яшчэ павінна з'явіцца новых маленькіх магіл, каб мы гэта зразумелі? Не чакаючы, пакуль бяда прытупае за дзіцячай труной у хату...

Алена ЛЯЎКОВІЧ

■ Запрашальнік

У Баркалабаве — двайное свята

Невялічкі аграгарадок на Быхаўшчыне вядомы тым, што тут у жаночым манастыры з аднайменнай назвай захоўваецца арыгінал цудатворнай іконы Баркалабаўскай Божай Маці, які датуецца 1659 годам. На Беларусі ўсяго тры такія старадаўнія абразы (акрамя Баркалабаўскага, яшчэ Мінскі і Жыровіцкі. У гонар святкавання гэтай іконы арганізаваны два хрэсныя ходы — з Магілёва і Быхава, удзел у літургіі прымуць уладыка Бабруйскі і Быхаўскі Серафім і епіскап Магілёўскі і Мсціслаўскі Сафроній. Таксама тут чакаюць шматлікіх паломнікаў з усёй Беларусі і Расіі. У гэты ж дзень адбудуцца святочныя мерапрыемствы, прысвечаныя 450-годдзю аграгарадка Баркалабава.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ, ПЕРШЫ ПРАЦОЎНЫ...

Камандзіры, рабочыя, меліярацыйныя таварыствы — кавалеры ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга БССР

Пра тое, што ў савецкія гады наша рэспубліка мела ўласную дзяржаўную ўзнагароду, якой амаль цэлае дзесяцігоддзе адзначала сваіх грамадзян, сродкі масавай інфармацыі ўспамінаюць не часта. Сёння на старонках газеты мы зноў паспрабуем прыпадняць заслону таямнічасці над першым і сапраўды ўнікальным знакам адзнакі беларускай дзяржавы — ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга БССР.

Існаванне ўзнагароднай сістэмы ў тым або іншым выглядзе ўласціва практычна ўсім дзяржавам. Адлюстроўваючы, захоўваючы і падтрымліваючы лепшыя векавыя традыцыі нацыі, ордэны і медалі, нараўне з Дзяржаўным гербам і Дзяржаўным сцягам, з'яўляюцца важным палітычным і нацыянальным сімвалам. У сувязі з гэтым зусім заканамернай з'явілася ўвага кіраўніцтва БССР да пытання аб уласнай узнагародзе практычна з першых жа гадоў існавання рэспублікі. Вырашылі, што першы знак узнагарод БССР будзе працоўным.

НАРАДЖЭННЕ ОРДЭНА

У лютым 1924 года Прэзідыум ЦВК БССР абвясціў конкурс на лепшы праект Дзяржаўнага герба. Адначасова з гэтым у вышэйшым органе дзяржаўнай улады задумаліся і аб стварэнні першай рэспубліканскай узнагароды.

Распрацоўку эскіза даверылі мастаку Генадзю Змудзінскаму. Ён быў не толькі майстрам пэндзля, які атрымаў адукацыю ў акадэміі мастацтваў па класе батальнага жывапісу, але і храбрым, умелым афіцэрам. У гады Першай сусветнай Генадзь Яўгенавіч, як і многія яго аднагодкі, апынуўся на германскім фронце, дзе камандаваў ротай і за праяўленую доблесць атрымаў чатыры ўзнагароды. Пасля рэвалюцыі Змудзінскі добраахвотна ўступіў у Чырвоную Армію. Батальён пад яго кіраўніцтвам абараняў Петраград і прымаў удзел у савецка-польскай вайне 1920 года. За баявыя заслугі ВЦВК РСФСР узнагародзіў яго залатым гадзіннікам. У далейшым па стане здароўя Генадзь Яўгенавіч не змог працягнуць службу і прыехаў у Мінск. Працаваў мастаком у рэдакцыях газет і ў выдавецтве.

25 ліпеня 1924 года распрацаваны ім праект ордэна быў прыняты на пасяджэнні Прэзідыума ЦВК рэспублікі. Малюнак і апісанне да яго захаваліся да нашых дзён. Каляровая графічная выява ордэнскага знака сведчыць не толькі пра бездакорны густ і высокае майстэрства аўтара, але і пра веданне ім гісторыі свайго краю, разуменне важнасці выкарыстання ў такой узнагародзе характэрнай для краіны сімволікі. Апошняя, па задуме мастака, павінна была адлюстроўваць найбольш распаўсюджаныя ў рэспубліцы сферы працы: фабрычная, заводская і сельскагаспадарчая, а таксама праца лесаводаў. Аснову ордэнскага знака склаў традыцыйны для беларускага рэгіёна геральдычны шчыт у выглядзе картуша чырвонага колеру.

Пасля зацвярджэння эскіза мастак прыклаў нямала энергіі для ўвасаблення свайго «дзецішча» ў метал. Паколькі ў Мінску неабходных тэхналогій не было, адліваць спецзаказ прыйшлося ў Маскве. Усяго было вырашана вырабіць 300 экзэмпляраў ордэна.

ПРАЦОЎНЫМ УЗНАГАРОДЖВАЕЦЦА ОРДЭНАМ

12 кастрычніка 1924 года друкаваны орган ЦВК БССР газета «Савецкая Беларусь» апублікавала палажэнне аб новай узнагародзе. У палажэнні гаварылася, што ордэн прысуджаецца ўсім грамадзянам БССР, якія праявілі асаблівую самаадданасць, ініцыятыву і працавітасць у вырашэнні гаспадарчых задач у вобласці паляпшэння прамысловасці, транспарту, арганізацыі сельскай гаспадаркі і іншых галін працы. У сувязі з чым першыя ордэнскія знакі ўручаліся ў асноўным рабочым і сельскім працаўнікам. Ордэнаў за № 1 і № 2 былі ўдастоены меліярацыйныя таварыствы ў сёлах Васількі Бялыніцкага і Астрэні Чавускага раёнаў. За актыўны ўдзел у сацбудаўніцтве ўзнагароду рэспублікі атрымалі прадстаўнікі заводаў «Энергія» і «Бальшавік» у Мінску, «Чырвоны металіст» у Віцебску, «Чырвоны Кастрычнік» у Мазыры, добрушскай фабрыкі «Герой працы» і іншыя. У далейшым узнагарода стала ўручацца ўдзельнікам грамадзянскай вайны і выдатным военачальнікам, якія найбольш вызначыліся.

Усе статуты (назва палажэнняў аб ордэнах, якая гістарычна склалася. — **Аўт.**) да першых савецкіх узнагарод звярталі ўвагу, перш за ўсё, на мэту або матыў іх заснавання. Не стаў выключэннем у гэтых адносінах і першы ордэн Беларускай ССР. Так, у статуце ордэна, зацверджаным 15 чэрвеня 1932 года, асобна агаворвалася, што ён «даецца ў азнаменаванне выключных заслуг у справе сацыялістычнага будаўніцтва».

Узнагароджанне ордэнам ажыццяўлялася пастановай Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР або яго Прэзідыума па прадстаўленні цэнтральных устаноў і ведамстваў рэспублікі, а таксама Цэнтральнага Савета прафесійных саюзаў. Разам з ордэнскім знакам узнагароджаным уручалася асаблівая грамата, распрацаваная ўсё тым жа мастаком Генадзем Змудзінскім. Па-майстэрску выкананы малюнак уяўляў сабой даволі складаную кампазіцыю: выява самога ордэна на фоне чырвонага сцяга, рэалістычныя вобразы беларускага рабочага і селяніна, нацыянальны арнамент, прылады працы, сплеценыя паміж сабой галінкі лаўра і каласы пшаніцы. Выкананы па цэнтры надпіс на беларускай мове звяртаў увагу на заслугі ўзнагароджанага: «Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Беларускай Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі ў знак выпаўненыя (імярэк) свайго абавязку перад Сацыялістычнай Бацькаўшчынай на фронце Працы дае у нагароду яму знак Ордэну Працоўнага Чырвонага Штандару БССР № ... — сымболь сусветнай Сацыялістычнай Рэвалюцыі». Грамата падпісвалася Старшынёй і Сакратаром Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР.

У адпаведнасці са статутам ордэна, пастановы аб узнагароджанні ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга БССР, а таксама аб пазбаўленні ўзнагароды ў абавязковым парадку публікаваліся на старонках «Савецкай Беларусі». Такія паведамленні закліканы былі стымуляваць на далейшыя працоўныя подзвігі не толькі адзначаных у друку, але і службіць магутным сродкам прапаганды дасягненняў на працоўным фронце.

Знак ордэна мацаваўся на левым баку грудзей. Яго нашэнне было абавязковым на пасяджэннях з'ездаў Саветаў, на сесіях ЦВК БССР, на афіцыйных парадах і ўрачыстых пасяджэннях, у дні рэвалюцыйных свят. З'яўляючыся ўзнагародай, якая ўручаецца ад імя дзяржавы, ордэны не маглі перадавацца іншым асобам, а таксама служыць прадметам продажу, закладу або дарэння. Знакі ордэна выдаваліся бясплатна, мелі адну ступень і за новыя працоўныя дасягненні ўзнагароджанне магло быць ажыццёўлена паўторна. Кожнаму знаку ордэна прысвойваўся асобны нумар.

У першыя гады Савецкай улады працоўны гераізм заахвочваўся не толькі маральна, але і матэрыяльна. Цікава, што на ўзнагароджаных ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга Беларускай ССР распаўсюджваўся шэраг ільгот і прывілеяў. Так, паводле ордэнскага статута, кавалеру штогод належала за кошт дзяржавы па 200 рублёў. Гэтыя выплаты, якія не абкладаліся падаткамі і адлічэннямі, рабіліся ўзнагароджаным звыш іх заработнай платы (грашовага забеспячэння ў РСЧА) або пенсіі, незалежна ад іх памераў. Для ардэнаносцаў існавалі льготы пры прыняцці іх дзяцей ва ўсе навучальныя ўстановы рэспублікі, пры ўступленні ўзнагароджаных у калгасы; права бясплатнага праезду на трамваях ва ўсіх гарадах Беларусі, зніжка на аплату жыллошчы ад 10 да 50 працэнтаў, а таксама скарачэнне на адну трэць стажу працы або службы для атрымання пенсіі.

Акрамя льгот і пераваг, узнагароджаныя ордэнамі мелі і пэўныя абавязкі. Яны абавязаны былі быць у першых радах сацыялістычнага будаўніцтва, весці актыўную грамадскую працу ў грамадскіх арганізацыях, актыўна ўдзельнічаць у спецыяльных кампаніях, звязаных з асноўнай дзейнасцю ўзнагароджанага.

АРДЭНАНОСЦЫ

У эпоху, якая разглядаецца, кавалераў ордэна горда называлі «ардэнаносцамі». Сярод узнагароджаных можна ўбачыць прадстаўнікоў многіх прафесій. Гэта і простыя рабочы, і военачальнік, і дзеяч культуры. Раскажам коратка пра некаторых з іх.

Сіманоўскі Іосіф Бенцыянавіч — вядомы савецкі бібліёграф, перакладчык і педагог. Адзін з арганізатараў і першы дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Нарадзіўся ў сям'і рамесніка-смалакура. У 1914 годзе скончыў універсітэт у Берне. З 1918 па 1921 год — загадчык Бабруйскай гарадской бібліятэкі. Адзін з арганізатараў і ў 1922—1937 і 1944—1961 гадах дырэктар Дзяржаўнай бібліятэкі БССР імя У.І. Леніна. У перыяд з 1937 па 1941 год — дырэктар навукова-медыцынскай бібліятэкі БССР. У 1942—1944 гадах выкладаў у Маскоўскім бібліятэчным інстытуце. У 1944—1957 — выкладчык бібліятэчнага факультэта Мінскага педагагічнага інстытута імя А.М. Горкага. Пераклаў вершы Г. Гейне і А. Міцкевіча на беларускую мову. У 1957 годзе Іосіф Бенцыянавіч быў удастоены ганаровага звання «Заслужаны дзеяч культуры Беларускай ССР».

Сярод кавалераў ордэна заслугоўвае ўвагі таксама асоба ўраджэнца Віцебскай губерні Лазара Васільевіча Грынвальда-Мухі — актыўнага ўдзельніка грамадзянскай вайны, паплечніка будучага аса савецкай разведкі Станіслава Ваўпшасава. Сваю працоўную дзейнасць Лазар Васільевіч пачаў з 11 гадоў. Першую сусветную вайну сустрэў рабочым друкарні ў Віцебску. Пасля прызыву ў армію залічаны ў інжынерны батальён. У лютым 1918 года ўступіў у Чырвоную гвардыю, прымаў удзел у баях з немцамі ў раёне Лепеля і Полацка. У далейшым ваяваў на Паўднёвым фронце. Пасля цяжкага ранення вярнуўся ў родную Беларусь. У канцы 1919 года арганізаваў і ўзначаліў партызанскі атрад, які дзейнічаў у Лепельскім павеце. Партызаны атрада Грынвальд-Мухі ажыццяўлялі смелыя аперацыі па нападзе на дробныя польскія гарнізоны, ваенныя ўстановы, штабы, саставы і камунікацыі сапернікa. У 1921 годзе быў накіраваны ў асобы аддзел Заходняга фронту. Пасля заканчэння грамадзянскай вайны пераведзены ў пагранічныя войскі. Быў узнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга БССР № 159.

Сярод узнагароджаных ордэнам былі і жанчыны. Адна з іх — Вера Захараўна Харужая. Яе імя ўвайшло ва ўсе падручнікі па гісторыі Беларусі, стала сапраўды хрэстаматыйным. Актыўная дзяячка рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі, партызанка-падпольшчыца ў гады Вялікай Айчыннай вайны 1941—1945 гг.

Уручэнне ордэна працягвалася да 1933 года — пакуль не ўвялі адзіную агульнасаюзную сістэму ўзнагарод. Пры гэтым выдадзеныя раней ордэны заставаліся за ўзнагароджанымі, як захоўваліся і ўсе перавагі, прадугледжаныя статутам ордэна. Па розных звестках за дзевяць гадоў ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга БССР упрыгожыў сцягі амаль 30 працоўных і воінскіх калектываў. Каля 140 чалавек, ад простага рабочага да камандуючага войскамі, сталі называць сябе яго кавалерамі. Лёс кожнай узнагароды прасачыць даволі складана. На жаль, да нашых дзён захавалася мала экзэмпляраў «Працоўных Сцягоў». Трыма знакамі, якія ўручаліся 7-му і 10-му чыгуначным палкам, Аб'яднанай Беларускай ваеннай школе імя ЦВК БССР, валодае былы Цэнтральны музей Узброеных Сіл СССР. Два ордэны прадстаўлены ў экспазіцыі Дзяржаўнага гістарычнага музея ў Маскве, яшчэ адзін захоўваецца ў калекцыі Дзяржаўнага Эрмітажа. Прысвоены ў 1932 годзе войскам пагранаховы ДПУ БССР ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга сёння па праве ўпрыгожвае сцяг нашых «зялёных фуражак». Шэраг узнагарод захоўваецца ў музейных калекцыях краіны.

...На працягу амаль цэлага дзесяцігоддзя ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга Беларускай ССР з'яўляўся найвышэйшай узнагародай рэспублікі, адыгрываючы разам з іншымі ўзнагародамі Краіны Саветаў вялікую ролю ў працоўным уздыме мас на аднаўленне народнай гаспадаркі і сацыялістычнага будаўніцтва. Сёння ён адносіцца да ліку рэдкіх узнагарод і гэта робіць яго вартым знаходзіцца ў шэрагу гісторыка-культурных каштоўнасцяў нашай дзяржавы.

90-годдзе першай беларускай узнагароды і 40-годдзе з дня заснавання ордэна Працоўнай Славы СССР, якія адзначаюцца сёлета, — добрая падстава задумацца над заснаваннем іх пераемніка ў выглядзе новага працоўнага ордэна Рэспублікі Беларусь, здольнага прадоўжыць лепшыя ўзнагародныя традыцыі папярэдніх пакаленняў.

Аляксандр САМОВІЧ,
дырэктар Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусь, доктар гістарычных навук.

Анатоль ВЯЛІКІ,
вядучы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусь, кандыдат гістарычных навук.

■ НЕэкзотыка

«ЛЕПШАЯ АГРАЭКАСЯДЗІБА-2013»

Мінская вобласць пакуль лідзіруе па колькасці ўдзельнікаў

Хоць падача заявак ад сядзіб на ўдзел у конкурсе завяршаецца, цікавасць да яго ўзрастае з кожным днём.

Па словах **галоўнага эканаміста аддзела кліенцкага менеджменту ўпраўлення карпаратыўнага бізнесу Белагропрамбанка Вячаслава ГОРБАЧА,** асаблівую цікавасць праявілі суб'екты аграэкатурызму цэнтральнага рэгіёна. Аднак да 1 жніўня яшчэ ёсць час — астатнія вобласці могуць падцягнуцца.

Як паведамілі ва ўпраўленні інфармацыі банка, умовы правядзення сёлетняга рэспубліканскага конкурсу змяніліся. Цяпер суб'екты аграэкатурызму маюць права самастойна заявіць пра свой удзел пры дапамозе падачы адпаведнай заяўкі ў цэнтральны апарат ААТ «Белагропрамбанк». Конкурсных намінацый па-ранейшаму пяць, але яны набылі новы змястоўны складнік: «Лепшы старт», «Этнакомплекс», «Беларуская традыцыйная кухня», «Экасядзіба года», «Стыль і гармонія».

Акрамя спецыяльных дыпломаў, пераможцы ў кожнай намінацыі атрымаюць каштоўныя прызы і грашовыя прэміі ў памеры 75 базавых велічынь. Гранпры конкурсу — 115 базавых велічынь!

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

Фота БЕЛТА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Аукцион состоится 25.08.2014 в 10.00 по адресу: 220030, г. Минск, просп. Независимости, 11/1, 2 этаж, конференц-зал.

Организатором аукциона является республиканское унитарное предприятие «Отель «Минск»,

находящееся по адресу: г. Минск, просп. Независимости, 11.

НА АУКЦИОНЕ ВЫСТАВЛЯЕТСЯ ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА:

1. Помещение № 319, арендуемой площадью 21,7 кв.м, на третьем этаже изолированного помещения по просп. Независимости, 11, корп. 2-2 (литер Б 7/к), в г. Минске; с центральным отоплением, водо- и электроснабжением, телефонизацией; срок аренды – 3 года; начальная цена продажи – 553 350 рублей; размер задатка – 55 300 рублей; целевое использование – размещение офиса; ставка арендной платы за 1 кв.м – 306 000 рублей.

Документы на участие в аукционе принимаются с 25.07.2014 по 22.08.2014 с 8.30 до 12.00, с 13.00 до 16.00, по адресу: г. Минск, просп. Независимости, 11/2, каб. 232. Документы, поданные после 16.00 22.08.2014, не рассматриваются.

Порядок проведения аукциона определен Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049 «О мерах по реализации Указа Президента Республики Беларусь от 07 мая 2009 № 238».

Для участия в аукционе участник в срок, установленный для приема документов на участие аукционе:

- перечисляет задаток на р/с № 3012000006014 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка – 795, УНП 100973184, ОКПО 37372251, РУП «Отель «Минск»;

- подает заявление на участие в аукционе;

- заключает соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;

- предоставляет копию платежного документа о перечислении задатка.

Помимо указанных документов:

***- физическое лицо** предъявляет документ, удостоверяющий личность;*

***- индивидуальный предприниматель** – копию свидетельства о государственной регистрации;*

***- юридическое лицо** (резидент Республики Беларусь) – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; нерезидент – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, в заявлении сообщает о нахождении на территории Республики Беларусь представительства с указанием даты выдачи Министерством иностранных дел Республики Беларусь разрешения на открытие представительства, номера и срока действия разрешения.*

Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.

Копии документов предоставляются без нотариального засвидетельствования.

Порядок оформления участия в аукционе: лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано.

При отсутствии у лица, желающего участвовать в аукционе, текущего (расчетного) счета в учреждении банка, он должен быть открыт до подачи заявления на участие в аукционе и указан в заявлении.

Порядок определения победителя аукциона:

- торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены и проводятся аукционистом, определяемым организатором аукциона;

- аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимает только один участник аукциона или пока не останется только один участник, предложивший наиболее высокую цену. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион по данному предмету аукциона (далее – победитель аукциона).

Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и(или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством, составляет 10 000 000 рублей.

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на расчетный счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участником документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона под роспись.

Договор аренды по результатам аукциона заключается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Телефоны для справок: (8-017) 209-91-26, (8-017) 209-92-78.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

ОБЪЕКТА ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

«Многоэтажный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземной гараж-стоянкой по ул. Филимонова»

Национальный олимпийский комитет Республики Беларусь информирует физических и юридических лиц о создании объекта долевого строительства.

Информация о застройщике

Застройщик– Национальный олимпийский комитет Республики Беларусь, зарегистрирован решением Министерства юстиций Республики Беларусь от 14.04.2006 г. № 185 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100265118. Адрес местонахождения: 220005, г. Минск, ул. Я. Коласа, 2.

По вопросам заключения договоров и строительства обращаться в Торгово-строительное унитарное предприятие «Олимпийские проекты», УНП 190191720 (организация выполняет функции заказчика по договору-поручению).

Адрес местонахождения заказчика: 220012, г. Минск, пр. Независимости, 80а, комната 19.

Режим работы: понедельник – четверг с 9.00 до 18.00, пятница с 9.00 до 16.45, обед с 13.00 до 13.45.

Телефоны для справок: (017) 280-80-98, 287-34-84.

В течение предыдущих трех лет предприятие осуществляло функции заказчика при строительстве объекта «Штаб-квартира Национального олимпийского комитета Республики Беларусь».

Информация о проекте строительства

Многоэтажный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземной гараж-стоянкой по ул. Филимонова расположен в г. Минске.

Начало строительства – ноябрь 2012 г., окончание строительства – март 2015 г.

24-этажное монолитно-каркасное здание со встроенными помещениями общественного назначения на 2-х этажах (административно-офисные – 1280 м², стоматологический кабинет – 80 м²), подземной гараж-стоянкой на 54 машино-места, крытой автостоянкой на 17 машино-мест, пешеходного путепровода (моста), ПНС, коммуникационного канала и трасс инженерных сетей, благоустройство территории с устройством открытой автостоянки на 40 м/мест, количество квартир – 110.

Общая площадь объекта 19329 м² (жилое здание, встроенные помещения, гараж, технические этажи). Высота типового этажа – 3 м. Проектом предусмотрены планировочные приемы, повышающие комфорт проживания (планировочное деление квартиры на гостевую и спальную зоны, балконы, кладовые, отсутствие коридоров и вытянутых в плане комнат и прихожих во всех типах квартир). На верхнем этаже – квартиры в двух уровнях. Во всех квартирах, кроме однокомнатной, предусмотрены гостевые санузлы, ванные комнаты имеют естественное освещение.

Количество секций – 1; количество квартир 110, в том числе: однокомнатных – 1; двухкомнатных – 20; трехкомнатных – 63; четырехкомнатных – 25; пятикомнатных – 1. В доме предусмотрено пять лифтов, помещение для товарищества собственников.

Для заключения договоров создания объектов долевого строительства в данном многоквартирном доме предлагается:

1. 45 квартир, расположенных на 16-24 этажах, из них:

Однокомнатная – 1 шт., площадью 62,3 кв.м; двухкомнатные – 7 шт., каждая общей площадью 79,2 кв.м; трехкомнатные – 25 шт., общей площадью от 99,8 кв.м до 119,3 кв.м; четырехкомнатные – 11 шт., общей площадью от 130 кв.м до 139 кв.м; пятикомнатная – 1 шт., общей площадью 139,7 кв.м.

Стоимость 1 м.кв. общей площади квартир для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и предпринимателей составляет 1 800 долларов США.

Оплата в белорусских рублях по курсу Национального банка на день внесения платежа (условия оплаты: 50% стоимости подлежит оплате в течение 7 рабочих дней со дня регистрации договора, оставшаяся часть оплачивается по графику платежей до окончания строительства).

2. Машино-места в подземном гараже-стоянке (для лиц, заключивших договора долевого строительства квартир в данном жилом доме) – 54 шт.

Стоимость одного машино-места – 20 000 долларов США.

Оплата в белорусских рублях по курсу Национального банка на день внесения платежа в течение 7 рабочих дней со дня регистрации договора.

Участок для строительства жилого дома расположен на территории Первомайского района г. Минска в границах пр. Независимости – ул. Филимонова – Степянская водная система – ул. Макаенка – детская ж/д имени К. Заслонова – граница парка им. Челюскинцев. Предусмотрено комплексное благоустройство территории. Пластические возможности рельефа выявлены элементами благоустройства (подпорные стенки, лестницы и пандусы), которые в сочетании с декоративными посадками зеленых насаждений создают индивидуальную среду и придают композиционную завершенность. Для исключения транзитного пешеходного движения по дворовой территории, предусматривается строительство эстакады, обеспечивающей связь между ул. Филимонова, Школой олимпийского резерва, общежитием и спортзалом.

В общую собственность дольщиков поступят лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, лестничные клетки, лестницы, технические этажи, подвалы, техподполье и другие места общего пользования, несущие и ограждающие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания.

Данные о правах на земельный участок, сведения о договорах строительного подряда и результатах государственной экспертизы:

- свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации в отношении земельного участка № 500/986-9229 от16.12.2013 г. (взамен свидетельства от 30.07.2011 г.)

- договор строительного подряда от 10.10.2012 г. № 3/12 с ЗАО «Арекасервис-строй»;

- экспертное заключение РУП «Главгосстройэкспертиза» от 26.03.2010 г. № 2236-5/09, дополнение к заключению от 08.08.2013 №598-15/13.

В соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 06.06.2013 г. № 263 после опубликования данной проектной декларации будут приниматься заявления от физических и юридических лиц на заключение договоров создания объекта долевого строительства.

ФРАНСАБАНК FRANSABANK

«Франсабанк» Открытое акционерное общество

Республика Беларусь, г. Минск, пр. Независимости, 95А

тел.: (017) 389 36 36, факс: (017) 389 36 37

office@fransabank.by www.fransabank.by

«Франсабанк» Открытое акционерное общество
Сокращенная финансовая отчетность,
подготовленная на основе аудированной финансовой отчетности
за год, закончившийся 31 декабря 2013 года

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ
По состоянию на 31 декабря 2013 года

(в миллионах белорусских рублей)

	31 декабря 2013 года	31 декабря 2012 года
АКТИВЫ:		
Денежные средства и счета в Национальном банке Республики Беларусь	167,322	167,961
Производные финансовые инструменты, активы	81,359	84,242
Средства в банках	8,257	7,792
Кредиты, предоставленные клиентам	432,594	270,111
Инвестиции, имеющиеся в наличии для продажи	32,780	57,201
Предоплата по текущему налогу на прибыль	-	5,425
Отложенные налоговые активы	4,384	2,600
Основные средства и нематериальные активы	153,792	151,093
Прочие активы	2,243	3,071
ИТОГО АКТИВЫ	**882,731**	**749,496**
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ		
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА:		
Производные финансовые инструменты, обязательства	-	37
Средства банков	199,809	103,614
Средства клиентов	260,546	200,021
Обязательства по текущему налогу на прибыль	960	-
Прочие обязательства	3,302	5,060
Субординированный заем	116,580	122,597
Итого обязательства	581,197	431,329
КАПИТАЛ:		
Уставный капитал	383,595	383,595
Фонд переоценки инвестиций, имеющихся в наличии для продажи	643	506
Непокрытый убыток	(82,704)	(65,934)
Итого капитал	301,534	318,167
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ	**882,731**	**749,496**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ
за год, закончившийся 31 декабря 2013 года

(в миллионах белорусских рублей)

	Год, закончившийся 31 декабря 2013 года	Год, закончившийся 31 декабря 2012 года
Процентные доходы	94,622	80,191
Процентные расходы	(42,890)	(29,667)
ЧИСТЫЙ ПРОЦЕНТНЫЙ ДОХОД ДО ФОРМИРОВАНИЯ РЕЗЕРВОВ ПОД ОБЕСЦЕНЕНИЕ АКТИВОВ, ПО КОТОРЫМ НАЧИСЛЯЮТСЯ ПРОЦЕНТЫ	51,732	50,524
Формирование резервов под обесценение активов, по которым начисляются проценты	(5,323)	(34)
ЧИСТЫЙ ПРОЦЕНТНЫЙ ДОХОД	46,409	50,490
Чистая прибыль по операциям с иностранной валютой	19,362	22,670
Чистая прибыль по операциям с производными финансовыми инструментами	9,610	16,235
Доходы по услугам и комиссии	22,585	17,989
Расходы по услугам и комиссии	(3,076)	(3,079)
Формирование резервов по прочим операциям	(14)	(44)
Прочите доходы, нетто	237	716
ЧИСТЫЕ НЕПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ	48,704	54,487
ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ	95,113	104,977
ОПЕРАЦИОННЫЕ РАСХОДЫ	(67,573)	(51,848)
Убыток по чистой денежной позиции в связи с инфляцией	(23,083)	(29,752)
ПРИБЫЛЬ ДО НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ	4,457	23,377
Расходы по налогу на прибыль	(2,706)	(1,556)
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ	**1,751**	**21,821**

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ
за год, закончившийся 31 декабря 2013 года

(в миллионах белорусских рублей)

	Уставный капитал	Фонд переоценки инвестиций, имеющихся в наличии для продажи	Непокрытый убыток	Итого капитал
31 декабря 2011 года	**322,637**	**(558)**	**(87,755)**	**234,324**
Увеличение уставного капитала	60,958	-	-	60,958
Итого совокупный доход за год	-	1,064	21,821	22,885
31 декабря 2012 года	**383,595**	**506**	**(65,934)**	**318,167**
Итого совокупный доход за год	-	137	1,751	1,888
Дивиденды объявленные	-	-	(18,521)	(18,521)
31 декабря 2013 года	**383,595**	**643**	**(82,704)**	**301,534**

ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ
за год, закончившийся 31 декабря 2013 года

(в миллионах белорусских рублей)

	Год, закончившийся 31 декабря 2013 года	Год, закончившийся 31 декабря 2012 года
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ	**1,751**	**21,821**
ПРОЧИЙ СОВОКУПНЫЙ ДОХОД		
Статьи, которые впоследствии могут быть реклассифицированы в состав прибылей или убытков:		
Совокупный убыток, перенесенный в отчет о прибыли и убытках при выбытии инвестиций, имеющихся в наличии для продажи	16	904
Изменение справедливой стоимости инвестиций, имеющихся в наличии для продажи	121	160
ИТОГО ПРОЧИЙ СОВОКУПНЫЙ ДОХОД	137	1,064
ИТОГО СОВОКУПНЫЙ ДОХОД	**1,888**	**22,885**

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ
за год, закончившийся 31 декабря 2013 года

(в миллионах белорусских рублей)

	Год, закончившийся 31 декабря 2013 года	Год, закончившийся 31 декабря 2012 года
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:		
Прибыль до налогообложения и отражения убытка по чистой денежной позиции	27,540	53,129
Корректировки:		
Формирование резервов под обесценение активов, по которым начисляются проценты	5,323	34
Формирование резервов по прочим операциям	14	44
Изменение справедливой стоимости производных финансовых инструментов	(9,610)	(16,235)
Амортизация основных средств и нематериальных активов	5,528	4,321
Чистый убыток от выбытия основных средств и нематериальных активов	305	165
Курсовые разницы, нетто	6,692	996
Чистое изменение начисленных процентных доходов и расходов	(2,086)	(450)
Чистый убыток от выбытия инвестиций, имеющихся в наличии для продажи	16	904
Чистое изменение прочих начисленных доходов и расходов	492	(1,187)
Движение денежных средств от операционной деятельности до изменения операционных активов и обязательств	34,214	41,721
Изменение операционных активов и обязательств		
(Увеличение/уменьшение) операционных активов:		
Минимальные обязательные резервы в Национальном банке Республики Беларусь	(1,321)	(1,299)
Производные финансовые инструменты	(177)	(240)
Средства в банках	4,672	(1,117)
Кредиты, предоставленные клиентам	(194,529)	(93,934)
Прочие активы	1,303	319
(Увеличение/уменьшение) операционных обязательств		
Средства банков	98,201	(976)
Средства клиентов	79,316	108,831
Прочие обязательства	(1,634)	2,202
Приток денежных средств от операционной деятельности до налогообложения	20,046	55,507
Налог на прибыль возмещенный/ (уплаченный), нетто	2,044	(17,663)
Чистый приток денежных средств от операционной деятельности	22,089	37,844
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:		
Приобретение основных средств и нематериальных активов	(9,026)	(9,020)
Поступления от выбытия объектов основных средств и нематериальных активов	43	307
Чистое погашение и продажа/(приобретение) инвестиций в ценные бумаги	23,742	(27,876)
Чистый приток/(отток) денежных средств от инвестиционной деятельности	14,759	(36,589)
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:		
Увеличение уставного капитала	-	60,958
Погашение кредита от связанной стороны	-	(31,464)
Дивиденды уплаченные	(18,518)	-
Погашение долговых ценных бумаг, нетто	-	(15,135)
Чистый (отток)/приток денежных средств от финансовой деятельности	(18,518)	14,359
ЧИСТОЕ УВЕЛИЧЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ И ИХ ЭКВИВАЛЕНТОВ	18,330	15,614
Влияние изменения курсов иностранных валют на денежные средства и их эквиваленты	7,180	925
Влияние инфляции на денежные средства и их эквиваленты	(26,022)	(38,563)
ДЕНЕЖНЫЕ СРЕДСТВА И ИХ ЭКВИВАЛЕНТЫ НА НАЧАЛО ГОДА	172,700	194,724
ДЕНЕЖНЫЕ СРЕДСТВА И ИХ ЭКВИВАЛЕНТЫ НА КОНЕЦ ГОДА	172,188	172,700

Сумма процентов, уплаченных и полученных Банком в течение года, закончившегося 31 декабря 2013 года, составила 39,888 млн. руб. и 89,534 млн. руб., соответственно.

Сумма процентов, уплаченных и полученных Банком в течение года, закончившегося 31 декабря 2012 года, составила 29,524 млн. руб. и 79,552 млн. руб., соответственно.

От имени Правления Банка:

Председатель Правления
И. Колейлат

10 июля 2014 года
Минск

Главный Бухгалтер
Л.Б. Паденова

10 июля 2014 года
Минск

Лицензия на осуществление банковской деятельности
Национального банка Республики Беларусь № 15 от 26.04.2013 г. УНП 100755021.

Deloitte.

Иностранное унитарное предприятие «Делойт и Туш»
ул. Короля, 51
Минск, 220004
Республика Беларусь
Тел: +375 (17) 309-99-00
Факс: +375 (17) 309-99-01
www.deloitte.by

ОТЧЕТ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА ПО СОКРАЩЕННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Акционерам и Правлению «Франсабанк» Открытого акционерного общества

Прилагаемая публикуемая сокращенная финансовая отчетность, состоящая из сокращенного отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2013 года и соответствующих сокращенных отчетов о прибыли и убытках и совокупном доходе, об изменениях в капитале и о движении денежных средств за год, закончившийся 31 декабря 2013 года, составлена на основе аудированной финансовой отчетности «Франсабанк» ОАО, составленной в соответствии с требованиями Международных стандартов финансовой отчетности за год, закончившийся 31 декабря 2013 года. Мы выразили безоговорочно положительное мнение в отношении финансовой отчетности «Франсабанк» ОАО в аудиторском заключении от 12 июня 2014 года. Аудированная финансовая отчетность и публикуемая сокращенная финансовая отчетность не отражают влияния событий, произошедших после даты аудиторского заключения.

В данной публикуемой сокращенной финансовой отчетности не раскрывается вся информация, требуемая Международными стандартами финансовой отчетности. Поэтому ознакомление с сокращенной годовой финансовой отчетностью не заменяет ознакомления с аудированной финансовой отчетностью «Франсабанк» ОАО.

Ответственность руководства за подготовку сокращенной финансовой отчетности

Руководство банка несет ответственность за подготовку данной публикуемой сокращенной финансовой отчетности на основе аудированной финансовой отчетности в соответствии с требованиями Инструкции о раскрытии информации о деятельности банка, небанковской кредитно-финансовой организации, банковской группы и банковского холдинга, утвержденной Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь № 19 от 11 января 2013 года.

Ответственность аудитора

Наша ответственность состоит в выражении мнения о данной публикуемой сокращенной финансовой отчетности на основе процедур, проведенных в соответствии с Международным стандартом аудита (МСА) 810 «Аудиторские задания по сокращенной финансовой отчетности».

Мнение

По нашему мнению, прилагаемая публикуемая сокращенная финансовая отчетность, подготовленная на основе аудированной финансовой отчетности «Франсабанк» ОАО за год, закончившийся 31 декабря 2013 года, соответствует этой финансовой отчетности во всех существенных аспектах, в соответствии с требованиями Инструкции о раскрытии информации о деятельности банка, небанковской кредитно-финансовой организации, банковской группы и банковского холдинга, утвержденной Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь № 19 от 11 января 2013 года.

В целях более точного понимания финансового положения «Франсабанк» ОАО по состоянию на 31 декабря 2013 года и результатов его деятельности и движения денежных средств за год, закончившийся на эту дату, публикуемую сокращенную годовую финансовую отчетность следует изучать вместе с аудированной финансовой отчетностью, которая была размещена в полном объеме на сайте Банка www.fransabank.by.

г. Минск, Беларусь
10 июля 2014 года

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении 06 августа 2014 года повторных торгов с условиями по продаже единым комплексом имущества, принадлежащего ОАО «Автомагистраль»

Предмет торгов (наименование продаваемого имущества)	- склад общей площадью 98,1 кв. м (назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; инвентарный номер 611/С-16682); - котельная общей площадью 256,3 кв. м (назначение: котельная; инвентарный номер 611/С-507)
Местонахождение продаваемого имущества	Минская область, Березинский район, Поплавский с/с, д. Мартияновка
Продавец имущества	ОАО «Автомагистраль», ул. Кижеватова, 8, 220099, г. Минск, телефон (017) 212-50-62
Организатор торгов	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск
Начальная цена предмета торгов (с учетом НДС)	240 780 024 белорусских рубля
Сумма задатка	24 000 000 белорусских рублей
Наличие обременений	аренда
Условия аукциона	1. Победитель торгов (покупатель) принимает имущество и территорию, предназначенную для его обслуживания, в состоянии как оно есть на момент продажи. 2. Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Автомагистраль», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся **06 августа 2014 года в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 28.07.2014 по 04.08.2014 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017)327-48-36 (УП «Минский городской центр недвижимости»);
(017)212-50-62 (ОАО «Автомагистраль»).

Куплю любое авто. 8 029 6510099 Велком, 8 029 7918210 МТС

РУ ЭО СХП «Восход» Минского района

ТРЕБУЕТСЯ НА ПОСТОЯННУЮ РАБОТУ

НАЧАЛЬНИК КОМПЛЕКСА.

Жилье предоставляется.
Звонить по телефону: 8 044 789 01 42 (Велком).

УНП 600049958

Утерянный полис страховой компании ЗАСО «Промтрансинвест» по добровольному страхованию гражданской ответственности перевозчика (согласно Конвенции о международной перевозке грузов 1956 года (Конвенции КДПГ) с изменениями) серии ПЕ №0091784 **считать недействительным**. УНП 101561144

ПРИГЛАШАЕМ НА РАБОТУ

ГЕНЕРАЛЬНОГО ДИРЕКТОРА

РУП «Научно-производственный центр по геологии».

Требования к соискателям:
• в/о, преимущественно, по специальностям геологического профиля;
• стаж работы по специальности не менее 5 лет; на руководящих должностях — не менее 3 лет;
• навыки менеджмента,
• высокий лидерский потенциал.

Предоставляем:
стабильную зарплату, социальные гарантии, ИНОГОРОДНИМ — ОБЩЕЖИТИЕ.

Справки по телефонам:
200-76-20, 200-54-05.

УНП 100519825

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ
«Попробуй Экстрим бургер Goody's»

Настоящие Правила проведения рекламной игры «Попробуй Экстрим бургер Goody's» направлены на повышение узнаваемости фирменных продуктов Goody's, покупательского спроса на продукцию ресторана быстрого обслуживания Goody's, на увеличение объемов продаж, привлечение внимания потребителей к продукции, на упрочнение положения сети ресторанов быстрого обслуживания Goody's на рынке Республики Беларусь.

Правила разработаны в соответствии с положением «О проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь», утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Попробуй фирменный бургер Goody's».

1. Организатор Игры

Организатором Игры является Общество с ограниченной ответственностью «БелКюЭсАр», УНП 191758835 (далее – Организатор), зарегистрированное Мингорисполкомом 29.06.2012 в ЕГР за № 191758835. Местонахождение Организатора: 220030, г. Минск, ул. Свердлова, дом 32, помещение1Н, телефон (017)225 27 01.

2. Наименование Игры – «Попробуй Экстрим бургер Goody's».

3. Игра осуществляется в соответствии с настоящими Правилами с соблюдением требований законодательства Республики Беларусь.

4. Срок проведения Игры: с 05 августа 2014 по 19 сентября 2014 года.

5. Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Игра – «Попробуй Экстрим бургер Goody's»: экстрим бургеры (Биф Бекон, Биф Чеддер, Чили Бекон, Барбекю, Майо Классик).

6. Призовой фонд Игры

Призовой фонд Игры формируется за счет имущества организатора и составляет 8 565 440 (восемь миллионов пятьсот шестьдесят пять тысяч четыреста сорок белорусских рублей) и включает следующий приз: мобильный аппарат Apple iPhone 5S(16 GB), 1 шт.

7. Порядок участия в Игре, определение победителей Игры и выдачи призов.

К участию в Игре допускаются граждане Республики Беларусь, лица, постоянно проживающие на территории Республики Беларусь.

Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

Для участия в Игре «Попробуй Экстрим бургер Goody's» и выигрыша мобильного аппарата Apple iPhone 5S (16 GB) участнику необходимо в срок с 05.08.2014 г. по 04.09.2014 г:

1) Приобрести один из Экстрим бургеров в ресторанах быстрого обслуживания Goody's, находящихся по адресам: г. Минск, ул. Свердлова, д. 32, ул. Московская, д. 22а, ул. Дзержинского, д. 91.

2) Получить от члена бригады ресторана быстрого обслуживания Goody's (кассира) копию чека и анкету участника (далее – карточку), где необходимо заполнить информацию согласно указанным абзацам (Ф.И.О., номер сотового телефона, почтовый адрес и адрес электронной почты, название бургера).

3) Прикрепить копию чека к карточке.

4) Опустить в ящик для сбора карточек в одном из ресторанов быстрого обслуживания Goody's.

8. Порядок определения победителя

Победитель будет определен 05 сентября 2014 г. в 16.00 в ресторане быстрого обслуживания Goody's по адресу: г. Минск, ул. Дзержинского, 91.

Заполненные карточки с копями чека из трех ресторанов быстрого обслуживания Goody's помещаются в специальный прозрачный ящик, перемешиваются членам комиссии, затем член комиссии с завязанными глазами достает одну карточку и передает ее другому члену комиссии, который озвучивает фамилию, имя, отчество и последние три цифры сотового телефона победителя. Победителем рекламной Игры является лицо, карточка которого достается из прозрачного ящика.

В день проведения розыгрыша победителю отправляется письмо на указанный адрес электронной почты и (или) письмо на указанный почтовый адрес для получения приза.

Победитель Игры может получить приз по предъявлению документа, удостоверяющего личность, с 10.09.2014 г. до 19.09.2014 г. в ресторане быстрого обслуживания Goody's, находящегося по адресу: г. Минск, ул. Дзержинского, 91 предварительно уведомив телефонным звонком на номер +375 29 381 67 91 организатора игры за 24 ч.

Приз выдается с 16.00 до 19.00.

9. Другие условия:

Факт участия в Игре подразумевает, что Участники ознакомлены и согласны с правилами Игры.

Организатор не оплачивает участникам Игры расходы, связанные с проездом к месту проведения розыгрыша и получения приза. Приз не подлежит замене, выплата денежного эквивалента стоимости приза не осуществляется.

10. Информация об Игре, публикация Правил Игры.

Правила Игры подлежат опубликованию до начала игры в газете «Звязда» до начала Игры.

Результаты Игры будут опубликованы до 12.09.2014 г. в том же средстве массовой информации, что и правила.

10. Комиссия по проведению Игры

Для целей объективного проведения Игры Организатором создается комиссия по проведению Игры в составе 5-ти человек:

1) Дихтярук Екатерина Владимировна, ООО «БелКюЭсАр», специалист по маркетингу ресторана быстрого обслуживания Goody's.

2) Гурецкий Иван Анатольевич, ООО «Бел КюЭсАр», директор ресторана быстрого обслуживания Goody's.

3) Спирапуло Елена Сдиславовна, ООО «БелКюЭсАр», директор ресторана быстрого обслуживания Goody's .

4) Толстик Александр Николаевич, ООО «БелКюЭсАр», директор быстрого обслуживания ресторана Goody's.

5) Цыганова Наталья Вадимовна, начальник отдела торговли и общественного питания. Администрация Московского района г. Минска.

Комиссия следит за ходом Игры, определяет победителя Игры и выполняет иные необходимые действия для надлежащего проведения Игры.

Телефоны для справок : +375 17 225 27 01, +375 29 381 67 91.

Св-во Министерства торговли РБ № 2406 от 17.07.2014.

■ Фэст

«ГУДЫ» Ў КАРОБЧЫЦАХ

ТАЛЕНТЫ З БЕЛАРУСКАГА ТАВАРЫСТВА ІНВАЛІДАЎ ПА ЗРОКУ СПЯВАЛІ, ТАНЧЫЛІ І ПАКАЗВАЛІ МАСТАЦКІЯ ВЫРАБЫ

Фотадзынкі Яраслава ВАНКОВІЧА.

Музычна-тэатральная замалёўка «Чортавы заручыны».

14 калектываў з розных куткоў нашай краіны прыехалі ў гродзенскі маёнтак «Каробчыцы» на ўжо традыцыйны творчы фестываль, што праводзіцца Беларускім таварыствам інвалідаў па зроку. Летась, напрыклад, фестывалілі эстрадныя выканаўцы, а сёлета, на фолк-фэсце «Гуды», галоўнымі дзеючымі асобамі былі аматары народных песень і абрадаў. Акрамя таго, 45 майстроў прывезлі ў Каробчыцы вырабы дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва — з дрэва, саломы, паперы, тканіны, бісеру…

Музычна-тэатральную замалёўку «Чортавы заручыны» прадставілі калектывы Гродзенскай абласной арганізацыі БелТІЗ — тэатр мініяцюр «Перасмешнікі» і гурт «Іаланта». У абодвух даўнія традыцыі, ганаровае званне народных, якое, дарэчы, не даецца раз і назаўсёды, а патрабуе штогадовага пацвярджэння творчымі работамі.

Гумарыстычную замалёўку «Чортавы заручыны», створаную на тэму Купалля, гледачы сустрэлі смехам і гучнымі апладысментамі. Аўтару гэтых радкоў асабліва спадабаўся «чорт» у цудоўным беларускамоўным выкананні Аляксандра Крывіцкага, які працуе культарганізатарам на прадпрыемстве «Фільтр». Свае акцёрскія здольнасці праявіла (у вобразе ведзьмы) і пенсіянерка Марыя Уладзіміраўна Валадашчык. Ролю Купалінкі, зноў жа на выдатнай беларускай мове, выканала кіраўніца тэатра «Перасмешнікі» Галіна Пальчэўская. А гурт «Іаланта» ўпрыгожыў тэатральнае дзейства купальскімі спевамі.

— Мы штогод праводзім для работнікаў нашага прадпрыемства «Фільтр» свята Купалле, прычым стараемся не паўтарацца па сцэнарыях. І паколькі аўтарскімі ідэямі, што ёсць у кнігах, раней ужо скарысталіся, то цяпер прыйшлося пісаць новы сцэнарый сваімі сіламі. Вось і прыдумалі гумарыстычны сюжэт пра заручыны чорта з ведзьмай на Купалле,— кажа Галіна Пальчэўская.

Аўтарка пастаноўкі, вершаў да яе — кіраўніца гурта «Іаланта» Таццяна Вянско. Яна працуе з гэтым калектывам 38 (!) гадоў. У рэпертуары, які пастаянна папаўняецца, песні і народныя, і класічныя, і эстрадныя. Двойчы на тыдзень рэпетуюць, удзельнічаюць у кожным канцэрце на гродзенскім прадпрыемстве «Фільтр» і ў іншых гарадскіх імпрэзах.

— Мы сябе ўжо проста не ўяўляем без песні. І я, і старажылы гурта Ганна Рыгораўна Сакалоўская, Надзея Сямёнаўна Удот, Ірына Станіславаўна Ільінкова,— зазначае Таццяна Васільеўна.

У музычна-тэатральнай замалёўцы «Чортавы заручыны» дзяўчаты, якія крыху бачаць, удзельнічаюць у карагодах, танцах. А спяваюць зусім невідушчыя.

— Праблемы са зрокам перашкодай для выступленняў на сцэне не становяцца? — цікаўлюся ў Галіны Пальчэўскай.

— Цяжкавата, зразумела, але мы ўжо прыстасаваліся. Маем свае напрацоўкі, нейкі алгарытм дзеянняў. Бачыце, нават на сцэне ёсць разметка жоўтага колеру для слабавідушчых. А зусім невідушчых прыгожа суправаджаюць на сцэну іх партнёры па пастаноўцы.

Застаецца дадаць, што замалёўцы «Чортавы заручыны» прафесійнае журы прысудзіла перамогу ў намінацыі «Тэатральны фальклор». І даю гарантыю, што не пашкадуе той, хто запросіць самадзейных артыстаў з Гродна на нейкую імпрэзу.

Міхаіл АНТОНЕНКА, намеснік старшыні цэнтральнага праўлення грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства інвалідаў па зроку»:

— Такія фестывалі для нашых людзей — быццам нейкая аддушына сярод будняў. А таксама сведчанне таго, што некаторыя асаблівасці здароўя не замінаюць іх творчаму самавыяўленню. Дзякуй работнікам прадпрыемстваў БелТІЗа, якія сваёй працай зарабілі грошы на арганізацыю гэтага фэсту.

Барыс ПРАКОПЧЫК

Прэзентацыя вырабаў народнай творчасці на «падворку» Брэсцкага абласнога аддзялення БелТІЗа.

«ЛЯЦІЦЬ ВЯСЁЛАЕ ВЯСЕЛЛЕ!»

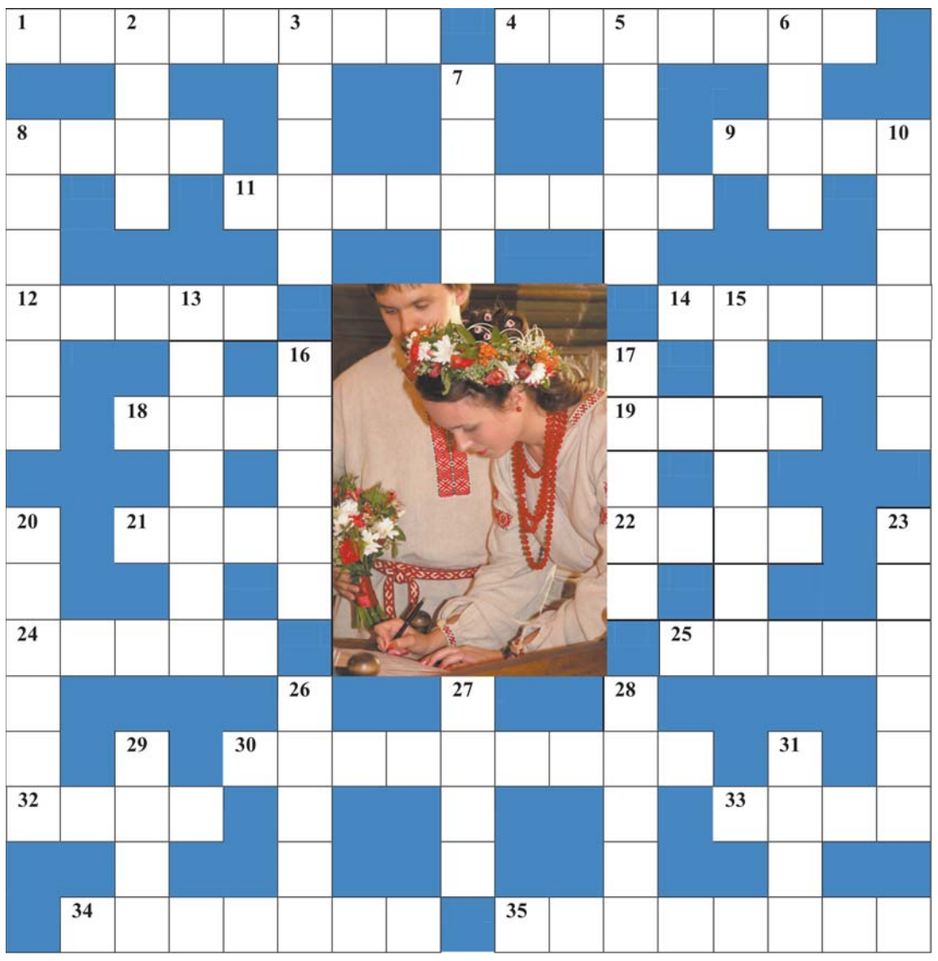

Па гарызанталі: 1. Свату падзяка альбо ... (прык.). **4.** Жаніх вясёлы — усяму вяселлю ... (прык.). **8.** Перыяд устрымання ад скаромнай ежы і непажаданасці спраўлення вяселля. **9.** «А на гары, горцы\\Цэркаўка стаяла.\\ Малада дзяўчына\\Там ... шлюбавала». З вясельнай песні. **11.** «А ... ты мой,\\Маё ты аздоб'е:\\ Вочы рабы, як у жабы,\\Галава — як доўбня» (прыпеўка). **12.** «Мая ... — чарнабрыўка\\І кірпаценькі насок.\\Прыхініся, прыгарніся -\\ Пацалуемся разок» (прыпеўка). **14.** «Праз ... — вяселле,\\А яна\\ Капае бульбу, маладая». З верша М. Маляўкі «Капае бульбу маладая». **18.** Азартная карцёжная гульня. **19.** «На вуліцы суха ...,\\Пайду замуж за Піліпа,\\Ужо ліпа зелянеіць,\\Па Піліпу душа млеіць» (прыпеўка). **21.** У старажытныя часы святар. **22.** Тое, што і баец. **24.** Свята беларускага народнага календара (21 верасня), ад якога і да Піліпаўкі (28 лістапада) раілася ладзіць вяселлі. **25.** «Каб ..., як вятрак, не круцілася,\\Каб на радасць было вам яно». З верша А. Куляшова «Вяселле». **30.** Сімвал шлюбу. **32.** У оперы, аперэце партыя для аднаго голасу. **33.** Ніва, зямля (паэт.). **34.** ... нявесты на шчасце не пераробіш (прык.). **35.** ..., альбо «вялікая гарэлка». Абрад, калі маладыя аб'яўляюцца жаніхом і нявестай.

Па вертыкалі: 2. «Ляціць вясёлае вяселле,\\Злівае ... два ў адзін». З верша Я.Мальца «Вясковае вяселле». **3.** ... танцор не робіць вяселля (прык.). **5.** Музыкант, які іграе на дудзе. **6.** Чужы кажух ... не грэе (прык.). **7.** «Наша маладая — як сыр белы,\\А ваш малады — як ... гарэлы». З вясельнай песні «Наша маладая — як ластаўка». **8.** ... пятнаццаць гадоў цешчынага ката на «вы» заве (прык.). **10.** «... грае, сын басуе,\\Дачка замуж галасуе» (прыпеўка). **13.** Вяселлю казала і ... гуляць ад нядзелі да чацвярга (прык.). **15.** ..., альбо «малая гарэлка». Абрад, калі канчаткова замацоўвалася згода абодвух бакоў, і з гэтага часу дзяўчына лічылася засватанай. **16.** «Няхай век вам не ўбывае\\У жыцці ..., кветак.\\Малады і маладая,\\Жывіце сто летак». З верша Я. Купалы «Маладым на вяселлі». **17.** Разумную ўзяць — не дась ... сказаць (прык.). **20.** Зборная ..., альбо дзявочы вечар. Назва вячорак у маладой напярэдадні вянчання. **23.** Замуж ідзе — песні пяе, а выйшла — ... лье (прык.). **26.** «Я надзену плацце бела\\І пайду з ім пад ... .\\Ссохну, звяну, як былінка,\\І гульбе маёй канец» (прыпеўка). **27.** Музычны твор віртуознага характару. **28.** Удзельнік вясельнага абраду, які выконвае даручэнні па распарадку. **29.** Зерне, якім бацькі маладых абсыпалі вясельны поезд. **31.** Не ... ж драць, калі не хочуць браць (прык.).

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ.
г. Дзяржынск.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:
Па гарызанталі: 1. Кумбэка. 4. Радасць. 8. Пост. 9. Шлюб. 11. Мілінеачак. 12. Мілка. 14. Дзень. 18. Анко. 19. Ліпа. 21. Жрэц. 22. Воін. 24. Багач. 25. Жыццё. 30. Пярсцёнак. 32. Арыя. 33. Поні. 34. Багацце. 35. Заручы-ны. **Па вертыкалі:** 2. Дзесь. 3. Адзін. 5. Дуда. 6. Цела. 7. Пень. 8. Прымак. 10. Бацька. 13. Кагарта. 15. Замо-ўка. 16. Сонца. 17. Сноха. 20. Суботa. 23. Снёжкі. 26. Вянец. 27. Эцюд. 28. Шафер. 29. Жыта. 31. Вочы.

■ Адукацыя-плюс

У ШКОЛУ З АНЁЛАМ

Музей будзе знаёміць вучняў з духоўнай гісторыяй краю

Анёл з нябёс, падобны да дзіцяці, з лескамі ў руках спускаецца ў пакой, які намаганнямі кіраўніцтва гомельскай гімназіі № 71 ператварыўся ў музей. У кожнага, хто сюды трапляе, з'яўляецца відавочная магчымасць падняцца да нябёс — услед за анёлам. Такі вобраз стварылі ў школьным памяшканні вядомыя гомельскія дызайнеры Святлана Наздрын-Платніцкая і Мікалай Шкляраў.

У гэты невялічкі музей, па задумцы дарослых, будуць прыходзіць школьнікі — каб бліжэй пазнаёміцца з духоўнай гісторыяй Гомельшчыны. **Дырэктар установы адукацыі Галіна БУЙ** лічыць, што ўдасканальванне душы не менш важнае за адукацыю. З адукацыяй, дарэчы, у гімназіі ўсё на ўзроўні. Установа вядомая як базавая для ўсіх, хто хоча дасканала ведаць англійскую мову. Але ж і пра свае карані нельга забываць, лічаць настаўнікі. Менавіта таму матэрыялы аб духоўнай спадчыне Гомеля раскажуць пра невядомыя старонкі праваслаўнай гісторыі горада над Сожам.

— Ад узнікнення ідэі да яе рэалізацыі прайшлі доўгі і нялёгкі шлях,— прызналася на адкрыцці музея Галіна Буй.— Не раз у нас апускаліся рукі, думалі, што нічога не атрымаецца. Але падтрымка вялікай колькасці людзей і дапамога Гомельскай епархіі ўсялялі надзею і не далі ідэі памерці. Стварэнне музея стала магчымым у тым ліку дзякуючы праграме супрацоўніцтва паміж аддзелам адукацыі Гомельскага выканаўчага камітэта і Гомельскай епархіяй Беларускай Праваслаўнай Царквы.

У фондах новага музея — абразы, партрэты, асабістыя рэчы, копіі архіўных матэрыялаў, рукапісы, рарытэтныя выданні багаслоўскіх кніг, макеты гомельскіх храмаў… Напрыклад, унікальныя фотаздымкі, прадстаўленыя ў экспазіцыі, са свайго асабістага архіва перадаў музею старэйшы протаіерэй Гомельскай і Жлобінскай епархіі Сцяфан Гладышчук. Ён стаў святаром больш за 60 гадоў таму і добра ведае складаную гісторыю Гомельскай епархіі. Асобны куток у музеі нагадвае пра архіепіскапа Гомельскага і Жлобінскага Арыстарха, чыімі намаганнямі ў канцы 1980-х пачало адраджацца праваслаўнае жыццё на Гомельшчыне. У пэўны момант здаецца, што трапіў у службовы кабінет уладыкі Арыстарха, які зараз адарвецца ад спраў і ўсміхнецца шчыра. На адкрыцці музея яшчэ адзін экспанат папоўніў калекцыю. Епіскап Гомельскі і Жлобінскі Сцяфан перадаў настольны гадзіннік, які на працягу апошніх гадоў адлічваў час жыцця архіепіскапа Арыстарха:

— Яшчэ гадоў дваццаць таму ніхто нават падумаць не мог, што з'явіцца магчымасць стварыць праваслаўны музей ва ўстанове адукацыі і распавядаць людзям аб прадстаўніках царквы, якія служылі Богу на гэтай зямлі,— адзначыў **уладыка Сцяфан.**— Цяпер нам спрабуюць выкладаць наша мінулае па-іншаму, з пазіцыі Захаду. Таму адкрыццё музея — сапраўдная падзея. Цяпер і маладое пакаленне, і старэйшае будзе знаёміцца з праўдзівай гісторыяй.

Новы музей, упэўнены яго стваральнікі, пуставаць не будзе. Тут школьнікі больш даведаюцца аб праваслаўнай культуры. Сабраны матэрыял будзе спрыяць выхаванню падрастаючага пакалення і выканае сваю самую галоўную місію — захавае для будучых пакаленняў праваслаўныя рэліквіі і памяць аб продках, чыім лёсам стала служэнне Богу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
Фота аўтара

Протаіерэй Сцяфан Гладышчук знаёміцца з экспазіцыяй.

Даты Падзеі Людзі

1826 год — адбылося пакаранне пяцярых кіраўнікоў паўстання дзекабрыстаў: на кронверку Петрапаўлаўскай крэпасці былі павешаны Павел Пестэль, Канстанцін Рылееў, Пётр Каховскі, Міхаіл Бястужаў-Румін і Сяргей Мураўёў-Апостал. Жорсткая расправа Мікалая I над пяццю дзекабрыстамі і абвяшчэнне прысуду Вярхоўнага крымінальнага суда 120-ці іншым яго ўдзельнікам узрушыла ўсю Расію. З часоў Кацярыны II, калі пакаралі смерцю Пугачова, у Расіі фактычна не было ніводнага публічнага смяротнага пакарання, і ўжо адно гэта рабіла пакаранне дзекабрыстаў (да таго ж асуджаных на смерць за адзін толькі «намер на царазабойства») падзеяй выключнай. Усведамляючы гэта, Мікалай I, які асцерагаўся выбуху грамадскага абурэння, прыклаў нямала сіл, каб распраўда над асуджанымі прайшла незаўважанай шырокай публікай. Час і месца пакарання, а таксама падрыхтоўка да яго былі строга засакрэчаны, яго выканаўцы старанна адабраныя, і кола іх абмежавана. Рытуал пакарання да самых дробных дэталяў быў распрацаваны самім імператарам, а яго ажыццяўленне было даручана самым надзейным людзям: пецярбургскаму генерал-губернатару Галянішчаву-Кутузаву, ваеннаму міністру Чарнышову і шэфу жандараў Бенкендорфу. Цырымонія экзекуцыі, каб пазбегнуць магчымых беспарадкаў, была прызначана на тры гадзіны ночы. Нягледзячы на ўсе прынятыя захады, відавочцамі бесчалавечнай і жорсткай расправы над дзекабрыстамі была немалая колькасць людзей. І на працягу дня вестка пра пакаранне абляцела ўвесь Пецярбург, а неўзабаве і ўсю Расію, выйшла далёка за яе межы. Яна заспела сучаснікаў знянацку, бо ад новага манарха чакалі міласэрнасці да «няшчасных змоўшчыкаў». Па сведчанні дзекабрыста Цэбрыкава, Мікалай I абяцаў «здзівіць Еўропу» сваёй «міласэрнасцю». Аднак, па азначэнні іншага сучасніка, сваё кіраванне ён пачаў як тыран, паставіўшы «пяць шыбеніц з гнілымі вяроўкамі, на якіх трэба было па два разы памірацьі»…

1929 год — нарадзіўся Васіль Шукшын, рускі пісьменнік, акцёр, кінарэжысёр. «У спісе пераможцаў, у якім на першым месцы будзе фільм «Каліна чырвоная», буду лічыць за гонар стаяць сотым»,— так Леанід Быкаў ацаніў працу кінарэжысёра Васіля Макаравіча Шукшына. Праўдзівыя карціны жыцця, вобразы людзей, якія нясуць у сабе маральную чысціню, драматызм канфліктаў у спалучэнні з гумарам — усё гэта характэрна для прац гэтага выдатнага майстра. За кароткае 45-гадовае жыццё Шукшын напісаў сцэнарыі да 8 кінастужак і зняў 5 карцін. Сярод іх — «Жыве такі хлопец», «Ваш сын і брат», «Печкі-лавачкі». Быўшы таксама таленавітым акцёрам, Васіль Макаравіч стварыў у кіно яркія і незабыўныя вобразы людзей, якія шукаюць сваё прызначэнне на зямлі. Апошняй працай Шукшына стала роля салдата Лапахіна ў фільме «Яны змагаліся за Радзіму».

1949 год — 65 гадоў таму нарадзіўся (вёска Паўстынь Слуцкага раёна) Валерый Іванавіч Жук, беларускі мастацтвазнаўца, доктар мастацтвазнаўства. У 1973 годзе скончыў МДУ. З 1976-га ў Інстытуце мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору НАН Беларусі. Даследуе выяўленчае і дэкаратыўна-прыкладное мастацтва Беларусі. Аўтар манаграфій «Сучасная беларуская кераміка. Тэндэнцыі развіцця», «Традыцыі і наватарства ў беларускім савецкім дэкаратыўна-прыкладным мастацтве» і іншых. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1996).

Было сказана

Фёдар ЯНКОЎСКІ, пісьменнік, лінгвіст:

«Ні пры якім павеве, ні пры якім надвор'і не дакраніся пальцамі да нейчага сардэчнага, некаму святога».

ЧАРАПАХА — РЭКАРДСМЕН ПА... БЕГУ

У Англіі быў пабіты сусветны рэкорд хуткасці бегу чарапах, які пратрымаўся 37 гадоў. Новым чэмпіёнам абвешчана чарапаха Берці, якая паказала фенаменальны для гэтага класа рэптылій вынік.

Яна прабегла заліковую дыстанцыю 5,48 м за 19,59 с. Такім чынам, яе хуткасць складае амаль 1 км/г, паведамляе vesti.ru. Папярэдні рэкорд, устаноўлены ў 1977 годзе, склаў 5,48 м за 43,7 с, або 0,45 км/г. Берці ўдзельнічала ў спаборніцтвах, якія прайшлі на поўначы Англіі ў горадзе Дарэм. «Ніхто не можа паверыць, што чарапаха можа так хутка бегаць»,— заявіў яе гаспадар Марка Кальціні.

Павел РУСАК, «Мінск — Навіны».

НАРОДЖАНЫЯ 25 ліпеня

Гэтыя людзі жывуць рамантычным імкненнем убачыць далёкія краіны і здзейсніць уяўнае геройства. Для большасці з іх галоўным з'яўляецца не вынік, а працэс дзейнасці. У гульні яны заўсёды імкнуцца ацаніць чысціню намераў гульцоў. Калі яны цвёрда ўсведамляюць асабістую правату, то здолеюць вытрымаць любы націск. Яны маюць асабісты строгі кодэкс маралі, аддаюць перавагу пакутам, але не адступяцца ад дадзенага слова. Ім неабходна навучыцца дараваць, прымаць іншых такімі, якія яны ёсць. Яны схільны да частых перамен настрою, але дзякуючы вялікай унутранай сіле могуць кантраляваць свае эмоцыі.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	5.11	21.20	16.09
Віцебск	4.55	21.16	16.21
Магілёў	5.01	21.10	16.09
Гомель	5.05	20.59	15.54
Гродна	5.28	21.34	16.06
Брэст	5.36	21.27	15.51

Месяц

Маладзік 27 ліпеня.
Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. *Арсенія, Гаўрылы, Івана, Міхаіла, Фёдара.*
К. *Валянціны, Валянціна, Крыштофа, Міхала, Якуба.*

Фота Дар'і ЗВЕРС.

ЗАЎТРА

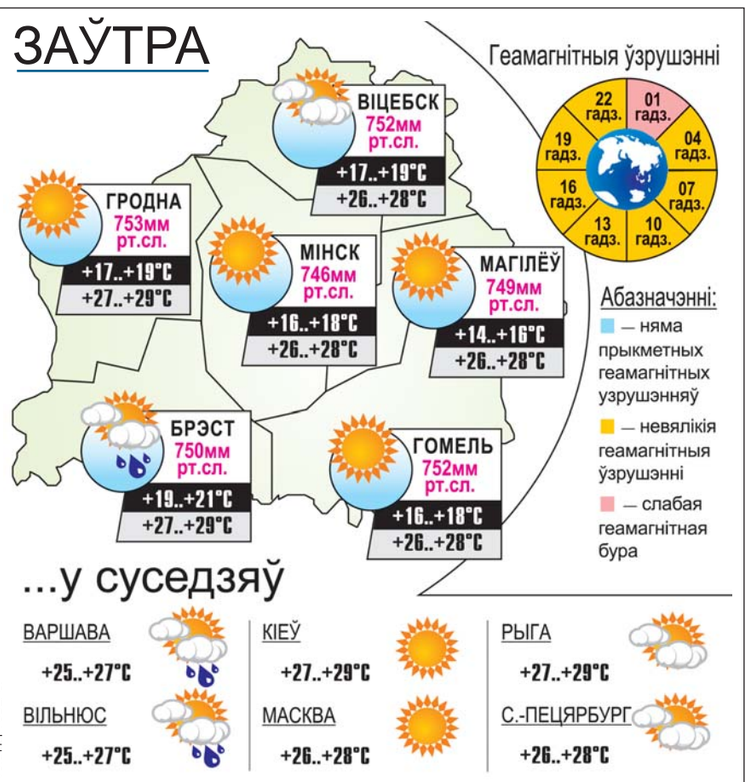

…у суседзяў

ВАРШАВА	+25..+27°С	КІЕЎ	+27..+29°С	РЫГА	+27..+29°С
ВІЛЬНЮС	+25..+27°С	МАСКВА	+26..+28°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ	+26..+28°С

УСМІХНЕМСЯ

Добрага бухгалтара знайсці цяжка, таму Вера Паўлаўна ўжо дваццаць гадоў лічыцца ў федэральным вышуку.

— Чаму ў арміі пад'ём а шостай раніцы?

— Таму што адзінае, чаго хочацца а шостай раніцы, — гэта забіваць за тое, што пабудзілі!

Гледзячы на тое, як муж, не крывячыся, есць і запівае малаком прыгатаваную мной гадасць, я зразумела, што ажаніўся ён са мной па каханні.

Жонка — мужу:

— Любы, у мяне трус у духоўцы. Прасачы за ім, а я выскачу за агароднінай.

Вяртаецца праз паўгадзіны:

— Ну, як справы, мілы?

— Усё ў парадку. Трус з духоўкі не выходзіў!

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by,

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.961. Індэкс 63850. Зак. № 2988.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 24 ліпеня 2014 года.